

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 32-lea.

Nr. 271.

1941.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii

BCU Cluj / Central University Library Cluj

pe anul

1942

Întocmit de

Horia Petra-Petrescu.

**Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 8.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu.**

Prețul 15 Lei.

**„Asociațiunea pentru literatura Română
și cultura poporului român“, „ASTRA“.**

Intemeiată în 1861.

Președinte activ:

Dr. Iuliu Moldovan.

Vice-președinte:

Dr. Gh. Moga.

Vice-președinte:

Dr. Gh. Preda.

Vice-președinte:

Dr. Sabin Erușlanu.

**Comitetul central al Asociațiunii" numără 50 de
fruntași din toate părțile societății românești.**

**E datorია fieceărui bun
român să sprijinească „Aso-
cilațiunea“, eefind publicațiile
ei și înscriindu-se de membru.**

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000—
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 1000—
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 500—
Membru activ al „Asociațiunei“, anual	„ 30—
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10—

432
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 32-lea Nr. 271.

1941.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii

pe anul

1942

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Întocmit de

Horia Petra-Petrescu.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 15 Lei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Casa Domnitoare română.

1. *Maiestatea Sa Regele MIHAI I.*, născut în 25 Oct. 1921, proclamat Rege la 6 Septembrie 1940.
2. *Maiestatea Sa Regina Mamă Elena*, născ. la 20 Apr. 1896 în Atena.
3. *Principesa Elisaveta*, născută la 29 Septembrie 1894.
4. *Regina văduvă Mărioara*, a Jugoslației, născ. la 27 Dec. 1899, căsătorită în ziua de 8 Iunie 1922 cu *Alexandru*, fostul rege al Sârbilor, Croaților și Slovenilor.
5. *Nicolae*, principe de România, născ. la 5 Aug. 1903.
6. *Principesa Ileana*, născ. la 23 Decembrie 1908, căsătorită în 26 Iulie 1931 cu arhiducele Anton de Habsburg.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sărbători ale Familiei Regale.

- 25 Octombrie, *Nașterea M. Sale Regelui Mihai I.*
21 Mai, *Onomastica M. Sale Reginei Mamă Elena.*
8 Noembrie, *Onomastica M. Sale Regelui Mihai I.*
-

Aniversări necrologice ale familiei regale.

3 Martie 1918: Ziua Morții *M. S. Reginei Elisabeta* a României. — 26 Martie 1874: Ziua Morții *Domniței Maria*, unica fiică a *Regelui Carol I.* și a *Reginei Elisabeta*. — 20 Iulie 1927: Ziua Morții *M. S. Regelui Ferdinand I.* al Tutoilor Românilor. — 27 Septembrie 1914: Ziua Morții *M. S. Regelui Carol I.*, primul Rege al României. — 9 Octombrie 1834: Ziua Morții *M. S. Regelui Alexandru I.* al Iugoslaviei. — 2 Noembrie 1816: Ziua Morții *Principelui Mircea*, fiul *M. S. Regelui Ferdinand I.* și al *M. S. Reginei Maria*. — 18 Iulie 1938: Ziua Morții *M. S. Reginei Maria* a Tutoilor Românilor.

Căpeteniile bisericilor românești din România

1. Biserica ortodoxă.

Mitropoliile bisericeii ortodoxe-române sunt :

1. Mitropolia *Ungro-Vlahiei*, ridicată în anul 1925 la *Patriarhie*, cu reședința în București; 2. Mitropolia *Moldovei și Sucevii*, cu reședința în Iași; 3. Mitropolia *Transilvaniei*, cu reședința în Sibiu; 4. Mitropolia *Olteniei, Râmnicului și Severinului*, cu reședința în Craiova; 5. Mitropolia *Bucovinei*, cu reședința în Cernăuți; 6. Mitropolia *Basarabiei*, cu reședința în Chișinău.

Episcopiiile sunt: 1. *E. Argeșului* cu reședința la *Curtea de Argeș*; 2. *E. Buzăului* cu reședința la *Buzău*; 3. *E. Romanului* cu reședința la *Roman*; 4. *E. Hușilor* cu reședința la *Huși*; 5. *E. Dunării de jos* cu reședința la *Galați*; 6. *E. Tomisului* cu reședința la *Constanța*; 7. *E. Aradului* cu reședința la *Arad*; 8. *E. Caransebeșului* cu reședința la *Caransebeș*; 9. *E. Vadului, Feleacului și Clujului* cu reședința la *Cluj* (o parte sub ocupație maghiară); 10. *E. Oradiei-Mari* cu reședința la *Oradea-Beiuș*, (o parte sub ocupație maghiară); 11. *E. Cetății-Albe* cu reședința la *Ismail*; 12. *E. Hotinului* cu reședința la *Bălți*; 13. *E. Maramureșului* cu reședința la *Sighet-Sibiu*, (sub ocupație maghiară); 14. *Episcopia Oștirii* cu reședința la *Alba-Iulia*. *Patriarh*: *Sanctitatea Sa Nicodem Munteanu*, București. *Mitropolit și arhiepiscop*: *Înalt Prea Sf. Sa Dr. Nicolae Bălan*, Sibiu.

Episcopi: *Prea Sf. Sa N. Popovici*, Oradea.

Prea Sf. Sa Nicolae Colan, Cluj.

Prea Sf. Sa Veniamin Nistor, Caransebeș.

Prea Sf. Sa Dr. Vasile Stan, Sighet-Sibiu.

Prea Sf. Sa Dr. Vasile Lăzărescu, Timișoara.

Prea Sf. Sa Dr. Partenie Ciopron, Ep. Armatet.

Prea Sf. Sa Policarp Morușea, Episcopul misionar pentru Românii ortodoxi din Țările Apusene și America.

2. Biserica greco-catolică.

Românii uniți sau greco-catolicei au în fruntea bisericeii un mitropolit cu titlul „*Mitropolit de Alba-Iulia*

și Făgăraș" cu reședința la Blaj, sub care stau 4 episcopii ș. a. la Lugoj, Oradea-Mare, Gherla și Satu-Mare, (o parte sub ocupație maghiară). — *Mitropolit și arhiepiscop*: I. P. S. S. Dr. Alexandru Niculescu.

Episcopi: P. S. S. Dr. Traian Frențiu, Oradea.

P. S. S. Dr. Iuliu Hossu, Cluj.

P. S. S. Dr. Ioan Bălan, Lugoj.

P. S. S. Dr. A. Russu, Satu-Mare.

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru.)

24 Ianuarie: Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.

10 Mai: Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).

Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru.)

27 Martie: Proclamarea Unirii Basarabiei cu România (1918).

15 Mai: Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).

28 Noembrie: Proclamarea Unirii Bucovinei cu România (1918).

1 Decembrie: Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru.)

Toate Duminicile de peste an.

Ziua întâiu și a doua de Paști, Rusali și Crăciun

Înălțarea Domnului (Ziua eroilor).

1 Ianuarie (Anul Nou).

6 Ianuarie (Boboteaza).

24 Ianuarie (Unirea Principatelor).

23 Aprilie Sf. Gheorghe.

1 Mai, ziua muncii.

10 Mai,

Posturile.

1. Zilele de Miercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 16 Februarie—4 Apr. — 4. Postul SS. Apostoli din 16—28 Iun. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Tăierea capului S. Ioan Botezătorul 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Sept. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noembrie—24 Decembrie.

Cheia Călindarului.

Crugul Soarelui	2		Mâna anului	2
Crugul Lunei	2		Temelia Lunei	25
Litera Păscăliei b.				

Regentul anului este *Mercur*

care după credințele vechilor Greci și Romani era zeul hoșilor și al negustorilor, dar și curierul zellor.

Ca planetă pe cerul înstelat Mercur se ascunde tot în apropierea Soarelui, încât abia se poate vedea de 2—3 ori pe an: seara, după apusul Soarelui, sau dimineața, în zorile zilei.

În 88 de zile se învâрте odată în jurul Soarelui.

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. — *Toamna* începe la 23 Sept. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1942.

În anul 1942 vor fi 3 intunecimi de Soare și 2 intunecimi de Lună.

1. Intunecime totală de Lună, în noaptea de 2—3 Martie. Se va vedea din Asia, Oceanul Indian, Africa, Europa, Oceanul Atlantic.

Vom vedea-o și de la noi, pe la miezul nopții, dacă nu vom dormi și cerul va fi senin.

2. Intunecime parțială de Soare în 16—17 Martie. Se va vedea în partea de sud a Oceanului Indian și Oceanului Pacific.

3. Intunecime parțială de Soare în 12 Aug. Se va vedea numai în o parte mică a Ocean. Înghețat de Sud,

4. Intunecime totală de Lună, în 28 August. Se va vedea mai ales din Asia Mică, Africa, Europa, Oceanul Atlantic și toată America.

Pe la noi vom putea-o vedea între orele 3—4 dim.

5. Intunecime parțială de Soare, în 10 Sept. Se va vedea și de la noi, între orele 15—16, apoi din Europa, Asia Mică, Marea Mediterană.

Adresele Ministerelor și autorităților din București.

Palatul Regal, Calea Victoriei; *Ministere: de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturdza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *de războiu*, Piața Dalter Mărăcineanu; *de lucrări publice*, B-dul Elisabeta; *de comunicații*, B-dul Elisabeta; *de comerț și industrie*, Calea Victoriei 157; *de justiție*, B-dul Elisabeta 35; *de domenii*, B-dul Carol; *al cult. și artelor*, Str. Gen. Berthelot 28; *de instrucțiune publică*, Str. Spiru Haret 8; *al muncii și al ocrotirilor sociale*, Stradela Alex. Lahovari; *al domeniilor și agriculturii*, B-dul Carol 2. — Direcțiunea Generală C. F. R., Calea Victoriei (Biserica Albă). Direcțiunea Generală P. T. T., Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, B-dul Carol 68. Direcțiunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. — Direcția Generală a S. M. R. la Minist. Comun., B-dul Elisabeta. — Înalta Curte de casație, Calea Rahovei 4. — Direcțiunea Serv. Com. C. F. R., Str. Gen. Berthelot. — Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. — Prefectura Poliției, Calea Victoriei. — Casa de Depuneri, Calea Victoriei 13. — Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. — Senatul, Piața Universității. — Siguranța Gen. a Statului, Bulevardul Pake 94. — Casa pensiilor, Minist. de Finanțe. — Casa școalelor, Str. General Berthelot 26. — Casa Bisericilor, Str. General Berthelot 26. — Direcțiunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. — Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regiei. — Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. — Biroul Controlul Străinilor, Str. Mațef Basarab 3.

Cronologie românească.

Anii după Christos :

101. Întâiul războiu al lui Traian cu Dacii.
106. Dacia (România de astăzi) e prefăcută în provincie romană.
271. Împăratul Aurelian retrage armata și pe funcționarii romani din Dacia și prin învoială lasă Goții (un fel de Germani) ca fărtași ai împărăției în Dacia.
895. Năvălesc Ungurii.
1186. Se înființează statul româno-bulgar, dincolo de Dunăre, în frunte cu familia domnitoare română a lui *Asan*.
1211. Ca să poată stăpâni Ardealul cucerit, Andreiu II regele Ungariei chiamă cavalerii *Teutoni* în Țara Bârsei. După câțiva ani se duc însă în Prusia.
1224. Acelaș rege dă *Sașilor* veniți în cursul anilor prin Ardeal o diplomă, ca și ei să se poată folosi de munți, pășuni, păduri, apele râurilor, împreună cu Românii, stăpânii cei vechi.
1247. Alt rege al Ungariei chiamă în Banat cavalerii *Ioaniși*. Dar și aceștia se reîntorc în țara lor. — În Muntenia erau voievozi români *Litovolu* și *Seneslau*, cari stăpâneau și Țara Hațegului și a Făgărașului.
1330. Basarab, Domnul Munteniei, bate rău pe Carol Robert, regele Ungariei, care-i cerea tribut.
1359. *Bogdan*, voevodul Maramurășului, întemeiază Țara Moldovei independente.
1437. Revoluția țărănilor români și unguri din Transilvania contra asupririi nobililor (nemeșilor). Țăranii sunt învinși cu înșelăctune. Nobilii unguri, Săcuii și Sași

incheie o tovărășie jurând să se ajute unii pe alții
 contra Românilor.

1467. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Matei Corvin,
 regele Ungariei, la *Bala*.
1474. Românii din ținutul Șeicii și al Mediașului se răscoală
 din cauza asupririi diregătorilor sași.
1475. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Turci la *Vaslui*
 (Podul Inalt, Racova).
1476. Ștefan e bătut de Turci la *Războieni* (Valea Albă).
1486. Românii încep o nouă revoluțiune în ținutul Bistriței,
 cerând recunoașterea lor ca națiune egal îndreptă-
 țită cu nobilii, Sașii și Săcuii după drepturile avute
 la venirea Ungurilor. După lupte grele, Românii sunt
 învinși de nobili, Săcuii și Sași.
1497. Ștefan cel Mare bate pe Poloni în *Codrul Cosminului*.
1508. Înființarea *tipografiei* în Muntenia.
1514. Revoluția țărănilor români și unguri contra nobililor.
 Țăranii sunt învinși și robiți și mai rău.
- 1526 La Mohaci, Turcii bat pe Unguri, regele acestora
 e ucis. Ungaria de Nordvest ajunge sub stăpânirea
 Austriei, Transilvania își capătă domnitor, care plă-
 tește tribut Turcilor ca și Principatele Române Mol-
 dova și Muntenia, iar Ungaria adevărată (cea de azi)
 și Banatul ajung țară turcească.
1544. Sașii, părăsind religia catolică, se fac luterani și
 tipăresc în Sibiiu românește un *catehism*, care e
 cea dintâiu carte românească tipărită. Pe Români
 nu-i pot atrage însă la legea lor.
1560. *Coresi* începe tipărirea de cărți bisericești româ-
 nești în Brașov, la o tipografie săsească,

1596. *Mihaiu Viteazul* bate pe Turci la *Călugărent*.
1599. *Mihaiu Viteazul* bate pe Andreiu Batori, principele Ardealului, la *Șelimbăr* lângă Sibiu și cucerește Transilvania.
1600. *Mihaiu Viteazul* cucerește și Moldova. Anul acesta Românii din Dacia lui Traian ajung să fie toți uniți sub un singur domnitor român.
1601. (19 August) *Mihaiu Viteazul* e omorît pe Câmpia Turzii.
1640. Principele Transilvaniei, Gheorghe Rákóczy tipărește un *catehism calvin* și silește pe mitropolitul român și pe preoții români să învețe după el. Cei mai mulți boieri români s'au făcut calvini, pe-alocuri chiar și Românii dela sate. De calvinire au scăpat Românii ajungând sub stăpânirea austriacă și făcându-se unire bisericească cu Roma catolică.
1648. Se tipărește, la Alba-Iulia, Noul Testament în limba română.
1688. Se tipărește românește, la București, Biblia întreagă, tradusă de boieri și clerici români.
1699. Pacea dela Corlovaț între Austria și Turcia. Austria ajunge stăpână peste Ungaria turcească și peste Transilvania.
1700. Unirea bisericii românești din Transilvania cu biserica romano-catolică, rămânând însă toate obiceiurile bisericești cele vechi.
1775. Austria răpește Nordul Moldovei, numindu-l *Bucovina*.
1784. Revoluția Românilor sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan.

1787. Boierul Enache Văcărescu tipărește întâia gramatică românească.
1812. Rușii răpesc întâia oară Moldova dintre Prut și Nistru și o numesc *Basarabia*.
1816. Profesorul *Gheorghe Lazăr* din Avrig trece în România veche și înființează în București întâia școală superioară românească.
1821. Răscoala lui *Tudor Vladimirescu* în Muntenia și alungarea domniei fanariote (grecești).
1848. 15 Mai. Adunarea Românilor pe Câmpia Libertății dela Blaj. *Revoluția*.
1859. *Unirea Principatelor Române*, Muntenia și Moldova.
1877. Războiul româno-ruso-turc. România se proclamă independentă. Rușii răpesc a doua oară *Basarabia*, din care se alipise o parte de nou la Moldova, în anul 1858.
1881. Încoronarea celui *dintâiu Rege* al României, Carol I.
- 1916—1919. Războiul pentru *întregirea neamului românesc*.
1919. Armata română ocupă *Budapesta*.
1920. Pacea dela *Trianon* (Versailles, lângă Paris).
1922. 15 Octomvrie. Încoronarea întâiului Rege al României întregite."
1927. 20 Iulie, urcarea pe tron a M. Sale *Mihaiu*, Rege al României.
1930. 8 Iunie, urcarea pe tron a M. Sale *Carol II*, Rege al României.
-

Tariful poștal

Obiecte de corespondență	Pentru interiorul României		Pentru Grecia, Turcia și Jugoslavia	Pentru celelalte țări
	Loco	Alte localități		
O scrisoare simplă până la 20 gr.	7	9	12	20
Taxa de recomandare	7	11	24	40
Taxa de expres	13	20		
O carte poștală simplă	5	5	8	12
O carte poștală ilustrată cu orice text loco și alte localități	6	6		
Cărțile de vizită cu formulă de felicitare	2 30	2 50	3	4
și cu orice alt text	4 50	4 50		
Hârtii de afaceri până la 250 gr.	7	8	12	20
Taxa cartonului pentru mandate, Lei 4.				
Taxa pe valoarea mandatului:				
Până la 5000 Lei de fiecare 100 Lei, Lei 1 30.				
Dela 5001—10.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 6 50.				
Dela 10.001—20.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 3 90.				
Dela 20.001—50.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 2 60.				
Dela 50.001—100.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 1 30.				
Dela 100.001—500.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 0 65.				
Taxa pentru plata mandatului la domiciliu:				
până la 200 Lei				2—

de la 201 la 1 000 Lei . . .	4—	
„ 1 001 la 5 000 Lei . . .	7—	
„ 5 001 „ 10.000 Lei . . .	13—	
„ 10 001 în sus . . .	26—	
Un colet de 5 kgr. pentru zona I, Lei	37.	
Un colet de 5 kgr. pentru zona II, Lei	45.	
Un colet de 5 kgr. pentru zona III, Lei	58.	
Un colet de 5 kgr. pentru zona IV, Lei	65.	
O telegramă locală de 12 cuvinte, Lei	16.	
O telegramă de 12 cuvinte pentru alte localități zona I, Lei	24	
„ „ „ 12 „ „ „ „ „ „ II, „	32	
„ „ „ 12 „ „ „ „ „ „ III, „	39	
De fiecare cuvânt în plus peste 12 cuvinte câte 1 Leu de cuvânt la telegramele locale și circa 3 Lei de cuvânt la telegramele pt. celelalte localități, după zonele respective.		
Taxe pentru predarea citațiilor:		
1 citație simplă până la 20 gr.	14	20
1 „ „ de la 21—50 gr.	16	23
1 „ „ „ 51—100 gr.	21	28
Adeverire de primire poștală Lei	13	
Taxa de post-restant Lei	7	
Taxa de reclamație Lei	13	
Taxa lunară pentru închirierea unei căsuțe poștale Lei .	130	
Minimum de taxă pentru trimiterile insuficient francate Lei	3	
Zonele sunt următoarele: Zona I de la 1—100 km. incl. II 101—200, III 201—350, IV 350 km. în sus.		
Pentru taxele celorlalte remiteri poștale se vor lua informațiunile dela oficiile P. T. T.		

Științe importante pentru public.

(Directive poștale.)

1. Scrieți adresa în mod precis și complet, subliniind localitatea de destinație.
2. Indicați numele străzii și a localității cu denumirea oficială românească.
3. Francați complet trimiterile Dvs. poștale.
4. Aplicați personal timbrele de francare pe partea adresei, în colțul drept superior.
5. Dați corespondenților Dvs. adresa poștală exactă (cu sectorul poștal pentru cei din București).
6. Inscribeți adresa Dvs. pe dosul plicului, sau în față, în colțul stâng superior.
7. Nu introduceți niciodată în scrisori simple sau recomandate, bani, valori în hârtie sau obiecte prețioase. Serviciul poștal nu răspunde decât pentru valorile declarate.
8. Închideți cu îngrijire trimiterile Dvs.
9. Nu întrebuințați plicuri prea mici pentru scrisorile Dvs. (de recomandat plicuri cu dimenstunea unei cărți poștale).
10. Nu încredințați corespondența Dvs. pentru expediere decât numai oficiilor poștale, factorilor rurali sau introduceți-o în cutiile de scrisori. Cei cari se ocupă cu transportul clandestin de scrisori și colete se expun la neplăceri și penalități (confiscarea trimiterilor, amendă și închisoare).

Casa Națională de Economii și Cecuri poștalo București.

Orice persoană poate face economii!

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat. Dobânzi $3\frac{1}{2}\%$.

Cea mai mică depunere pe liureț este Lei 50.— și se poate depune anual Lei 300.000.—

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere orice sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50.— sunt foile de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un liureț. Restituirile se fac cu înlesnire.

La ori care oficiu din țară poate ridica suma de Lei 2000.—, fără nicio întârziere.

Sumele mai mari se aprobă de Casa Națională de Economii în cel mai scurt timp.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Serviciul de Cecuri și Viramente poștale.

Casa Națională de Economii și Cecuri poștale.

Dela 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a viramentelor poștale.

Comercianții, industriașii, autoritățile, societățile de orice categorie, cât și particulari care au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă acest serviciu, atât pentru încasări, cât și pentru plăți.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate trimite suma maximă 500.000 Lei.

Taxele sunt următoarele: o taxă fixă de Lei 3.— și comisionul 1 Leu pentru fiecare 2000 Lei sau fracțiune de 2000 Lei. Plus 1 Leu taxă de înregistrare la depuneri.

Dobânzile pentru conturi-curente 2% .

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiile adresate autorităților publice Lei 9+1 aviație.
2. Declarațiile de vărsări de bani la Casele publice L. 9+1 av.
3. Permise pentru radierea unor sarcini din Cartea funduară și chitanțele dela

100—10.000 Lei	3+2 aviație
" 10.001—50.000 "	8+5 "
" 50.001 în sus "	16+10 "
4. Cereri pentru radierea pretențiunilor ipotecare vechi în sumă de cel mult 1000 Lei, ca simple petiții Lei 9+1 av.
5. Idem, peste Lei 1000— 79+2 "
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la autoritățile fiscale cu ocaziona perceperii taxelor Lei 8+2 "
7. Cópille și extractele de orice fel de acte liberate la cererea părților de către autorități Lei 8+2 "
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la autorități administrative Lei 2+2 "
9. Anexe la cereri în procedură judiciară și Cărți funduare Lei 3+2 "
10. Orice testimonii și certificate liberate de către autorități publice sau particulari Lei 16+2 "
11. Procurile sau împuternicirile sub orice formă Legalizarea semnăturilor la procuri Lei 18+2 "
12. Ofertele întreprinderilor de lucrări

dela 101—1000	Lei 2+2 aviație
" 1.001—10.000 "	3+2 "
" 10.001—50.000 "	8+5 "
13. Toate chitanțele și adeverințele de plată, ca sub punctul 3 Lei 8, 8, 10
14. Biletele pentru vânzări de vite:

Pentru fiecare cap de vită mică	Lei 2+2 aviație
" mare	8+2 "
15. Registrele comerțanților (jurnal și inventar) de fiecare filă prin plată în bani numerar. Lei 8
16. Registrele (jurnal și inventar) societăților cooperatve și ajutor mutual, sunt scutite
17. Cambiile întocmite sau negociate în țară cu scadența sub 6 luni 0-20 procente cu scadența peste 6 luni 0-40 procente în numerar, plus 2 aviație aplicat pe cambie.
18. Actele de creanțe (obligațiuni de împrumuturi fa băncii sau particulari)

cu termen până la un an	1 procent
" mal lung sau fără termen	2 "

 în numerar, plus 2 aviație la original.
19. Facturi când vânzările se fac între comerțanți sau industriași, precum și vânzările făcute cu ridicata la particulari 10 proc. la mie
20. Vânzările făcute cu ridicata prin acte scrise sau verbale de derivate ale produselor agricole (fânul de tot felul, mășul, paste făinoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini

	1-70 procente
fa numerar, țărăște și trmte	1 procent

21. Contract, de încheier. scrisse sau verbale . 2 procente
în numerar și 1 la mîle procente aviație.

22. Actele de ipotecă (obligațiuni de împrumuturi cu întabulare) 2
și 1 la mîle timbre de aviație.

23. Facturile sau chitanțele despre furnituri și executări de lucrări plătitte de Stat, județ și comună și orice alte instituțiuni publice recunoscute de Stat; impozit proporțional 1-70 proc. și 1 la mîle proc. aviație în numerar plus 10 la mîle proc. timbre factură și contractele verbale urmînd aceiași procedură vizîndu-se prin simple borderourl.

Contractările de furnituri verbale intervenite între particulari, prevăzute de art. 15, paragr. 3, alin. ultim, sunt scutite atât de taxa timbrului de aviație, cât și de impozitul proporțional, prevăzut de legea timbrului.

Vînzări de mărfuri engros (stoc de mărfuri) între comercianți și industriași și dela aceștia la particulari pe lângă emitere de facturi va suporta și impozitul proporțional de 2 procente plus 1 la mîle procente aviație.

24. Dînzările de bunuri mobile, fie voluntare fie silitte, făcute în scris 2
plus 1 la mîle aviație și între particulari plus 1 proc. F. A. N.

25. Dînzări sau schimburi de bunuri imobile după valoarea mai mare a unuia din imobilele schimbate 8 procente
plus 1 la mîle aviație plus 1 procente F. A. N.

26. Donațiuni de imobile negrevate de sarcini cu titlul gratuit pînă la 100.000 Lei între soț și soție, părinți și copii 3

27. Inzeștrările și donațiunile cu titlul de dotă și contradotă. jumătate din taxele de sub pct. 26.

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu timbru fix de 16 plus 2 Lei aviație pînă la valoarea de Lei 5000, iar peste această valoare cu Lei 32 plus 2 Lei aviație.

Taxa de timbru cuvenită la actele de sub 21 și 23, se pot aplica pe acte timbre mobile pînă la valoarea de 100 Lei.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se plătesc prin viză în numerar — la percepătorul respectiv, iar cele din Sibiu la Ad.-ție.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23 punctul b) 24—27 se plătește tot prin viză — în numerar — la percepătorul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la actele de sub punctul 18—27 se va achita în termen de 30 zile dela data formării actului, căci în caz contrar pe lângă impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală cu valoarea impozitului, afară de actele dela art. 4 13 inclusiv unde amenda e de 5 ori plus impozitul și actele dela art. 14 de 3 ori amendă.

De pe toate actele se va lăsa la percepător de către părți două copii, din care una timbrată cu 8 Lei și 2 aviație, iar a doua netimbrată.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1			✠✠
2 Vineri	P. Silvestru	Macarie	✠✠
3 Sâmb.	Pr. Malachia	Genoveva	✠✠
4	Sin. ss. 70 Ap.	Tit	✠✠
Dum. înainte de Bot. D-lul. Ev. Mareu I, 1-8. Gl. 5. Sf. 8.			
5 Luni	M. Teop. și Teona	Simion St.	✠✠
6			✠✠
7		Nichita ep.	✠✠
8 Joi	C. George	Severin ep.	✠✠
9 Vineri	M. Polieuct	Iuliana	✠✠
10 Sâmb.	P. Grigorie	Agaton	✠✠
11	† C. Teodosie	Higin	✠✠
Dum. după Botez. D-lul. Ev. Mat. IV, 12-17. Gl. 6. Sf. 9.			
12 Luni	M. Tațiana	Tațiana	✠✠
13 Marți	M. Ermil	Veronica	✠✠
14 Miere.	Păr. uc. Sinai	Ilariu	✠✠
15 Joi	C. Pav. Tebanul	Pavel	✠✠
16 Vineri	lanțul A. Petru	Marcel	✠✠
17 Sâmb.	† C. Antoniu	Anton	✠✠
18	† Păr. At. și Chir.	Cat. s. Petru	✠✠
Dum. Zahelu. Ev. Luca XIX, 1-10. Gl. 7. Sf. 10.			
19 Luni	C. Macarie	Sulpiciu	✠✠
20 Marți	† C. Eftimie	Sebastian	✠✠
21 Miere.	C. Maxim	Agnes	✠✠
22 Joi	Ap. Timotelu	Vincențiu	✠✠
23 Vineri	M. Clement	Log. Mariet	✠✠
24			✠✠
25	† P. Grig. Teol.	Conv. I. Pavel	✠✠
Dum. Vam. și Farts. Ev. Luca XVIII, 10-14. Gl. 8. Sf. 11.			
26 Luni	C. Xenofon	Poliearp	✠✠
27 Marți	† Ioan G. de a.	Ioan G. d. a.	✠✠
28 Miere.	C. Efr. Sirul	Julian	✠✠
29 Joi	M. Ignatie	Francisc de Sales	✠✠
30		Martina	✠✠
31 Sâmb.	Chir. și Ioan	P. Nolascu	✠✠

Soarele.

1 Ian. răsare 7 ore
52 m. Ap. 4 ore 46 m.
15 Ian. răsare 7 ore
50 m. Ap. 5 ore 01 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1—7 moină și vânt,
8—13 mestecat, 14—15
furtună cu zăpadă,
16—17 liniște, 18—19
vișor și frig, 20—28
soare, 29—31 bine.

Prognosticuri.

În ziua Prăznicului
Dumnezeescii arătări
(Boboteaza) de va
străluce soarele, an
bun vom avea, iar
de va fi negură, mulți
oameni vor muri. În
7 Ian. (ziua Sfântului
Ioan Botezătorul) de
va ninge sau va
ploua, nerodire sau
scumpete de pâine
însemnează. De va
bate vântul, vor fi
războaie; în zilele
acestea soarele intră
în semnul Vărsătoru-
lui de apă, carele
este călduros și umed;
ișarantii vor avea pa-
gube în sămânături.

Statuti economice.

Nu uita să alegi semințe bune pentru sămănat
Curăță fructele stricate, iar vitele să le îngrijești cât de
bine. De acum înainte începe iarna grea; așterne-le bine
și le hrănește bine, nu numai cu fân, ci le dă și sare cât
de des. Bate parii de vie și trage vinul. De bucate nu
uita ca să le întorci. Cară gunoiul, gunoiește sămânăturile
de trifoi și lucernă.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	M. Trifon ☉	Septuages.	1
Dum. Flului rătașii. Ev. Luca XV, 11—32. Gl. 1. Sf. 1.			
2 Luni	☿) Intimp. D-tul	Pariflesito	2 3 4 5 6 7 8
3 Marți	Drept. Simion	Blastu	
4 Miere.	C. Isidor	Andrei Cors	
5 Joi	M. Agata	Agata	
6 Vineri	P. Vucol	Dorotea	
7 Sâmb.	P. Partene	Romuald	
8 Dum.	M. Teod. Strat. ☾	Sexages.	
Dum. lăs. de carne. Ev. Mat. XXV, 31—43. Gl. 2. Sf. 2.			
9 Luni	☿) Nichifor	Apollonia	9 10 11 12 13 14 15
10 Marți	† M. Haralamp.	Scholastica	
11 Miere.	M. Vlase	Arăt. Lourd.	
12 Joi	C. Meletie	Eulalia	
13 Vineri	P. Martinian	Caterina	
14 Sâmb.	P. Axentie	Valentin	
15 Dum.	Ap. Onisim ☽	Quinquages.	
Dum. lăs. de brânză. Ev. Mat. VI, 14—21. Gl. 3. Sf. 3.			
16 Luni	M. Pamfile	Iuliana	16 17 18 19 20 21 22
17 Marți	M. Teodor Ttr.	Marșta grasă	
18 Miere.	P. Leon Papa	† Miere. Cenșii	
19 Joi	Ap. Arhip	Mansuet	
20 Vineri	P. Leon ep.	Elefterie	
21 Sâmb.	P. Timoteu	Severian	
22 Dum.	Afl. m. Ev.	Quadrages.	
Dum. l. din Post. Ev. Ioan I, 43—51 Gl. 4. Sf. 4.			
23 Luni	M. Policarp ☽	Petru Dam.	23 24 25 26 27 28
24 Marți	† Afl. e. Sf. I. B.	Ap. Matia	
25 Miere.	P. Tarasie	Felix	
26 Joi	P. Porfirie	Alexandru	
27 Vineri	C. Procopie	Martina	
28 Sâmb.	C. Dasile	Marg. Carl.	

Soarele.

1 Febr. răsare 7 ore
39 m. Ap. 5 ore 24 m.
15 Febr. răsare 7 ore
17 m. Ap. 5 ore 43 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1—2 vânt și frig, 3—9
aspru, 0—16 schimbă-
cios, 17—18 moină
și vânt, 19—26 plecat
spre ninsoare, 27—28
moină și vânt.

Prognozele.

În ziua întâmplării
Domnului de va fi
luna luminoasă, an
bun și roditor vom
avea, dar și zăpadă
multă vom avea. În
ziua Preacuvosului
Martinian de va fi frig
și ger, 40 zile vom
avea tot frig și ger,
iar în noaptea aceea
de cu seară de va
bate vântul, aseme-
nea 40 zile va bate
tot vânt; în ziua lă-
satului de sec de
carne, dacă soarele
va răsări în senin,
înseamnă ea sămă-
năturile de vreme
vor fi bune.

Insemnări.

Straturi economice.

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă fiindcă pierd
mielul cele ce vor făta mai târziu, iar celor cu lapte li se
strică laptele. Gândește-te la altoit și taie mlădițele din
partea de miazăzi a pomilor și le pune în nisip umed.
Curățește pomii de omide și de crengile mici și sădește
pomi, dacă timpul e frumos. Fă straturi calde pentru ră-
saduri. Gunoiește în vie, iar pivnița o curățește și afumă
cu pucioasă vasele goale. Curăță bine vinurile înflorite.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	M. Eudochia		
Dum. II. din Post. Ev. Marcu II. 1—12. Gl. 5. Sj. 5.			
2 Luni	M. Teodot	Simpliciu	
3 Marți	M. Eutrop	Cunigunda	
4 Miere.	C. Gerasim	Casimir	
5 Joi	M. Conon	Adrian	
6 Vineri	SS. 42 Martiri	Frideric	
7 Sâmb.	M. Efrem	Toma de Ag	
8 Dum.	P. Teofilact		
Dum. III. din Post. Ev. Marcu VIII. 24—28. Gl. 6. Sj. 6			
9 Luni	† SS. 40 M.	Frane sca	
10 Marți	M. Codrat	† 40 Mart.	
11 Miere.	P. Sofronie	Eulogiu	
12 Joi	C. Teofan	Gregoriu	
13 Vineri	P. Nichifor	Rozina	
14 Sâmb.	C. Benedict	Matilda	
15 Dum.	M. Acaapie		
Dum. IV. din Post. Ev. Marcu IX. 17—22. Gl. 7. Sj. 7			
16 Luni	M. Sabin	Chiriac	
17 Marți	C. Alexe	Patriciu	
18 Miere.	P. Chiril	Ciril	
19 Joi	M. Ch. și Daria		
20 Vineri	P. uciiși Sj. Sava	Nicetas ep.	
21 Sâmb.	C. Iacob	Benedict ab	
22 Dum.	M. Vasile		
Dum. V. din Post. Ev. Marcu X. 33—45. Gl. 8. Sj. 8			
23 Luni	C. Nicon	Victorian	
24 Marți	P. Zaharie	Arh Gavril	
25 Miere.			
26 Joi	Sob. arh. Gavr.	Emanoil	
27 Vineri	C. Matroana	Ioan Dam.	
28 Sâmb.	Cuv. Ștefan	Ioan Capistr	
29 Dum.			
Toate ale sărbătorii			
30 Luni	Cuv. Ioan Scărar	Quirin	
31 Marți	C. Ipatie	Balbina	

Soarele.

1 Martie răs. 6 ore
55 m. Ap. 6 ore 2 m.
15 Martie răsare 6 ore
30 m. Ap. 6 ore 01 m.

Heesul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1—6 mestecat și vânt,
7—10 nor cu soare, 11—13
vânt, 14 nu bine, 15—19
frig, 20—21 mai cald,
noaptea frig și vânt,
22—23 ploate cu nin-
soare, 24—25 noaptea
vânt și frig, 26—31 nin-
soare și vânt.

Prognosticari.

În luna aceasta în
câte zile va fi negură
așa peste tot anul
vor fi ploți, iar câte
zile va fi rouă, tot în
atâtea zile va fi bru-
mă după Paști; ase-
menea în luna lui
August vor fi neguri
stricătose.

De va fi tunet când
soarele intră în sem-
nul Berbecului, în-
semnează frică și
spaimă între oameni
și după aceea pace și
bună iernătoare.

Sfaturi economice.

Dă nutreț bun vitelor de lucru. Mânzilor de 10—12 zile le poți da ovăș, iar ielele la 3—4 luni le pui la lucru. Ține s-roafefele cari au făcut, bine, lasă porceii când e vreme frumoasă pe afară. Pune cloște că începe vremea bună. Se pot face semănăturile de primăvară și locurile de trifoi și lucernă le grăpează din nou. Curăță șanțurile și răzoarele și gunoiește via. Samână flori și legume cât de curând dacă te lasă vremea. Curăță coșnițele și dă mâncare albinelor.

Insemnări.

Cluj / Central University Library Cluj

Aprilio

are 30 zile

Prier

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Miere.	C. Maria Eg. ☉	Hugo ep.	☿
2 Joi	C. Tit.	Franc. P.	♁
3 Vineri	(†) Sf. Petru	Vinerea mare	♁
4 Sâmb.	P. Iosif	Sâmb. mare	♁
5 Dum.	(†) Sf. Paști	† S. Paști	♁
Toate ale sărbătoarei.			
6 Luni	(†) Sf. Paști	† S. Paști	♁
7 Marți	(†) Maria Paști.	Rufin	♁
8 Miere.	Ap. Irodion ☾	Dionisiu	♁
9 Joi	M. Eupstehie	Daltruda	♁
10 Vineri	M. Terente	Ezechiel	♁
11 Sâmb.	M. Antipa	Leon I.	♁
12 Dum.	P. Vasile ep.	Quasimodo	♁
Dumineca Tomii. Ev. Ioan XX. 19, Gl. 1. Sf. 1.			
13 Luni	M. Arlimon	Hermeneg.	♁
14 Marți	P. Martin	Iustin	♁
15 Miere.	Ap. Aristarh ☾	Anastasia	♁
16 Joi	M. Agapia	Labre	♁
17 Vineri	Cuv. Simeon	Anieet	♁
18 Sâmb.	P. Ioan	Apoloniu	♁
19 Dum.	C. Ioan d. Pești.	Micercordia	♁
Dumineca Mironostitelor. Ev. Marcu XV. 43. Gl. 2. Sf. 4.			
20 Luni	P. Teodor Tr.	Sulpiciu	♁
21 Marți	M. Ianuar	Anselm	♁
22 Miere.	P. Teodor Stich.	Soter	♁
23 Joi	(†) M. Gheorghe ☾	† George	♁
24 Vineri	M. Sava Strat.	Fidel	♁
25 Sâmb.	Ev. Marcu	† Ev. Marcu	♁
26 Dum.	M. Dasile ep.	Iubilata	♁
Dumineca Slăbănogului. Ev. Ioan V. 1. Gl. 3. Sf. 5.			
27 Luni	M. Simeon	Peregrin	♁
28 Marți	Ap. Iason	Paul al Crucii	♁
29 Miere.	Cei 9 Mart. Ciz.	Petru Der.	♁
30 Joi	Ap. Iacob ☾	Ecat. Stena	♁

Soarele.

1 Aprilie răs. 8 ore
59 m. Ap. 8 ore 44 m.
15 Aprilie răs. 5 ore
34 m. Ap. 6 ore 48 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1-4 vânt, 5-8 noaptea
frig. 9-10 puțină ploate.
11-14 nor și frig, 15-16
senin, 17-20 nopți reci,
21-24 ceață, 25-27
ploate, 28-30 senin.

Prognosticuri.

Luna aceasta mai
de multe ori se în-
tâmplă să fie vântu-
roasă căci în această
vreme 7 stele care se
numesc Pleiade (dar
românește Moaște,
seara și dimineața îm-
preună cu soarele și
cu stelele se află lângă
capul semnului ce-
resc, care se cheamă
Vișel. Dacă se apropie
de dânezele, adică
de stele, sau după
oarecare întâmplare,
cu dânsa merge pla-
neta Saturnus de se
împreună și se face
primăvara ger, ză-
padă și frig, cu cea
mai mare socotință
s'a socotit.

Insemnări.

Staturi economice.

Începe vremea umedă și când ne lasă vremea, să
punem cartofi și cucuruz. Mai bine mai din vreme decât
mai târziu, mai ales dacă vremea este uscată. Tutunul
dacă are 3-6 foi se poate resădi. În grădină se plivesc
straturile și se pune fasolea. Pășune pentru oi, mlei ferii
de umezeală. Pune flori înaintea casei.

are 31 zile

Florar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1	M. Atanasiu	Atanas ep.	
2 Sâmb.	M. Atanasiu	Atanas ep.	
3 Dumin.	M. Timoteiu	Timoteu	
Duminerea Samaritencel. Ev. Ioan IV, 5. Gl. 4. Sf. 7.			
4 Luni	M. Pelaghia	Monica	
5 Marți	M. Irina	Pius V	
6 Miere.	Dreptul Iov	Ioan	
7 Joi	M. Acachie	Stanislau	
8 Vineri	† Ev. Ioan	Ar. s. Mih.	
9 Sâmb.	Pr. Isaia	Gregoriu	
10 Dumin.	Grig. Isidor	Zata, Isidor	
Duminerea Orbului. Ev. Ioan IX, 1. Gl. 5. Sf. 8.			
11 Luni	M. Mochie	Mamertiu	
12 Marți	Epifanie	Pancrațiu	
13 Miere.	Muc. Glich.	Servațiu	
14 Joi	C. Pah.	Ioan d. Sal.	
15 Vineri	C. Pah.	Ioan d. Sal.	
16 Sâmb.	P. Teodor	Ioan Nep.	
17 Dumin.	Ap. Andronic	Ioan Nep.	
Duminerea S. S. Părinți. Ev. Ioan XVII, 1. Gl. 8. Sf. 10.			
18 Luni	M. Petru	Denanțiu	
19 Marți	M. Patriche	Petru Celest	
20 Miere.	M. Talaleu	Bernhardin	
21 Joi	M. Vasiltse	Felix	
22 Vineri	M. Vasiltse	Emil	
23 Sâmb.	P. Mihail	Desideriu	
24			
Toate acestea să bătorel.			
25		Gregoriu	
26 Marți	Ap. Carp	Filip Neri	
27 Miere.	M. Terapont	Beda Den.	
28 Joi	P. Nichita	Augustin ep.	
29 Vineri	M. Teodosia	Maximin	
30 Sâmb.	P. Isaehie	Ferdinand	
31	Ap. Ernie		
Dum. Tuturor Sfinților. Ev. Mat. X, 32. Gl. 8. Sf. 1.			

Soarele.

1 Mai răs. 5 ore
8 m. Ap. 7 ore 19 m.
15 Mai răsare 4 ore
49 m. Ap. 7 ore 34 m.

Hersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1-4 senin, ploaie și
bine, 5-8 rouează,
9-15 bine, 16-17 ploaie,
18 senin și cald, 19-20
ploaie, 21-27 cald. 28
vânt și ploaie. 29-31
ploaie.

Prognozele.

În luna aceasta de
vor fi tunete dese, an
bun și vară bună în-
semnează; iar de va
fi ploaie în ziua de
Pogorirea Duhului
Sfânt (Ruslile) / Central University Library Cluj
rele vom avea.

La 10 Mai intră
soarele în semnul ce-
rului Gemeni, carele
este călduros și este
bine atunci a ne-
gustori, a umbra la
vânat și pe copii a-l
ținea la învățatură.

Sfaturi economice.

Sămânatul s'a făcut, numai cânepa a mai rămas și
e bine să ne grăbim cu ea. Holde e se curăță de scai,
fânatele de mușuroaie, se culeg pietrele și se scot mizu-
rinele. Se vor răsădi zarzavaturile, crastaveții și să nu con-
tenim cu udatul, dacă e uscat. Nu lua copilul dela școală
pentru a-l trimite cu yitele la pășunat, căci folos nu vei
avea. Roiurile încep și pregătește coșnițele. Curăță pomii
de viermi, mai ales de păduchii roșii, pe cari cu pământ
galben și petrol îi poți risipi. Cărăbușii dimineața sunt
amorțiți și scuturând pomii, cad și se pot culege. Hrană
pentru găini. Vița se stropește cu piatră vântată în contra
peronosporei.

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Luni	M. Iustin	Grațian	
2 Marți	Păr. Nichifor	Gaetan	
3 Mierc.	M. Lucian	Paula	
4 Joi	P. Mitrofan	(†) Iustin III.	
5 Vineri	M. Doroteiu ☾	Bonifațiu ep.	
6 Sâmb.	C. Disarion	Norbert	
7 Dum.	M. Teodor	Lucreția	
Dum. II. d. Rus. Ev. Mat. IV, 18—23. Gl. 1. Sf. 2.			
8 Luni	M. Teodor Str.	Medard	
9 Marți	P. Cîril	Prim	
10 Mierc.	M. Timoteiu	Margareta	
11 Joi	Ap. Dart. și Varn.	Darnava	
12 Vineri	P. Onofrie	Ioan Fac.	
13 Sâmb.	M. Achilina ☉	Anton Padua	
14 Dum.	Pr. Eliseu	Vasile cel Mare	
Dum. III. d. Rus. Ev. Mat. VI, 22—23. Gl. 2. Sf. 3.			
15 Luni	Pr. Amos	Ditus	
16 Marți	M. Tihon	Franc. Reg.	
17 Mierc.	M. Manuil	Avit	
18 Joi	M. Leonte	Marcu	
19 Vineri	Ap. Iuda	Gervasiu	
20 Sâmb.	M. Metodie	Silveriu	
21 Dum.	M. Iulian ☽	Alois Gonz.	
Dum. IV. d. Rus. Ev. Mat. VIII, 5—13. Gl. 3. Sf. 4.			
22 Luni	M. Eusebie	Paulin	
23 Marți	M. Agripina	Felix	
24 Mierc.	(†) Iustin III.	† Băst. S. Ioan	
25 Joi	M. Fevronia	Prosper	
26 Vineri	C. David	Ioan și Pav.	
27 Sâmb.	C. Samson	Creseențiu	
28 Dum.	Chir și Ioan ☽	Ireneu	
Dum. V. d. Rus. Ev. Mat. VIII, 28—33. Gl. 4. Sf. 5.			
29 Luni	(†) Iustin III.	† Iustin III.	
30 Marți	Sin. ss. Apostoli	Paul ap.	

Soarele.

1 iunie răs. 4 ore
35 m. Ap. 7 ore 52 m.
15 iunie răsare 4 ore
36 m. Ap. 8 ore 1 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1 nor și vânt, 2-4
bine, 5 vânt, 6 ploate.
7-11 bine și vânt, 12
ploate, 13 bine, 14-15
nor cu soare, 16
ploate, 17-18 mestecat,
19 ploate, 20-24 bine,
25 ploate mare, 26 nor
cu soare, 27-30 ploate.

Prognosticuri.

În ziua Nașterii
lui Ioan Botezătorul
dacă va răsări soa-
rele de vreme și fru-
mos și peste și tot
într'un chip va stră-
luci până va apune,
însemnează a fi vreme
bună la secerat și la
cosit. Însă la Sf. Ioan
de va ploua sau va
fi negură, așa va fi
și în vremea secerii.
În luna aceasta de
va tuna, rod la pâne
vom avea, iar vacile
vor rămânea sterpe.

Sfaturi economice.

Cucuruzul se sapă și întâia oară și a doua oară.
Nu lăsa prea dese firele, rărește bine și cosește fânățele.
Sapă cartofii, adună frunze și le usucă, țin mai mult ca
fânul. Ajută roiriile slabe, dă-le miere ori apă dulce.
În vie umblă des, o stropește. Valorizează cireșele și
vișinele.

Insemnări.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Miere.	Cosma și Dam.	Sânz. D. D. I. C.	
2 Joi	Vestmânt. M. Dului	Vișla Mariei	
3 Vineri	M. Iacint	Anatol	
4 Sâmb.	P. Andreiu	Berta	
5 Duminică	C. Atanasie	Zoe	
Dum. VI. d. Rus. Ev. Mat. IX, 1—8. Gl. 5. Sf. 6.			
6 Luni	C. Sisoe	Tranquilin	
7 Marți	C. Toma	Ciril și Met.	
8 Miere.	M. Procopie	Procopiu	
9 Joi	M. Paneraște	Deronica	
10 Vineri	S. 45 Mart. din N.	Rufina	
11 Sâmb.	M. Eufemia	Pius I	
12 Duminică	M. Proclu	Ioan Gual.	
Dum. VII. d. Rus. Ev. Mat. IX, 27—85. Gl. 6. Sf. 7.			
13 Luni	Sob. Arh. Gav.	Margareta	
14 Marți	Ap. Aehila	Bonaventura	
15 Miere.	M. Chir. și Iul.	Impăraț. Ap.	
16 Joi	M. Allnogen	Maria Carm.	
17 Vineri	M. Marina	Alexe	
18 Sâmb.	M. Emilian	Camil	
19 Duminică	C. Macrina	Dincentiu	
Dum. VIII. d. Rus. (Sj. Părinți). Ev. Mat. V, 4—20. Gl. 7. Sf. 8			
20 Luni	(Sj) Pr. Ilie	Pr. Ilie	
21 Marți	C. Sim. și Ioan	Praxeda	
22 Miere.	† Maria Magd.	Maria Magd.	
23 Joi	M. Trofin	Apolinar	
24 Vineri	M. Cristina	Cristina	
25 Sâmb.	† Ad. S. Ana	Ap. Iacob	
26 Duminică	M. Ermolae	Ana	
Dum. IX. d. Rus. Ev. Mat. XIV, 14—21. Gl. 8. Sf. 9.			
27 Luni	† M. Pantel.	Pantelimon	
28 Marți	Ap. Prohor	Nazarie	
29 Miere.	M. Calnie	Marta	
30 Joi	Ap. Sila și Silv.	Abdon	
31 Vineri	P. Eudochtu	Ign. Loyola	

Insemnări.

Soarele.

1 Iulie răs. 4 ore
85 m. Ap. 8 ore 4 m.
15 Iulie răsare 4 ore
44 m. Ap. 7 ore 58 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1-2 bine, 3-5 ploaie
și vânt, 6 bine și vânt,
7 bine, 8-9 ploaie, 10-11
bine, 12-15 ploaie și
vânt, 16-17 bine, 18-20
ploaie, 21-24 bine, 25
nor cu soare, 26-27
ploaie mare, 28-29
bine, 30 ploaie, 31 bine.

Prognosticuri.

2 săptămâni înainte
de 15 zile ale lunii
Iulie dacă va fi senin,
în zilele acestea că-
nești, căci așa se
numese, pâinea va
rodi bine pe locurile
mai joase, iar de va
fi și ploaie bucatele
asemenea vor rodi
bine și pe locurile
mai înalte. În 15 Iulie
de va tuna mai în-
ainte cu un ceas de
miazăzi însemnează
Iarnă târzie, iar dacă
soarele va străluci,
Iarnă de mijloc însă
cu mari răceli, iar
dacă va ploua, va fi
și Iarna cu ploaie
amestecată.

Sfaturi economice.

Încep căldurile mari și lucrul cel mult. Seceră numai
dacă e copt bine grâul, iar ovăsul tăiat îl lasă la vatră
să se usuce paiete. Grâul treerat îl întoarce. Alege tri-
foiul și lucerna de sămânță. Plivește legumele, udatul nu-
uita. Porcii îi închide, acum vin boalele pentru ei, dease-
menea și hoarele. Stropște vița și o plivește: Sprijinește
pomii încărcați. Bea apă răcorită și nu multă. Grijii să
nu mănânce copiii poame crude, mai ales prune. Nu vinde
bucatele, holdele le asigură.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Sâmb.	Inch. Sf. Cruet	Lanț. Petru	
2 Dum.	M. Stefan	Alfons Lig.	
Dum. X. d. Rus. Ev. Mat. XIV. 22—34. Gl. 1. Sf. 10.			
3 Luni	C. Isaehle	Ștefan	
4 Marți	SS. 7 eoeoni Efes.	Dominte	
5 Miere.	M. Eustigie	Marfa Niv.	
6 Joi	(†) 	† Sebimb. Iajă	
7 Vineri	C. Domește	Caletan	
8 Sâmb.	P. Emilian	Chirtac	
9 Dum.	† Ap. Matia	Roman	
Dum. XI. d. Rus. Ev. Mat. XVIII. 24—35. Gl. 2. Sf. 11.			
10 Luni	M. Laurențiu	Laurențiu	
11 Marți	M. Euplu Diae.	Susana	
12 Miere.	M. Foșle și An.	Clara	
13 Joi	C. Maxim	Casian	
14 Vineri	Pr. Michea	Eusebiu	
15 Sâmb.	(†) 	† Anacimpto	
16 Dum.	M. Dromid	Ioachim	
Dum. XII. d. Rus. Ev. Mat. XIX. 18—26. Gl. 3. Sf. 1.			
17 Luni	M. Miron	Hiaint	
18 Marți	M. Flor și Laur	Agapit	
19 Miere.	M. Andr. Strat	Urban II	
20 Joi	Pr. Samuil	Bernard	
21 Vineri	Ap. Tadeu	Ioana	
22 Sâmb.	M. Agatonie	Simforian	
23 Dum.	M. Lup	Sidoniu	
Dum. XIII. d. Rus. Ev. Mat. XXI. 33—47. Gl. . Sf. 2.			
24 Luni	M. Eutichie	Bartolomeu	
25 Marți	Ap. Vartolom.	Ludovic	
26 Miere.	M. Adrian și Nat	Zefirin	
27 Joi	C. Pimen	Iosif	
28 Vineri	C. Moise Arapul	Augustin	
29 Sâmb.	(†) 	† Tăierea C. I. B.	
30 Dum.	P. Al. Ioan și P	Rosa	
Dum. XIV. d. Rus. Ev. Mat. XXII. 1—1. Gl. 5. Sf. 3.			
31 Luni	Dr. Năse. D-zeu	Raimund	

Soarele.

1 August răs. 5 ore
1 m. Ap. 7 ore 42 m.
15 August răs. 5 ore
17 m. Ap. 7 ore 20 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1-5 bine și ploate,
6 mestecăt, 7-11 plotos,
12-22 bine, 23-24 nor
cu soare, 25-29 bine,
30-31 nor și ceață.

Prognosticuri.

În ziua praznicului
Adormirii Mariei Dom-
nului de va fi senin,
poamele se vor coace
bine, măcar de se
vor fi și strieat în-
fața de aceasta.
În ziua aceasta de
vei afla struguri copți,
să tragi nădejde și de
vin. În 25 August, (ziua
Sf. Bartolomeu) de
va fi senină și fru-
moasă, însemnează
că întreagă toamna
va fi mai mult fru-
moasă și senină, de-
cât plotoasă și rea.

Staturi economice.

Culege fasolea, cânepa, te pregătește de anul care
vine. Ară din vreme ogoarele după ce le-ai gunoit. Nu
lăsa gunoiul în curte, scoate-l din vreme. Grădina bogată
vine culeasă. Prunele le adună coapte, fă magiun și-l
valorizează. Din merele cari cad dacă sunt coapte poți
să faci vin de mere. Uscă frunza de țelină și pătrânjel.
Urdușul îl strântează, vremea rece începe. Vița începe
a se îndulci, piersicele sunt coapte și de valoare. Gân-
diți-vă la copiii de școală și nu uita că cereri de înscriere
la cele mai multe școli se primesc numai până în 15 August.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Marți	C. Simeon St.	Egidiu	
2 Mierec.	M. Mamant	Stejan	
3 Joi	M. Antim	Serafina	
4 Vineri	M. Vavila	Rozalia	
5 Sâmb.	Pr. Zaharia	Laurent	
6	Min. Arh. Mih.	Magnus	
Dum. XV. d. Rus. Ev. Mat. XXII, 35—46. Gl. 6. Sf. 4.			
7 Luni	M. Sozont	Regina	
8			
9 Mierec.	† Ioach. și Ana	Gorgoniu	
10 Joi	M. Minodora	Nicol. Tolent.	
11 Dineri	C. Teodora	Protus	
12 Sâmb.	M. Autonom	Valerian	
13	M. Corn. Sut.	Mauriliu	
Dum. înainte de Înălț. sf. Crucl. Ev. Ioan III, 13—17. Gl. 7. Sf. 5.			
14		(†) Înălț. s. Crucl	
15 Marți	M. Nichita	Nicomed	
16 Mierec.	M. Eufemia	Eufemia	
17 Joi	M. Sofia	Lambert	
18 Dineri	C. Eumente	Iosif Cup.	
19 Sâmb.	M. Trofim	Ianuarie	
20	M. Eustatie	Eustachiu	
Dum. după Înălț. sf. Crucl. Ev. Marcu VIII, 34—38. Gl. 8. Sf. 6.			
21 Luni	Ap. Codrat	Mateiu	
22 Marți	M. Foca	Toma Vilanov	
23 Mierec.	† Zem. S. I. B.	Linus	
24 Joi	M. Tecla	Rupertus	
25 Vineri	C. Eufrosina	Firmin	
26 Sâmb.	† Ad. S. I. Ev.	Ciprian	
27	M. Calistrat	Cosma și Dam.	
Dum. XVIII. d. Rus. Ev. Luca V, 1—11. Gl. 1. Sf. 7.			
28 Luni	C. Hariton	Denceslau	
29 Marți	C. Chiriac	Mihail	
30 Mierec.	M. Gregoriu	Ieronim	

Soarele.

1 Sept. răs. 5 ore
36 m. Ap. 8 ore 5 m.
15 Sept. răs. 5 ore
53 m. Ap. 6 ore 28 m.

Mereul vremii.

(După calendarul pe
139 ani.)

1—5 bine, 6 nor, 7
ploate, 8—14 bine, 15—
16 ploate, 17 bine, 18
freg, 19—24 bine, 25—26
ploios, 27 bine, 28 vânt,
29—30 ploios.

Prognoستicuri.

În 10 sau 11 a lunet
acestea dacă va fi
senin, poame multe
vom avea, vin însă va
fi puțin dar bun. De
voești să știi anul vi-
itor cum va fi, atunci
să tei mere de stejar
și să le crepi și dacă
vei găsi înfrânsele
patangen, anul va fi
rău, iar de vei găsi
muscă, anul va fi de
mijloc, iar de vei găsi
verme, an bun va fi,
iar de nu vei găsi
nimica să te temi de
etumă. De vor fi go-
goașe multe, țarna se
începe de vreme.

În luna aceasta
intră Soarele în sem-
nul cerului Cumpăna
și se face ziua cu
noaptea egală.

Insemnări.

Staturi economice.

Hambarele se umplu și cu cucuruz. Bostanii se
culeg și se face imediat după tăierea tuteilor arătura
pentru grâu. Se scot cartofii, dar numai pe vreme uscată.
Adună semințe dela zarzavaturi, scoate-le și le așează în
nisip. Perele iernatice le culege și le pune pe polițe în
pivniță să se înmoaie. Păstrează fructele, mai târziu au
preț bun. Pregătește butoaiele pentru vin și poți lua
mierea dela albine.

Octombrie are 31 zile

Brumărel

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Joi	Ap. Anania	Remigiu	
2 Vineri	M. Ciprian	† Ing. Pazitori	
3 Sâmb.	M. Dion. Ar.	Teresa Lis.	
4 Dum.	M. Ieroteiu	Francise Assisi	
Dum. XIX. d. Rus. Ev. Luca VI. 31-38. Gl. 2. Sf. 8.			
5 Luni	M. Haretina	Placid	
6 Marți	Ap. Toma	Bruno	
7 Miere.	M. Sergie	Marcus	
8 Joi	C. Pelagia	Brigita	
9 Vineri	Ap. Iacob	Dionisie	
10 Sâmb.	M. Eulampie	Francise B.	
11 Dum.	Ap. Filip	Nicasiu	
Dum. XX. d. Rus. (SS. Păr.) Ev Luca VIII. 5-15. Gl. 3. Sf. 9.			
12 Luni	M. Prov. Tar.	Serafin	
13 Marți	M. Garp	Eduard	
14 Miere.	(?) M. Lucian	Calist	
15 Joi	M. Lucian	Teresia	
16 Vineri	M. Longin	Gal	
17 Sâmb.	Pr. Osie	Hedviga	
18 Dum.	Ev. Luca	Luca	
Dum. XXI. d. Rus. Ev. Luca VII. 11-18. Gl. 4. Sf. 10.			
19 Luni	Pr. Ioil	Petru Alc.	
20 Marți	M. Artemie	Ioan Cant.	
21 Miere.	C. Ilarion	Ilarion	
22 Joi	A. Auerchie	Cordula	
23 Vineri	Ap. Iac. fr. Dni	Ioan Cap.	
24 Sâmb.	M. Areta	Rafail	
25 Dum.	M. Marelan	Chrisant	
Dum. XXII. d. Rus. Ev. Luca VIII. 28-39. Gl. 5. Sf. 11.			
26 Luni	(?) M. Eufrosie	Euarist	
27 Marți	M. Nestor	Frumanțiu	
28 Miere.	M. Terentie	Simon și Iuda	
29 Joi	M. Anastasia	Narcis	
30 Vineri	M. Zenovie	Alfons	
31 Sâmb.	Ap. Eustachie	Antoniu	

Insemnări.

Țigărele.

1 Oct. răs. 8 ore
13 m. Ap. 5 ore 58 m.
15 Oct. răsare 6 ore
28 m. Ap. 5 ore 34 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1 ninge, 2-3 noaptea
frig, 4-5 bine, 6 ninge
7-8 vântos, 9-15 bine
și ploaie, 16-21 bine
și eald, 22 moină și
ceață, 23-31 ger și
ceață.

Prognosticuri.

Dacă în luna aceea-
sta nu va pleca frunza
de pe pomi înseamnă
eă va fi iarnă aspră
și iute, iar de vor fi
omide și alți mulți
vierni vor fi. Dacă
va ploua la sfârșitul
lunii acestela, vara
va fi de vreme și ro-
ditoare, iar de va fi
ploaie cu piatră la
apusul soarelui, va
fi roada de mijloc.
Bine să tel seama,
în ce zi din luna
aceasta va cădea ză-
padă și din ziua acea
vei număra zilele
până la nașterea lunii
viitoare, fiindcă atâta
va ploua și va ninge
la iarnă. Unii numără
zilele din nașterea
lunii acestela de acum
până la ziua întru
care va fi cea din-
tâi naștere a lunii.

Siaturi economice.

După ziua Crucii se începe gândul sămănăturilor
de toamnă. Vitele acum se pun pe iesle, fă-ți socoteala
cu nutrețul. Adu-ți la cale grajdurile și nu risipi cu hrana.
Stupii se retrag pentru iarnă. Nucile se usucă bine și le
spală bine, au valoare mai mare.

Serile lungi, fusul se întoarce și cărturarul din casă
cețește și altora câte ceva hân.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Data.	Cosma și Dam.	7 Oct. 1911	
Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca XVI, 19—31. Gl. 6. Sf. 1.			
2 Luni	M. Achindin	Zina martir	
3 Marți	M. Achepsima	Hubert	
4 Miere.	C. Ioaniche	Carol Bor.	
5 Joi	M. Galacteon	Emeric	
6 Vineri	P. Pavel	Leonard	
7 Sâmb.	SS. 83 M. d. M.	Engelbert	
8 Data.	(i)	Vital	
Ale sărbătoarelor.			
9 Luni	M. Onisthor	Teodor	
10 Marți	Ap. Erast	Andrieu Av.	
11 Miere.	M. Vlcl. și Mina	Martin ep.	
12 Joi	P. Ioan Milost.	Didacus	
13 Vineri	† Ioan G. d. aur	Stanslau	
14 Sâmb.	† Ap. Filp	Iosafat	
15 Data.	M. Gurie	Gertruda	
Dum. XXV. d. Rus. Ev. Luca VIII, 41—56. Gl. 8. Sf. 3.			
16 Luni	† Ap. Ev. Matei	Edmund	
17 Marți	P. Grigorie	Grigore	
18 Miere.	M. Platon	Odon	
19 Joi	Pr. Avdie	Elisabeta	
20 Vineri	C. Grig. Decap.	Felix	
21 Data.	(i)	† Inte. in bis.	
22 Data.	Ap. Fillmon	Cecilia	
Dum. XXVI. d. Rus. Ev. Luca X, 25—37. Gl. 1. Sf. 4.			
23 Luni	P. Amfilohie	Clemens	
24 Marți	P. Clement	Ioan	
25 Miere.	† M. Ecaterina	Ecaterina	
26 Joi	C. Alptle	Silvestru	
27 Vineri	M. Iac. Persul	Sanislau	
28 Sâmb.	M. Ștef. cel nou	Sosten	
29 Data.	M. Paramon	Aduent	
Dum. XXVII. d. Rus. Ev. Luca XII, 16—21. Gl. 2. Sf. 5.			
30 Luni	† Ap. Andreiu	Andrieu	

Soarele.

1 Nov. răs. 6 ore
42 m. Ap. 5 ore 7 m.
15 Nov. răsare 7 ore
10 m. Ap. 4 ore 50 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1—4 frig. nor. și
ceafă, 5—8 mai eald,
9—13 vânt și ger uscat
14 mai eald, noaptea
ninge. 15—22 tot frig,
23—24 nor și vânt, 25
ninge, 26 furtună, 27—
28 zăpadă cu vânt,
29—30 senin.

Prognosticuri.

În ce chip va fi
timpul la 28 ale lunel
lui Noembrie, ase-
menea va fi și în luna
lui Februarie și ce-
lelalte zile până la
sfârșitul lunel. Să tel
seama cum se va
preface vremea întru
aceea zi, așa într'un
chip va fi timpul și
în lunile viitoare,
adecă în Martie, Apr.
și altele până la îm-
plintrea anului. Dacă
va tuna când soarele
se va afla în semnul
Săgetătorului însem-
nează, că săcara să-
mănată la loc înalt
va fi bună, iar cea-
laltă slabă.

Insemnări.

Siaturi economice.

Se scoate gunoiul, se sădesc pomi, se sapă ră-
zoarele și pomii îi îngrijește. Pune spini în jurul lor, se
nu-i roadă iepurii. Se strânge varza și se pune pe iarnă.
Vișa se îngroapă. Se repară uneltele de casă și se aduce
în ordine casa și grădina.

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Marți	Pr. Naum	Natalia	
2 Miere.	Pr. Avacum	Bibiana	
3 Joi	Pr. Sofronie	Franc. Xaver	
4 Vineri	† M. Varvara	Barbara	
5 Sâmb.	C. Sava cel sf.	Sava	
6 Dum.	(†) P. Nicolae	Nicolae	
Dum. XXVIII. d. Rus. Ev. Luca XIII, 10-27. Gl. 3. Sf. 6. Și ale sărbătorii.			
7 Luni	P. Ambrozie	Ambrosie	
8 Marți	C. Patapie	† Conceptia	
9 Miere.	† Zem. Sf. Ane	Valeria	
10 Joi	M. Mina	Melchitade	
11 Vineri	C. Danil st.	Damaeus	
12 Sâmb.	† P. Spiridon	Maxențiu	
13 Dum.	M. Eustratie	Lucia	
Dum. Strămoșilor. Ev. Luca XIV, 18-24. Gl. 4. Sf. 7.			
14 Luni	M. Ier. și soții	Spiridon	
15 Marți	† M. Elefterie	Chillana	
16 Miere.	Pr. Ageu	Eusebiu	
17 Joi	Pr. Danil	Lazar ep.	
18 Vineri	M. Sebastian	Grațian	
19 Sâmb.	M. Bonifaciu	Menesiu	
20 Dum.	M. Ignatie	Liberat	
Dum. înainte de Nașt. D-lui. Ev. Mat. I, 1-25. Gl. 5. Sf. 8.			
21 Luni	M. Iuliana	Ap. Toma	
22 Marți	M. Anastasia	Flavian	
23 Miere.	SS. 40 M. Crit.	Victoria	
24 Joi	M. Eugenia	Adam și Eva	
25 Vineri	(†) M. Iulian	† Ev. Ioan	
26 Sâmb.	(†) M. Iulian	† Ev. Ioan	
27 Dum.	(†) M. Ștefan	† Ev. Ioan	
Dum. după Nașt. D-lui. Ev. Mat. II, 13-23. Gl. 6. Sf. 9.			
28 Luni	SS. 20 mi M.	Pruncul nev.	
29 Marți	Pruncul uc. de l.	Ep. Toma	
30 Miere.	M. Antsia	Eugeniu	
31 Joi	C. Melania	Silvestru	

Soarele.

1 Dec. răs. 7 ore
31 m. Ap. 4 ore 39 m.
15 Dec. răsare 7 ore
45 m. Ap. 4 ore 37 m.

Merul vremii.

(După calendarul pe
140 ani.)

1-4 ger, 5-6 nor și
plecat spre ploaie.
7-10 nor și ceață.
11-12 moină, 13 vânt,
14-15 ploaie cu nin-
soare, 16-17 ninge,
18-23 ger și vânt,
24-25 ninge, 26-27 nor,
28-29 moină, 30-31 ger.

Prognosticuri.

De se va întâmpla
Nașterea lui Christoz
Dumineca, iarna va
fi caldă, îndoită, rea
și ploioasă. Primă-
vara ploioasă și căl-
duroasă. Vara vesel-
oasă și secetoasă,
și cu bună vreme.
Toamna ploioasă și
vânturoasă. Vilele și
săeara vor fi foarte
bune. Prin grădini
legumi deajuns. Pe
vremea secerei va fi
și vremea bună. Poa-
me multe, împletitură
pușină. Dobitoacele
și stărele se vor în-
mulți. Oameni bătrâni
și femei îngreunate
vor muri, iar cei că-
sătorii vătăja pacî-
nică vor trăi.

Staturi economice.

Se aduc lemne la casă, iarna se pune. Se mai duce
gunoiul. Vitele trebuiesc bine îngrijite, altcum slăbesc și
nu pot răzbi la primăvară. Dă-le tărâțe cât de des și dela
viței să nu tragi laptele.

În casă aprizește des și cu războiul nu conteni. Te
gândește la anul care vine și fă-ți planurile pentru viitor,

Insemnări.

.....

Cluj / Central University Library Cluj

Toate drepturile rezervate.**Târgurile anuale din Transilvania**

intocmite după datele adunate dela comunele respective.

(De neexactitatea datelor nu răspundem.)

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s'ar face în privința târgurilor.

	= Târg de marfă			= Târg de vite cornute
	= " " vite			= " " oi
	= " " cai			= " " porci

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

- Abrud și 4 Martie, 6 Mai, 29 Iulie, 30 Sept., 23 Dec.
 Agârbiciu (jud. Târn. mare) 20 Martie, 29 Oct.
 — 21 Martie și 30 Octomvrie.
 Agârbiciu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Nov.
 — 19 Martie, 15 Noemvrie.
 Agnita (jud. Târn. mare) 21 Martie, 19 Iunie,
 12 Octomvrie, 19 Dec 24 Martie, 21 Iunie, 15 Oct.,
 21 Decemvrie.
 Agoștin (jud. Târn.-mare) 29 Martie, 2 Iulie,
 12 Sept., 15 Dec. — 30 Martie, 3 Iulie, 13 Sept.,
 16 Decemvrie.
 Alta-Mare 15 Febr., 22 Mai, 28 Dec. — 16 Febr.,
 23 Mai, 29 Dec.
 Aiud 22—23 Ian., 1 Martie, 5—6 Mai, 10 Iunie,
 16—17 August, 13—14 Oct. 1—4 Mai. — 25 Ian.,
 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct
 Alâmor și 4 Martie, 3 Septemvrie.
 Alba-Iulia 5—6 Febr., 28, 30 Mart, 15—16 Mai,
 23—24 Iulie, 27—28 Sept., 9—10 Nov., 14—15 Dec.
 — 31 Mart., 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.

- Afeșd ☉ 1—2 Martie, 15—16 Iunie, 21—22 Septemvrie,
14—15 Decemvrie
- Alma (jud. Târnava mică) 🐾 20 Ian., 18 Aprilie,
21 Iunie, 22 Nov. — ☉ 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie,
25 Nov.
- Almașul mare (jud. Cluj) ☉ 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.
- Aișina 🐾 18—19 Febr., 18—19 Aprilie, 29—30 Aug.,
16—17 Nov. — ☉ 20 Febr., 20 Apr., 31 Aug., 18 Nov.
- Amnaș 🐾 7 Febr., 7 Iulie. — ☉ 8 Febr., 8 Iulie.
- Apold (jud. Târnava-mare) 🐾 18 Martie, 9 Dec. —
☉ 20 Martie, 11 De .
- Apoldul-de-sus 🐾 17—18 Ian., 17—18 Martie, 17—18
Iulie, 17—18 Nov. — ☉ 19 Ian., 19 Martie, 19 Iulie,
19 Noemvrie.
- Apoldul-de-jos 🐾 2 Ian., 16 Apr., 10 Aug., 20 Oct. —
☉ 3 Ian., 17 Apr., 11 Aug., 21 Oct.
- Arad 🐾 4—5 Martie 1—2 Iulie, 4—5 Noemvrie. —
☉ 7 Martie, 4 Iulie, 7 Noemvrie.
- Archita (jud. Târn. mare) 🐾 21 Aprilie, 13 Octomvr.
🐾 19 Aprilie. ☉ 24 Apr., 16 Octomvrie.
- Archind ☉ 24 Aprilie, 16 Octomvrie.
- Ardihat 🐾 1 Ian., 5 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. —
☉ 2 Ian., 6 Apr., 1 Aug., 20 Sept.
- Armeni (jud. Sibiu) 🐾 și ☉ 5 Februarie, 19 Iulie.
- Arpașul-de-jos 🐾 21 Martie, 4—5 Iulie, 20 Septemv.,
9—10 Oct. — ☉ 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Oct.
- Asuajul de sus (Sălaj) 🐾 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie,
24 Septemvrie — ☉ 21—22 Ianuarie, 21—22 Martie,
5—6 Iulie, 25—26 Septemvrie.
- Ațel 🐾 11 Febr., 20 Aprilie, 8 August, 3 Decemvrie.
— ☉ 14 Febr., 23 Aprilie, 11 Aug., 6 Decemvrie.
- Atid (jud. Mureș) 🐾 31 Ian.—2 Febr., 1—3 Aprilie,
6—8 Iunie, 26—28 Sept. — ☉ 3 Febr., 9 Iunie, 23
Mai, 29 Sept.
- Avrig 🐾 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Octomvrie.
— ☉ 20 Martie, 2 Iunie, 13 August, 2 Octomvrie.
- Axente Sever (Frâua, jud. Târn.-mare) 🐾 12 Apr.,
1 Octomvrie. — ☉ 14 Apr., 2 Oct.
- Bachnea 🐾 16 Februarie, 26 Mai, 27 Iulie, 27 Sept.,

- 12 Decemvrie. — ④ 18 Februarie, 28 Mai, 30 Iulie, 30 Sept., 15 Dec.
- Băgaciu ④ 7 Martie, 24 Octomvrie.
- Bagin ④ 17 Iunie, 11 Nov.
- Bala-de-Criș ④ și ④ 18 Martie, 17 Iunie, 16 Sept., 16 Decemvrie.
- Bala-mare ④ 20 Ian., 17 Martie, 16 Iunie, 25 Aug., 17 Nov. — ④ 21 Ian., 18 Martie, 17 Iunie, 26 Aug., 18 Nov.
- Bălăușeri (Târn-mică) ④ 2 Martie, 7 Mai, 16 Iulie, 12 Sept., 12 Oct., 19 Dec. — ④ 3 Martie, 8 Mai, 17 Iulie, 13 Sept., 13 Oct., 20 Dec.
- Bălcaciu ④ 15—17 Martie, 6—8 Nov. — ④ 18 Mart., 9 Noemvrie.
- Balșa (j. Hunedoara) ④ și ④ 25 Martie, 24 Iunie, 26 Oct.
- Balinț (j. Severin) ④ și ④ 2 Aprilie, 4 Iunie, 3 Sept., 3 Dec.
- Band ④ și ④ 28—30 Apr., 28—31 Oct. — ④ 1 Mai, 11 Nov.
- Baraolt ④ 31 Ianuarie—2 Febr., 30 Mai—1 Iunie, 18—20 Aug., 9—11 Nov. — ④ 3 Februarie, 2 Iunie, 21 Aug., 12 Noemvrie.
- Bârgliș ④ 12 Mai, 6 Oct. — ④ 13 Mai, 7 Oct.
- Bârzava (jud. Arad) ④ și ④ 9 Febr., 8 Iunie, 10 Aug., 12 Oct.
- Bătănia (jud. Arad) ④ 18 Martie, 1 Iulie, 23 Oct. — ④ 19 Martie, 2 Iulie, 29 Octomvrie.
- Bătașii mari ④ 21 Ian., 13 Apr., 31 Iulie, 7 Oct.
- Batoș ④ 25—26 Ian., 19—20 Mai, 12—13 Nov. — ④ 27 Ian., 21 Mai 14 Noemvrie.
- Bazna ④ și ④ 29 Martie, 29 Iulie. — ④ 1 Aprilie, 1 August.
- Beclean ④ 5 Aprilie, 4 Iunie, 3 Sept., 26 Noemvrie. — ④ 6 Aprilie 5 Iunie, 4 Septemvrie, 27 Noemvrie.
- Beia ④ 20 Febr., 20 Aug., 20 Noemvrie. — ④ 23 Febr., 23 August, 23 Nov.
- Beiuș ④ 6 Februarie, 24 Apr., 17 Iulie, 23 Oct. — ④ 7 Febr., 25 Apr., 18 Iulie, 24 Oct.
- Berchez ④ 10 Ianuarie, 25 Aprilie, 27 Iunie, 17 Oct.

- Berchieș ④ 29 Iunie.
- Bezid (jud. Odorhei) ④ 31 Mai—1 Iunie, 1—2 Oct.,
11—12 Decembrie — ④ 2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
- Bicazul Ardelean ④ 7—8 Aprilie, 28—30 Sept. —
④ 9 Aprilie, 1 Oct.
- Biertan ④ 14—15 Aprilie, 2—3 Septembrie, 20 Dec.
— ④ 17 Apr., 5 Sept., 23 Decembrie.
- Bileag (j. Năsăud) ④ 22 Martie.
- Bistrița ④ 14—15 Febr., 14—16 Mai, 19—20 August,
21—23 Nov. — ④ 14 Febr., 17 Mai, 21 Aug., 24 Nov.
- Blaj ④ 25 Mart., 30 Iunie, 25 Sept., 3 Decembrie. —
④ 28 Mart., 4 Iulie, 28 Sept., 7 Decembrie.
- Bogatul Român (jud. Sibiu) ④ și ④ 8 Apr., 5 Iulie,
26 Oct.
- Bogoz ④ 20—22 Martie. — ④ 23 Martie.
- Bogșa ④ 7—9 Martie, 15—17 Mai, 4—6 Iulie, 18—20 Sept.
- Boian ④ 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Sept.,
11—13 Dec. — ④ 13 Martie, 14 Iunie, 13 Sept.,
14 Decembrie.
- Bontida ④ 13 Ian., 23 Martie, 29 Iunie, 21 August,
20 Oct. — ④ 14 Ian., 24 Martie, 30 Iunie, 22 Aug.,
21 Octombrie.
- Boroșneiu (jud. Arad) ④ 6 Ian., 15 Iulie, 7 Oct. —
④ 7 Ian., 16 Iulie, 8 Octombrie.
- Boroșneul-mare ④ 22 Febr., 17 Mai, 23 August, 8 Nov.
— ④ 23 Febr., 18 Mai, 24 August, 9 Nov.
- Boroș-șeș ④ 26 Apr., 27 Sept., 6 Dec.
- Borșa ④ și ④ 13 Mai, 26 August, 23 Septembrie,
14 Oct., 7 Nov.
- Bozoviciu ④ 3 Aprilie, 15 Mai, 2 Oct., 18 Dec. —
④ 4 Apr., 16 Mai, 3 Oct., 19 Dec.
- Brad (județul Hunedoara) ④ și ④ 5 Martie, 4 Iunie,
3 Sept., 3 Dec.
- Bran ④ 7 Aug., 5 Oct. — ④ 8 Aug., 6 Oct.
- Brașov ④ 6 Aprilie, 16 Iunie, 20 Octombrie. —
④ 21 Octombrie.
- Brateiu ④ și ④ 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Brețcu ④ 24 Ian., 6 Aug., 25 Sept. — ④ 25 Ianuarie,
7 August, 26 Sept.

- Bruia ☉ 1 Martie, 24 Octomvrie.
 Budinl-de-Câmpie (jud. T.-Arieș) ☉ 28—30 Mai. —
 ☉ 31 Mai, 11 Nov.
 Buia ☉ 25 Martie, 25 Oct. — ☉ 27 Martie, 27 Oct.
 Bunești (jud. Târnava-mare) ☉ 10—11 Februarie,
 15—16 August. — ☉ 12 Febr., 17 August.
 Buteni (jud. Arad) ☉ și ☉ 27 Ian., 2 Iunie, 25 Aug.,
 22 Dec.
 Buza ☉ 19 Ianuarie, 19 Aprilie, 27 Iulie, 25 Oct. —
 ☉ 20 Ian., 20 Apr., 28 Iulie, 26 Octomvrie.
 Buziaș (j. Timiș) ☉ și ☉ 16 Ian., 17 Apr., 17 Iulie,
 28 Aug., 2 Oct.
 Cacova (jud. C.-Severin) ☉ 19 Aprilie, 27 Sept. —
 ☉ 20 Apr., 28 Sept.
 Cal ☉ 19—21 Ian., 22—24 Mai, 1—3 Oct. — ☉ 22 Ian.,
 25 Mai, 4 Oct.
 Câlnic (j. Alba) ☉ 7 Aprilie, 3 Iulie, 2 Decemvrie.
 — ☉ 8 Aprilie, 4 Iulie, 3 Decemvrie.
 Câmpeni ☉ 26 Martie, 21 Mai, 5 Iunie, 9 Iulie, 28
 August, 5 Nov. — ☉ 27 Martie, 22 Mai, 6 Iunie,
 10 Iulie, 29 Aug., 6 Nov.
 Câmpia-Turzii (jud. Turda) ☉ 31 Ian.—2 Febr., 5—7
 Iulie, 18—20 Oct. — ☉ 3 Febr., 8 Iulie, 21 Oct.
 Căpâlnaș (jud. C.-Severin) ☉ 13 Ian., 21 Martie, 5 Mai,
 29 Mai, 6 Iulie, 20 Sept., 20 Nov.
 Caransebeș ☉ și ☉ 29 Ianuarie, 30 Aprilie, 13 Aug.,
 1 Octomvrie
 Cârța (jud. Făgăraș) ☉ 20 Martie, 20 Iulie. — ☉
 21 Martie, 21 Iulie.
 Carțfalău (jud. Ciuc) ☉ 6 Febr., 23 Iunie, 15 Oct.
 — ☉ 7 Febr., 24 Iunie, 16 Oct.
 Cața (jud. T.-mare) ☉ 17 Febr., 6 Mai, 15 Sept., 16 Dec.
 — ☉ 18 Febr., 7 Mai, 16 Sept., 17 Dec.
 Cătina (jud. Cluj) ☉ 1—2 Febr., 25—26 Apr., 25—26
 Iulie, 25—26 Oct. — ☉ 3 Febr., 27 Apr., 27 Iulie,
 27 Octomvrie.
 Cazon (jud. Ciuc) ☉ 1 Mai, 2 Iulie, 27 Nov.
 Cehul-Silvaniei ☉ 22 Februarie, 29 Aprilie, 14 Iunie,
 26 Iulie, 13 Sept., 18 Oct., 20 Dec. — ☉ 23 Febr.,

- 30 Aprilie, 15 Iunie, 27 Iulie, 14 Sept., 19 Octomvrie,
21 Decemvrie.
- Cermeiu (jud. Arad) ④ 2 Apr., 2 Iulie, 29 Oct.
- Cernatu (jud. Braşov) ④ şi ④ 3 Mai, 20 Sept.
- Cernatul-de-jos ④ şi ④ 2 Aprilie, 5 Iulie, 21 Dec.
- Cetatea-de-baltă (jud. T.-mică) ④ 14 Februarie,
27 Martie, 29 Mai, 18 August, 5 Octomv., 18 Dec. —
④ 17 Februarie, 1 Aprilie, 1 Iunie, 21 Aug., 8 Oct.,
21 Decemvrie.
- Chezdi-Oşorhei ④ 7—8 Ian., 6—7 Mai, 26—27 Oct. —
④ 9 Ian., 8 Mai, 28 Octomvrie.
- Chibed (j. Odorheiu) ④ 16—17 Febr., 16—17 Mai,
29—30 Nov. — ④ 19 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
- Chindul-mic ④ 19—21 Februarie, 4—6 Noemvrie. —
④ 22 Febr., 7 Nov.
- Chiochiş ④ 6 Apr., 30 Oct.
- Chirpăr ④ 24 Ian., 28 Martie, 10 Iulie. — ④ 26 Ian.,
30 Mart., 12 Iulie.
- Chişlău-Criş ④ 22 Aprilie, 23 Sept., 16 Decemvrie.
— ④ 23 Aprilie, 24 Sept., 17 Decemvrie
- Ciachi-Gârbău ④ 13 Febr., 29 Mai, 28 Septemvrie.
— ④ 14 Febr., 30 Mai, 29 Sept.
- Clacova ④ 16—19 Martie, 1—4 Iunie, 31 Aug.—3 Sept.,
12—15 Oct., 9—12 Nov.
- Cil (j. Arad) ④ şi ④ 3 Apr., 5 Iulie, 23 Oct., 11 Dec.
- Cinc (judetul Făgăraş) ④ 11 Martie, 17 Iunie, 30 Sept.,
11 Dec. — ④ 12 Martie, 18 Iunie, 1 Oct., 12 Dec.
- Cineşor (jud. Făgăraş) ④ 13 Martie, 15 Iul., 20 Oct.
— ④ 16 Martie, 16 Iulie, 21 Oct.
- Ciocman ④ 8 Ianuarie, 1 Nov.
- Cisnădie ④ 29 Iunie.
- Ciuc-Sângeorgiu (jud. Ciuc) ④ 5 Apr., 18 Dec. —
④ 7 Apr., 20 Dec.
- Cluj ④ şi ④ 8—9 Ian., 10—11 Martie, 12—13
Iunie, 29—30 Aug., 30 Oct.—1 Nov. ④ 24—25 Apr.
— ④ 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov.
- Codlea ④ 24 Apr., 29 Septemv. — ④ 25 Apr., 30 Sept.
- Cojocna ④ 10—11 Apr., 3—4 Nov. — ④ 12 Aprilie,
5 Noemvrie.

- Comloșul mare (Timiș) 4 Martie, 10 Iunie, 26 Aug
— 5 Martie, 11 Iunie, 27 August.
- Copalnic-Mănăstur (jud. Satu-Mare) 28 Februarie,
11 Aprilie, 23 Mai, 22 August, 17 Oct., 5 Dec. —
 1 Martie, 12 Aprilie, 24 Mai, 23 Aug., 13 Oct.,
6 Decembrie.
- Copșa-mare 21 Aug. — 24 August.
- Copșa-mică și 25 Aprilie, 29 Iunie,
20 August, 13 Oct. 21 Apr. — 28 Aprilie,
23 August.
- Cornățel 31 Martie, 1 Aug. — 1 Aprilie, 2 Aug.
- Corund (județul Odorheiu) 15 Ianuarie, 11 Mai,
1 Iulie, 22 August. — 18 Ianuarie, 13 Mai, 4 Iul.,
25 Aug.
- Covasna 10 Febr., 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noembrie.
— 11 Febr., 2 Mai, 22 Iulie, 11 Noembrie.
- Cozmeni (jud. Ciuc) 22—23 Ian., 19—20 Aug. —
 25 Ian., 21 Aug.
- Crasna 15 Ianuarie, 8 Aprilie, 30 Mai, 8 Iulie,
29 Aug., 14 Oct. — 16 Ianuarie, 9 Aprilie, 31 Mai,
9 Iulie, 30 Aug., 15 Oct.
- Crihalma (jud. Târnava mare) 25 Martie, 1 Iulie,
1 Decembrie. — 26 Mart., 2 Iulie, 2 Dec.
- Criș (jud. Târn.-mare) 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Oct.
— 7 Ianuarie 12 Iunie, 12 Oct.
- Crișpatac (jud. Odorheiu) 24 Febr., 16 Iunie, 4 Oct.
- Criț (jud. Târn.-Mare) 22 Ian., 29 Aug. — 25 Ian.,
1 Septembrie
- Cuciu 10 Aprilie, 25 Noembrie.
- Dacia (jud. Târn.-mare) și 1—2 Februarie,
12—13 Iunie. 20—21 Octombrie.
- Dala săsească 4—5 Aprilie, 10—11 Oct. — 6—7
Apr., 12—13 Oct.
- Dalboșeț (jud. C.-Severin) 10 Martie, 23 Octombrie.
- Daneș 2—4 Martie, 17—19 Iunie, 2—4 Octombrie.
— 5 Martie, 20 Iunie, 5 Octombrie
- Dârlos 18 Martie, 19 Iunie, 8 Oct. — 20 Mart.,
21 Iunie, 10 Oct
- Dealul-Frumos (jud. Târnava-mare) și 12 Sept.

- Deda** (jud. Murăș) 🐎🐎 16—18 Ian., 4—6 Apr., 18—20 Sept. — 🐎 19 Ian., 7 Apr., 29 Mai, 21 Sept.
- Dej** 🐎🐎 și 🐎 28 Febr.—1 Mart., 11 Apr., 30—31 Mai, 15—16 Aug., 17 Oct., 12—13 Dec.
- Deța** (Timiș) 🐎 18—19 Mart., 10—11 Iunie, 9—10 Sept., 25—26 Nov.
- Deva** 🐎🐎 11 Ianuarie, 11 Mai, 31 Iulie, 27 Oct. — 🐎 14 Ian., 17 Mai, 3 Aug., 30 Oct.
- Dezna** (j. Arad) 🐎🐎 și 🐎 18 Martie, 13 Mai, 9 Sept., 18 Noemvrie.
- Dicio-Sânmărtin** 🐎🐎 26—28 Februarie, 28—30 Aprilie 21—23 Iulie, 12—14 Octomv. — 🐎 1 Martie, 1 Mai 24 Iulie, 15 Octomvrie.
- Ditrâu** 🐎🐎 31 Ian.—2 Febr., 28—30 Apr., 14—16 Iulie, 22—24 Nov. — 🐎 3 Febr., 1 Mai, 17 Iulie, 25 Nov.
- Dobra** (jud. Hunedoara) 🐎🐎, 🐎 și 🐎 17 Februarie. — 🐎 4 Mai. — 🐎🐎 și 🐎 6 Mai. — 🐎 2 Iunie. — 🐎🐎 și 🐎 4 Iunie. — 🐎 20 Sept. — 🐎🐎 și 🐎 21 Septemvrie — 🐎🐎, 🐎 și 🐎 1 Decemvrie — 🐎 și 🐎 5 Decemvrie.
- Drag** (județul Cluj) 🐎🐎 5 Aprilie, 6 Iulie, 18 August, 7 Noemv. 🐎 5 Iulie, 17 August. — 🐎 6 Aprilie, 7 Iulie, 19 Aug., 8 Noemvrie.
- Drașov** 🐎🐎 10 Aprilie, 28 Aug. — 🐎 11 Aprilie, 29 Aug.
- Drăușeni** (jud. T.-mare) 🐎🐎 26—28 Februarie, 29—31 Oct. — 🐎 1 Martie, 1 Noemvrie.
- Duca I. G.** (fost Cristur, jud. Odorheiu) 🐎🐎 21—22 Febr., 1—2 Mai, 4—5 Iulie, 8—9 Sept., 14 Nov. Vite de prăsilă: 28 Februarie—1 Martie. 🐎 28 Apr., 6 Sept. 🐎 și 🐎 24 Febr., 4 Mai, 7 Iulie, 11 Sept.
- Dumbrăveni** (Ibașfalău) 🐎🐎 24 Ian., 23 Martie, 16 Mai, 2 Iulie, 18 Sept., 17 Noemv. — 🐎 27 Ian., 26 Mart., 19 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.
- Eted** (jud. Odorheiu) 🐎🐎 1—2 Febr., 2—3 Aprilie, 3—4 Iunie, 27—28 Sept. — 🐎 3 Febr., 4 Aprilie, 5 Iunie, 29 Sept.
- Făgăraș** 🐎🐎 15 Martie, 3 Iunie, 7 Sept., 4 Dec. — 🐎 17 Martie, 5 Iunie, 9 Sept., 7 Dec.

- Făget (jud. Severin) 🐾 și 🎲 5 Ianuarie, 6 Febr.,
27 Martie, 8 Mai, 26 Iunie, 21 Aug., 30 Oct., 4 Dec.
- Fântânele (jud. Odorhei) 🐾 22—24 Ian., 9—11 Iun.,
22—24 Nov. — 🎲 25 Ian., 12 Iunie, 25 Nov.
- Farcașlaca (jud. Odorhei) 🐾 5—7 Mai, 16—18 Aug.,
9—11 Nov. — 🎲 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.
- Feldioara (jud. Brașov) 🐾 24 Martie, 13 Dec. —
🐾 și 🎲 1 Iulie — 🎲 25 Martie, 14 Dec.
- Felmer (j. Făgăraș) 🐾 1 Aprilie, 1 Sept. — 🎲 2 Apr.,
2 Septembrie
- Ferihaz (jud. Târn.-mare) 🐾 21 Martie, 20 Oct. —
🎲 22 Martie, 21 Oct.
- Frata (jud. Cluj) 🎲 5—7 Mai, 1—3 Aug., 7—9 Nov.
- Frumoasa 🐾 4—6 Ian., 11—13 Apr., 27—29 Iunie,
6—8 Septemv. — 🎲 7 Ianuarie, 14 Aprilie, 30 Iunie,
9 Septembrie.
- Gălgău (jud. Solnoc-Dobâca) 🐾 17 Aprilie, 5 Sept. —
🎲 18 Apr., 6 Sept.
- Gârbova 🐾 15 Mai, 29 Oct. — 🎲 17 Mai, 31 Oct.
- Gârcei (Sălajiu) 🎲 19 Martie, 24 Iunie, 21 Septembrie,
25 Noembrie
- Geaca (jud. Cluj) 🎲 6 Iulie.
- Geogiul-de-jos (jud. Hunedoara) 🐾 și 🎲 6 Aprilie,
1 Iulie, 3 Sept. și 18 Dec.
- Gheorgheni (jud. Ciuc) 🐾 29—31 Martie, 12—14 Iunie,
4—6 Sept., 10—12 Decemv. — 🎲 1 Aprilie, 15 Iunie,
7 Septembrie, 13 Decembrie.
- Gherla 🐾 6 Februarie, 24 Apr., 5 Iunie, 24 Iulie,
30 Oct., 18 Dec. 🐾 24 Aprilie — 🎲 7 Febr., 25 Apr.,
6 Iunie, 25 Iulie, 31 Oct., 19 Dec.
- Gherteniș (jud. Timiș) 🎲 2 Apr., 11 Iunie, 17 Sept.
- Ghimeș-Făget (Ciuc) 🐾 20—21 Ianuarie, 22—23 August.
— 🎲 22 Ian., 24 August.
- Ghindari (jud. Odorhei) 🐾 21—22 Apr., 21—22 Iunie,
6—7 Sept., 29—31 Dec. 🐾 19—20 Aprilie. 🎲 27—28
Dec. — 🎲 24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Sept., 2 Ian. 1943.
- Ghioroc (j. Arad) 🎲 9 Apr., 24 Septembrie.
- Ghalacuta 🐾 23—24 Ian., 10—11 Iunie, 23—24 Nov.
— 🎲 25 Ian., 12 Iunie, 25 Noembrie.

- Gilău (f. Cluj)** 🐾 19 Apr., 23 Iulie, 10 Decembrie. —
 🌀 20 Apr., 24 Iulie, 11 Decembrie
- Gurghiu** 🐾 21—22 Apr., 8—9 Sept. — 🌀 23 Aprilie,
 10 Septembrie
- Gurașlău** 🐾 28 Ianuarie, 19 Febr., 13 Mai, 18 Aug.,
 20 Noiembrie — 🌀 29 Ianuarie, 20 Febr., 14 Mai,
 19 Aug., 21 Noiembrie.
- Haldacut (Timiș)** 🌀 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
- Hălmeag** 🐾 11 Apr., 15 Oct. — 🌀 12 Aprilie, 16 Oct.
- Hărâșerac (jud. M-Turda)** 🐾 9—11 Martie, 29 Iunie—
 1 Iulie, 13—15 Aug. 16—18 Nov. — 🌀 12 Mart.,
 2 Iulie, 16 Aug., 19 Noiembrie.
- Hâșmașul-Lăpușului** 🌀 25 Martie, 6 Dec.
- Hațeg** 🐾 30 Ianuarie, 9—10 Aprilie 12 August,
 5 Septembrie — 🌀 3 Februarie, 28 Martie, 14
 August, 7 Septembrie.
- Hendorf (jud. T-mare)** 🐾 14 Apr., 14 Iulie, 8 Nov.
 — 🌀 16 Aprilie 16 Iunie, 10 Nov.
- Hida (jud. Cluj)** 🐾 6 Aprilie 28 Septembrie, 🐾 și 🐾
 26 Iunie, 18 Dec. — 🌀 7 Apr., 29 Sept.
- Hodod (jud. Sălaj)** 🐾 9 Ianuarie, 13 Martie, 15 Mai,
 26 Iunie, 17 Iulie, 25 Sept., 23 Octomb., 27 Nov. —
 🌀 10 Ianuarie, 14 Martie, 16 Mai, 27 Iunie, 18 Iulie,
 26 Sept., 24 Oct., 28 Nov.
- Hodoș** 🐾 25—27 Ianuarie, 14—16 Apr., 18—20 Sept.
 🐾 11—13 Apr. — 🌀 28 Ianuarie, 17 Aprilie, 21 Sept.
- Hoghilag** 🐾 1 Aprilie, 26 August.
- Homorod** 🐾 15 Mart., 30 Iunie, 15 Nov. — 🌀 17 Mart.,
 1 Iulie, 17 Nov.
- Hosman (jud. Sibiu)** 🐾 7 Apr., 22 Sept. — 🌀 9 Apr.,
 24 Septembrie.
- Huedin** 🐾 24 Ian., 21 Februarie, 3 Apr., 22 Mai,
 25 Iunie, 20 Sept., 24 Nov., 18 Dec. — 🌀 25 Ian.,
 22 Februarie, 4 Aprilie, 23 Mai, 26 Iulie, 21 Sept.
 25 Noiembrie, 19 Decembrie.

- Hunedoara 11 Martie, 6 Mai, 25 Iunie, 25 August, 11 Noembrie. — 14 Martie, 9 Mai, 28 Iunie, 28 Aug., 14 Nov.
- Iacobeni 27 Apr., 26 Octombrie. — 29 Aprilie, 28 Octombrie.
- Iara de jos (jud. Turda) 28—30 Apr., 30 Sept., 2 Oct. — 1 Mai, 3 Octombrie.
- Ieciu (jud. M.-Turda) 2 Iulie.
- Iernut 2—3 Ian., 4—5 Martie, 4—5 Mai, 4—5 Iulie, 4—5 Sept. 4—5 Noembrie. — 4 Ian., 6 Martie, 6 Mai, 6 Iulie, 6 Sept., 6 Nov.
- Ighiu 20—25 Mai, 20—25 Octombrie. — 26 Mai, 26 Octombrie.
- Ileanda-mare 9 Febr., 1 Mai, 17 Aug., 15 Oct. — 10 Febr., 2 Mai, 18 Aug., 16 Oct
- Ileni (jud. Treiscaune) și 10 Ian., 1 Mai, 2 Sept.
- Ilia (jud. Hunedoara) 16 Mart., 13 Apr., 15 Iunie, 16 August, 15 Oct., 20 Nov., 17 Dec. — și 18 Martie, 15 Apr., 17 Iunie, 18 Aug., 17 Oct., 22 Nov., 29 Dec.
- Jibău (jud. Sălaj) și 22—23 Februarie, 29—30 Martie, 3—4 Mai, 7—8 Iunie, 5—6 Iulie, 2—3 Aug., 18—19 Oct., 20—21 Dec.
- Jibert (j. Târn.-mare) 1 Mai, 1 Aug., 20 Dec. — 2 Mai, 2 Aug., 21 Dec.
- Jidveiu (jud. Târn.-mică) 15—17 Ian., 15—17 Mai, 4—6 Septembrie 22—24 Nov. — 18 Ian., 18 Mai, 7 Sept., 25 Noembrie.
- Jimborul-mare 20 Ian., 11 Apr., 30 Mai, 27 August, 22 Noembrie.
- Jucul-de-jos 1—3 Mai.
- Lăpuș (jud. Someș) 17 Mart., 14 Iunie, 6 Aug., 6 Decembrie. — 18 Mart., 15 Iunie, 7 Aug., 7 Dec.
- Lăpușul unguresc 18 Ianuarie, 13 Mai, 6 Iulie, 26 Septembrie. — 19 Ian., 14 Mai, 7 Iulie, 27 Sept.
- Laslea 15 Febr., 15 Iulie, 15 Oct. — 18 Febr., 18 Iunie, 18 Oct.

- Lechința** (jud. Năsăud) 🐎 27—28 Febr., 23—24 Apr.,
 30—31 Mai, 19—20 Sept., 18—19 Dec. — 🏠 1 Mart.,
 25 Apr., 1 Iunie, 21 Sept., 20 Dec.
- Lipova** (jud. Timiș) 🏠 24 Apr., 20 Iulie, 8 Sept., 8 Nov.
- Lona** (j. S. Dobâca) 🐎 și 🏠 23 Ian., 24 Mai, 16 August.
- Lovnic** 🐎 5 Martie, 6 Iulie. — 🏠 7 Martie, 8 Iulie.
- Ludoș** (jud. Sibiu) 🐎 15 Apr., 27 Sept. — 🏠 16 Apr.,
 28 Septembrie
- Lugoj** 🐎 și 🏠 3 Febr., 24 Martie, 5 Mai, 30 Iunie,
 11 August, 20 Oct., 8 Decembrie
- Lunca** (jud. Hunedoara) 🏠 25 Aprilie, 21 Septembrie.
- Lupșa** (j. T.-Arieș) 🐎 și 🏠 11 Ian., 3 Mai, 20 Iul.,
 18 Sept., 21 Nov
- Macfalău** 🐎 21—23 Aprilie, 21—23 Iunie, 6—8 Sept.,
 30 Dec. 1942—1 Ian 1943. 🐎 19—20 Apr. 🏠 28—29
 Dec. — 🏠 24 Apr., 24 Iun., 9 Sept 2 Ian. 1943.
- Măgheraș** 🐎 5 Febr., 9 Aprilie, 4 August, 14 Nov. —
 🏠 6 Febr., 10 Aprilie, 5 August, 15 Noemv.
- Mănărade** (jud. Alba) 🏠 28 Octombrie.
- Mănăsturalung**. 🐎 18 Martie, 28 Iunie, 19 August,
 10 Noembrie. — 🏠 19 Martie, 29 Iunie, 20 August,
 11 Noembrie.
- Marcod** (jud. Murăș) 🐎 29—31 Martie, 14—16 Sept.
 🐎 26—28 Martie. — 🏠 1 Apr., 17 Sept.
- Mărgineni** (jud. Făgăraș) 🐎 și 🏠 28 Martie, 6 Aug.
- Marpod** 🐎 1—2 Martie, 7—8 Iunie, 10—11 August,
 25—26 Oct — 🏠 3 Martie, 9 Iunie, 12 Aug. 27 Oct.
- Medias** 🐎 6—7 Iulie. — 🐎 *de prăsilă* 20 Martie. —
 🐎 4 5 Martie, 10 Aprilie, 28 Mai, 9 Iulie, 26—27
 Sept., 28 Nov. 🏠 7 Martie, 13 Iulie, 20 Septembrie,
 30 Noembrie
- Mehadia** 🐎 și 🏠 28 Ianuarie, 32 Aprilie, 15 Iulie,
 4 Noembrie.
- Mercurea** (jud. Sibiu) 🐎 22—23 Febr., 25—26 Iunie,
 17—18 August. 9—10 Nov. — 🏠 24 Febr., 27 Iunie,
 19 August. 11 Noembrie.
- Merghindeal** 🐎 21 Aprilie, 23 August, 21 Octombrie.
 — 🏠 23 Aprilie, 25 August, 23 Oct.

- Micăsasa** 25 Ianuarie, 17 Mai, 10 Octomvrie. —
 28 Ianuarie, 20 Mai, 13 Octomvrie.
- Mercurea-Cincului** 11—13 Febr., 20—22 Mai,
 10—12 Iulie, 26—28 Sept. — 14 Febr., 23 Mai,
 13 Iulie, 29 Sept.
- Mercurea-Murășului** 21—22 Febr., 3—4 Mai, 29—30
 Iulie, 7—8 Dec 1—2 Mai. — 24 Febr., 5 Mai,
 1 August, 10 Decemvrie.
- Miheș (jud. Cluj)** și 21—23 Ianuarie.
- Mocin (jud. Cluj)** 15—16 Febr., 27—28 Martie, 15—16
 Mai, 16—17 Aug. 18—19 Oct., 18—19 Decemvrie. —
 16—17 Febr., 28—29 Martie, 16—17 Mai, 19—20
 Oct., 19—20 Decemvrie
- Moldova-Nouă (jud. Caraș-Severin)** 5 Mai, 24 Iunie.
- Moldova-Vechi** și 21 Apr., 27 August.
- Monor (jud. Bistrița-Nășud)** 11—12 Martie, 21—22
 Mai, 25—26 Sept. — 13 Martie, 23 Mai, 27 Sept.
- Moșna** 2 Febr., 21 Aprilie, 26 August. 17 Apr.
 — 4 Febr. 24 Apr., 28 August.
- Motîș** 16 Martie, 25 Mai, 2 Nov. — 19 Martie,
 28 Mai, 5 Nov
- Movila (j. Târnava-mare)** 8 Mai, 11 Noemvrie. —
 9 Mai, 13 Nov.
- Murăș-Ludoș** 1—3 Mai, 1—3 Oct. 28 Apr.—
 1 Mai. — 4 Mai, 4 Octomvrie.
- Nadeș** 2 Februarie, 25 Apr., 28 Oct. — 5 Febr.,
 28 Apr., 31 Oct
- Nășud** 20—21 Martie, 25—26 Mai, 5—6 Sept.,
 6—7 Noemvrie, 20—21 Dec. — 22 Martie, 27 Mai,
 7 Sept., 8 Noemvrie, 22 Dec.
- Nocriș** 1—2 Febr., 21—22 Mai, 18—19 Oct. —
 3 Febr., 23 Mai, 20 Octomvrie
- Oclandul-Homorodului** 25—27 Apr., 24—26 Oct. —
 28 Apr., 27 Oct.
- Ocna-Sibiului** 29—31 Martie, 3—5 Aug., 17—19
 Dec. — 1 Apr., 6 August, 20 Dec.
- Ocna-Murășului (jud. Alba)** 10 Aprilie, 14 August. —
 15 Apr., 15 Aug.

- Odorheiu** 🐾 13—15 Martie, 9—11 Iunie, 1—3 Oct.,
 18—20 Decembrie. 🐾 10—12 Apr., 28—30 Sept. —
 🎲 16 Martie, 12 Iunie, 4 Oct., 21 Dec.
- Ogra (jud. Târnava-mică)** 🐾 14 Aprilie, 15 Iunie,
 13 Sept., 15 Dec. — 🎲 17 Apr., 18 Iunie, 16 Sept.,
 18 Decembrie.
- Olafalâni-mare** 🐾 9—11 Martie, 26—28 Noembrie. —
 🎲 12 Martie, 29 Nov
- Olpret (jud. Someș)** 🐾 și 🎲 14 Aprilie, 28 Mai,
 1 August.
- Orăștie** 🐾 11 Martie, 1 Iunie, 1 Oct., 3 Decembrie.
 — 🎲 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct., 5 Decembrie.
- Oravița** 🐾 și 🎲 26 Martie, 16 Iulie, 22 Oct., 3 Dec.
- Orlat** 🐾 7 Apr., 28 Aug. — 🎲 8 Apr., 29 August.
- Orșova** 🎲 1—3 Mai, 17—19 Septembrie.
- Ortădorf (jud. Timiș)** 🎲 24 Apr., 8 Sept.
- Ozun (j. Treiscaune)** 🐾 20 Martie, 29 Mai, 19 Iulie,
 4 Sept., 15 Oct., 11 Dec — 🎲 21 Martie, 30 Mai,
 21 Iulie, 5 Sept., 16 Oct., 12 Dec
- Pașoș** 🐾 10 Martie, 31 Iulie, 5 Dec. — 🎲 11 Martie,
 1 Aug., 6 Dec
- Pâncota (jud. Arad)** 🐾 25 Martie, 9 Mai, 5 August,
 30 Septembrie. — 🎲 26 Martie, 7 Mai, 6 Aug., 1 Oct.
- Pantlăcen** 🐾 23 Iunie, 9 Septembrie. — 🎲 24 Iunie,
 10 Septembrie.
- Păpăuți** 🐾 și 🎲 19 Febr., 6 Mai, 19 Aug., 4 Nov.
- Paplu-Ilarian (jud. Turda)** 🐾 16—18 Iunie, 16—17
 Sept. — 🎲 19 Iunie, 18 Sept.
- Păuca** 🐾 și 🎲 2—3 Apr., 8—9 Aug., 15—16 Nov.
- Pecica (j. Arad)** 🐾 și 🎲 18 Martie, 19 August, 23
 Decembrie
- Pecica-ungrească** 🎲 9 Mai, 14 Septembrie.
- Pelișor (jud. Târnava-mare)** 🐾 2 Aprilie, 26 Oct. —
 🎲 3 Apr., 27 Oct.
- Periamos (jud. Timiș)** 🎲 24 Apr., 15 Iunie, 24 Sept.
- Petelea** 🐾 4—6 Iunie, 3—5 Dec. — 🎲 7 Iunie, 6 Dec.
- Petriș (jud. Arad)** 🎲 24 Februarie, 26 Martie, 10—11
 Iunie, 19—20 Iulie, 14 Oct., 20 Decembrie.

- Petriș (jud. Bistrița-Năsăud) 🐾 30—31 Martie, 26—27 Oct. — 🌀 1 Apr., 28 Octomvrie.
- Petroșani (j. Huned.) 🐾 și 🌀 13—15 Mai, 13—15 Oct.
- Pișcolt (jud. Bihor) 🌀 1 Martie, 6 Sept.
- Poiana-Sărată 🐾 28 Martie, 19 Mai, 14 Iulie, 25 Oct. — 🌀 29—30 Martie, 20 Mai, 15 Iulie, 26 Oct.
- Poiana-Sibiului 🐾 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Sept. — 🌀 6 Mai, 13 Iulie, 21 Sept.
- Porumbacul-de-jos 🐾 14 Apr., 1 Sept. — 🌀 16 Apr., 3 Septemvrie.
- Praid 🐾 16—17 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Oct., 14—15 Decemvrie. — 🌀 19 Martie, 26 Iulie, 15 Oct., 17 Decemvrie.
- Prejmer (j. Brașov) 🐾 2 Febr., 5 Aug. — 🌀 3 Febr., 6 August.
- Proștea-mare 🐾 29 Ian, 6 Aprilie, 10 Iunie, 26 Oct. — 🌀 1 Febr., 13 Iunie.
- Prundul-Bârgăului 🐾 7—8 Ianuarie, 12—13 Aprilie, 30 Iunie—1 Iulie, 27—29 Oct. — 🌀 9 Ian., 14 Apr., 2 Iulie, 30 Oct.
- Pui (jud. Hunedoara) 🐾 și 🌀 1 Mai, 14 Oct.
- Racoșul-de-jos 🐾 23 Apr., 23 Iunie, 21 Sept., 7 Dec. — 🌀 24 Aprine, 24 Iunie, 22 Septemv., 8 Dec.
- Racovița-Olt 🐾 și 🌀 9 Martie, 20 August.
- Radna (jud. Arad) 🌀 12 Mai, 29 Sept.
- Râșnov 🐾 24 Ianuarie, 11 Iulie. — 🌀 25 Ian., 12 Iulie.
- Reghin 🐾 14—18 Febr., 7—11 Mai, 5—9 Aug., 18—22 Oct., 11—12 Dec., 🐾 11—13 Febr., 4—6 Mai, 2—4 August, 15—17 Octomvrie, 10 Dec., 🐾 1—3 Mai, 30 Iulie—1 Aug. — 🌀 19 Febr., 12 Mai, 10 Aug., 23 Oct.
- Reșița 🐾 și 🌀 27 Martie, 17 Iulie, 11 Septemvrie, 30 Octomvrie.
- Reteag 🐾 4—6 Mai, 9—11 Iul., 25—27 Sept. — 🌀 7 Mai, 12 Iul., 28 Sept.
- Retiș (jud. Târn.-mare) 🐾 19—20 Mai, 11 Sept. — 🌀 22 Mai.
- Richiș (jud. Târn.-mică) 🐾 25 Martie, 13 Nov. — 🌀 27 Martie, 15 Nov.

- Rimetea (jud. Turda) 🐾 13—15 Mai, 7—9 Oct. —
 🎱 16 Mai, 10 Oct.
- Rodna 🐾 17 Febr., 2 Mai, 7 August, 27 Oct. —
 🎱 18 Febr., 3 Mai, 8 Aug., 28 Oct.
- Roșla-montană 🎱 15 Martie, 15 Oct.
- Rovine (jud. Arad) 🐾 5 Mai, 8 Sept. — 🎱 6—7 Mai,
 9—10 Sept.
- Rupea 🐾 9—10 Ianuarie, 28 Febr.—1 Martie, 22—23
 Iulie, 7—8 Oct. — 🎱 12 Ianuarie, 3 Aprilie, 25 Iulie,
 10 Octomvrie.
- Rușii-Munți 🎱 30 Martie, 30 Sept.
- Săbed 🐾 14—16 Apr., 4—6 Oct. — 🎱 17 Apr., 7 Oct.
- Săcel (jud. Sibiu) 🐾 și 🎱 20 Mai, 25 Oct.
- Sacul 🎱 3 Iunie, 6 Nov.
- Sălașul-de-sus 🐾 4—5 Mai, 10—11 Oct. — 🎱 6 Mai,
 12 Octomvrie.
- Sălcina-de-jos (Turda) 🐾 și 🎱 4 Apr., 8 Mai, 30 Iun.,
 10 Aug., 20 Oct., 10 Decemvrie.
- Săliște (jud. Sibiu) 🐾 și 🎱 5 Aprilie, 12 Iunie, 15 Oct. și
 🎱 4 Apr., 11 Iunie, 4 Oct. — 🎱 6 Aprilie, 14 Iunie,
 7 Octomvrie.
- Sâncraint-Almașului 🐾 și 🎱 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug.,
 26 Octomvrie.
- Sândominic (jud. Ciuc) 🐾 16—18 Martie, 7—9 Oct.
 — 🎱 19 Martie, 10 Octomvrie.
- Sângeorgiul-de-pădure 🐾 19 Martie, 2 Iulie, 26 Oct.,
 11 Decemvrie. — 🎱 21 Martie, 4 Iul., 28 Oct., 13 Dec.
- Sângeorgiul-săsesc 🐾 29—31 Ian., 5—7 Mai, 29—31
 Iulie, 29—31 Oct. — 🎱 1 Febr., 8 Mai, 1 August,
 1 Noemvrie.
- Sânmărtin 🐾 1—2 Mai, 7—8 Noemvrie. — 🎱 3 Mai,
 9 Noemvrie
- Sânmărtinul-Homorodului 🐾 12—13 Febr., 14—15 Mai,
 30—31 Aug., — 🎱 14 Febr., 16 Mai, 1 Sept.
- Sânmiclăuș (jud. T.-mică) 🐾 22 Apr., 18 Sept., 10 Dec.
 🎱 7—8 Apr., 11 Sept. — 🎱 25 Apr., 21 Sept., 13 Dec.
- Sânpaul (jud. T.-mică) 🐾 2 Apr., 1 Iunie, 25 Aug., 27
 Dec. — 🎱 5 Apr., 4 Iunie, 28 Aug., 30 Decemvrie.

- Sântămărie-Orlea 🐎🐎 30—31 Martie. 6—7 Septembrie.
 🐎 28—29 Martie 4—5 Sept. — 🎲 1 Apr., 8 Sept.
- Sântămăria-de-piatră (jud. Hunedoara) 🐎🐎 🐎🐎 și
 🐎 13 Ian., 13 Apr., 14 Octomvrie.
- Sărmaș 🐎🐎 18—19 Ianuarie, 18—19 Aprilie, 8—9 Iunie,
 27—28 August. 8—9 Oct., 4—5 Dec. — 🎲 20 Ian.,
 20 Apr., 10 Iunie, 29 Aug., 10 Oct., 6 Decembrie
- Sarmisegetuza (jud. Hunedoara) 🐎🐎 și 🎲 4 Mai,
 14 Octomvrie.
- Sásáuși (jud. Sibiu) 🐎🐎 20 Apr., 27 Iulie, 7 Oct. —
 🎲 21 Apr., 28 Iulie, 8 Octomvrie.
- Saschiz 🐎🐎 10 Ian., 20 Mai, 1 August, 22 Nov. 🐎
 și 🐎 20 Nov. — 🎲 12 Ian., 22 Mai, 3 Aug., 25 Nov.
- Săsciori (jud. Sibiu) 🐎🐎 28 Martie, 24 Oct., 18 Dec.
 — 🎲 30 Martie, 26 Oct., 20 Dec.
- Săvăghisla (jud. Cluj) 🐎🐎 24—26 Aprilie, 25—27 Oct.
 — 🎲 27 Aprilie, 28 Octomvrie.
- Săvârșin (jud. Arad) 🐎🐎 și 🎲 14 Febr., 1 Apr., 13 Mai,
 15 Iunie, 18 Aug., 1 Oct., 3 Dec.
- Sebeș (jud. Alba) 🐎🐎 26—27 Ianuarie, 4 Martie, 21—22
 Aprilie, 30—31 Mai, 21—22 August, 4 Nov. 🐎 6
 Ian., 1 Oct. — 🎲 29 Ianuarie, 5 Martie, 24 Apr.,
 1 Iunie, 24 Aug., 5 Nov.
- Șelca-mare 🐎🐎 1 Mart., 18 Mai, 28 August, 10 Dec.
 🐎 14 Mai. Mei: 21 Mai. — 🎲 3 Martie, 22 Mai,
 30 Aug., 13 Dec.
- Șelca-mică 🐎🐎 6 Martie, 21 Iunie, 8 Noembrie —
 🎲 9 Martie, 24 Ian., 11 Noembrie
- Selenș 🐎🐎 8 Apr., 13 August, 8 Dec. — 🎲 11 Apr.,
 16 Aug., 11 Dec.
- Seneruș (jud. T.-mică) 🐎🐎 10 Aprilie, 28—29 Iunie,
 26—27 Octomvrie — 🎲 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oct.
- Șercala (jud. Făgăraș) 🐎🐎 8 Mai, 21 Aug., 9 Nov. —
 🎲 9 Mai, 22 Aug., 10 Noembrie.
- Sf.-Gheorghe 🐎 27 Iunie. — 🎲 8—9 Martie, 26—27
 Apr., 28—29 Iunie, 11—12 Octomvrie.
- Sibiu 🐎🐎 9—10 Ian., 10—11 Apr., 27—28 Iunie, 11—12
 Sept., 29—30 Oct., Vite de prăsilă: 9 Apr., 28 Oct.

- 11 și 13 Ian., 12 și 14 Aprilie, 30 Iunie și 1 Iulie, 13 și 15 Sept., 31 Oct. și 1 Nov. — 7—8 Aprilie, 9—10 Sept. — 13 Ian., 12 Aprilie, 15 Septembrie.
- Sibot (jud. Hunedoara) — și 10 Martie, 23 Mai, 8 Aug., 10 Nov.
- Sic (jud. Someș) — și 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept., 18 Oct., 30 Nov.
- Șieu (jud. Năsăud) — 14 Ianuarie, 14 Aprilie, 14 Iulie, 9 Octombrie. — 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie, 10 Octombrie.
- Sighetul-Marmației 20—21 Febr., 29—30 Mai, 17—18 Iulie, 4—5 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
- Sighișoara — 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Aprilie, 21—22 Iunie, 15—16 Sept., 1—2 Nov. — 18 Ian., 16 Martie, 3 Mai, 24 Iunie, 18 Sept., 4 Nov.
- Șilimeghiu 1 Ian., 28 Martie, 15 Aug.
- Șilindia (jud. Arad) 28 Mai, 8 Oct., 17 Decembrie.
- Șimand (jud. Arad) — 11 Februarie, 6 Mai, 9 Sept. — 12 Februarie, 7 Mai, 10 Septembrie.
- Șimeria (jud. Hunedoara) — și 26 Febr., 15 Iulie, 11 Sept., 23 Oct.
- Șimișna (jud. Someș) — și 22 Ianuarie, 29 Apr., 29 Aug., 30 Nov.
- Șimleul-Silvaniei — 18 Mai, 26 Oct. — și 24 Martie, 23 Iun., 1 Sept., 22 Dec.
- Șimon (j. Brașov) — 8 Aug., 20 Nov. — 9 Aug., 21 Noembrie.
- Șinca-Veche — 29 Aprilie, 20 Iulie, 25 Oct. — și 30 Aprilie, 21 Iulie, 26 Octombrie.
- Șintereag (jud. Someș) — 2 Febr., 23 Iunie. — 3 Febr., 24 Iunie
- Șiria — și 7 Ianuarie, 11 Martie, 12 August, 2 Decembrie.
- Șlimnic — 1 Iunie, 14 Octombrie. — 2 Iunie, 15 Octombrie.
- Șoarș (jud. Târn.-mare) — 7—8 Apr., 17—18 Sept. — 9 Aprilie, 19 Sept.
- Șoborșin 14 Febr., 13 Mai, 18 August, 3 Decembrie.

- Șomártin 14 Apr., 28 Iulie, 4 Nov. — 17 Apr., 31 Iulie, 7 Nov.
- Șomcuta-mare și 12 Martie, 6 Apr., 24 Apr., 20 Aug., 11 Nov., 25 Decembrie.
- Sovata și 10—11 Ian., 12—13 Apr., 12—13 Iulie, 30 Sept.—1 Oct. 10—11 Apr. — 12 Ianuarie, 14 Apr., 14 Iulie, 2 Oct.
- Spermezeu (jud. Solnoc-Dobâca) 19 Mai, 9 Sept. — 20 Mai, 10 Sept.
- Streiu-Sângeorgiu (jud. Huned.) și 6 Mai, 14 Sept., 18 Dec
- Snpurul-de-jos și 21 Febr., 28 Martie, 25 Apr., 11 Iulie, 29 Aug., 10 Oct., 14 Nov., 12 Dec.
- Țaga 9 Martie, 18 Iunie.
- Tâlmacu 27 Febr., 23 Iunie, 3 Nov. — 28 Febr., 24 Iunie, 4 Nov.
- Târgu-Murâș 12—16 Ian., 12—16 Martie, 12—16 Mai, 1—5 Iulie, 1—5 Septembrie, 6—10 Noembrie, 18—22 Decembrie. — 17 Ianuarie, 17 Martie, 17 Mai, 6 Septembrie, 11 Noembrie.
- Târgu-Săcuiesc 8 Ianuarie, 13 Mai, 26 Oct. — 9 Ian., 15 Mai, 29 Octombrie.
- Tâșnad și 17 Febr., 6 Apr., 12 Mai, 7 Iulie, 8 Sept., 20 Oct., 10 Nov.
- Teaca 30—31 Ianuarie, 29—30 Aprilie, 25—26 Iunie, 3—4 Nov. 10—12 Aprilie. — 1 Febr., 1 Mai, 27 Iunie 5 Noembrie.
- Teiuș 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25 Iunie, 25—26 Aug., 5—6 Noembrie. — 20 Febr., 28 Aprilie, 26 Iunie, 28 August, 8 Noembrie.
- Ticușul-Vechiu 11 Febr., 24 Iunie, 1 Nov. — 13 Febr., 26 Iunie, 3 Noembrie.
- Timișoara și 19—20 Martie, 28—29 Mai, 13—14 Aug., 24—25 Sept., 17—18 Decembrie.
- Toplița-Română 27—29 Ian., 22—24 Apr., 7—9 Iulie, 2—4 Oct. — 30 Ian., 25 Apr., 10 Iulie, 5 Oct.

- Turda ~~1872~~ 6—8 Martie, 18—19 Apr., 21—22 Iunie, 5—6 Sept., 28—30 Oct., 3—5 Dec. — ☉ 9 Martie, 20 Apr., 24 Iunie, 7 Sept., 31 Oct., 6 Decembrie.
- Ungra ~~1872~~ 1 Iunie, 10 Aug., 2 Nov. — ☉ 2 Iunie, 11 August, 3 Nov.
- Unrea (Vințul de sus) ~~1872~~ 8 Ianuarie, 18 Martie, 5 Iunie, 20 August, 3 Oct., 16 Nov. — ☉ 11 Ian., 21 Martie, 8 Iunie, 23 August, 4 Oct., 19 Noembrie.
- Urmeniș (jud. Cluj) ~~1872~~ 16—17 Ian., 3—4 Mai, 4—5 Iulie, 16—17 Dec. ☿ 15—16 Aprilie. ♀ 10 Dec. — ☉ 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
- Vad (j. Făgăraș) ~~1872~~ 4 Apr., 20 Iunie, 4 Oct., 20 Nov. ♀ și ☉ 5 Apr., 21 Iunie, 5 Oct., 21 Nov.
- Vaidahaza (jud. Cluj) ~~1872~~ 21 Martie, 20 Sept. — ☉ 22 Martie, 21 Sept
- Vaida-Recea ~~1872~~ 21 Martie, ~~1872~~ și ☉ 18—19 Ian., 1—2 August.
- Valea-Lungă ~~1872~~ 23 Februarie., 20 Iunie, 23 Oct. — ☉ 26 Februarie, 23 Iunie, 26 Oct. February Cluj
- Valea mare (jud. Severin) ~~1872~~ și ☉ 6 Aprilie, 14 Oct.
- Vânători (jud. Târn.-mare) ~~1872~~ 27 Martie, 20 Iulie, 27 Sept. 1 Dec — ☉ 28 Martie, 21 Iulie, 28 Sept., 2 Decembrie.
- Vărădia (jud. Arad) ~~1872~~ și ☉ 7 Ian., 13 Apr., 8 Iunie, 14 Septembrie.
- Veneția-de-jos ~~1872~~ 1—2 Mart., 6—7 Iulie, 23—24 Sept. — ☉ 3 Martie, 8 Iulie, 25 Septembrie.
- Vinerea ~~1872~~ 7 Apr., 27 Decembrie. — ☉ 10 Aprilie, 30 Decembrie.
- Vinga (jud. Timiș) ☉ 14 Mai, 27 August, 1 Oct.
- Vingard (județul Alba) ~~1872~~ 10—11 Februarie, 11 Mai, 10—11 Sept. — ☉ 12 Februarie, 12 Mai, 12 Sept.
- Vințul-de-jos ~~1872~~ 13—14 Martie, 23—24 Iunie, 13—14 Sept., 23—24 Nov. — ☉ 15 Martie, 24 Iunie, 15 Sept., 25 Noembrie.
- Viștea-de-jos ~~1872~~ 4—5 Apr., 11 Iulie, 25—26 Aug. — ☉ 6 Apr., 12 Iulie 27 August.
- Voila ~~1872~~ 3 Mai, 16 August, 24 Oct. — ☉ 4 Mai, 18 Aug., 25 Oct

- Volteg** (jud. Timișoara) 🐾 1 Mai, 1 Sept.
Vorumloc 🐾 și 🐾 2 Apr., 7 Sept. ... 🐾 5 Apr., 10 Sept.
Vulcan (jud. Brașov) 🐾 9 Martie, 29 August. —
 🐾 10 Martie, 30 August
Vurpăr 🐾 15 Mart., 1 Iulie. — 🐾 16 Martie, 2 Iulie.
Zábala 🐾 17 Febr., 30 Iulie, 6 Oct., 1 Dec.
Zagăr 🐾 18—19 Ianuarie, 29—39 Martie, 25—26 Iunie,
 5—6 Septembrie, 12—13 Noembrie. — 🐾 20 Ian.,
 31 Martie, 27 Iunie, 7 Septembrie, 14 Noembrie.
Zam (jud. Hunedoara) 🐾 și capre: 20 Mai, 7 Iulie,
 28 August. 🐾 și 🐾 16 Ianuarie, 11 Martie,
 22 Mai, 9 Iulie, 29 August, 15 Sept., 30 Noembrie.
Zálan 🐾 🐾 1—2 Martie, 7—8 Iulie, 5—6 Iulie, 6—7
 Sept., 4—5 Oct., 6—7 Decembrie
Zárand (jud. Arad) 🐾 25 Febr., 27 Mai, 12 August,
 9 Decembrie. — 🐾 26 Febr., 28 Mai, 13 August,
 10 Dec.
Zárnești 🐾 5 Mai, 20 Sept. — 🐾 6 Mai, 21 Sept.
Zerindul mare 🐾 14 Ian., 25 August.
Zeteleaca (judetul Odorheiului) 🐾 1—2 Noembrie. —
 🐾 25 Februarie 3 Noembrie.
Zlatna 🐾 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 Aug.
 — 🐾 19 Martie, 18 Iunie 1 Sept
Zorlențul mare (jud. Caraș-Severin) 🐾 11 Iulie, 24 Oct.

N. B. De exactitatea datelor nu răspundem, deoarece în cele mai multe locuri se schimbă datele, chiar în preajma când e să se țină târgurile! Totuș rugăm Onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s'ar face în privința târgurilor

Partea de învățătură și petrecere.

Urare de Anul nou.

An nou cu sănătate, cu credință și cu încredere în biruința dreptății, dorim din inimă tuturor cetitorilor noștri!

Cu sănătate, fiindcă ea e bunul și darul cel mai mare al omului câtă vreme face umbră pământului. Toate buniătățile și comorile lumii nu au nici un preț fără aurul neprețuit al sănătății. Ea e dar dela Dumnezeu, dar și omul e dator să și-o îngrijască, să nu o surpe din vina lui. Să grijească de ea în toată casa lui, și în soție, și în copii, fiindcă nu-i fericire mai mare, și țarie mai mare pentru neam și țară, decât familia sănătoasă.

An nou cu credință și încredere în purtarea de grije a lui Dumnezeu, care deși ne ceartă când suntem răi, abea așteaptă să ne facem buni, pentru a ne putea ajuta. Avem subț ochi ca pildă chiar întâmplările dela noi din ultima vreme: Ce pedepse n'au venit peste noi? Țara sfâșiată

din nou, cutremur cum nu s'a mai pomenit în România, ani rai, și iată că în curând soarele a început să ne răsară: la răsărit ne-am întregit din nou, cu jertfe mari, moșia!

An nou cu biruința deplină a dreptății românești! Pentru că noi nu cerem dela Dumnezeu decât ceea ce e drept și sfânt, bunuri pe care El le apără înaintea noastră.

An nou de muncă harnică și încordată, de jertfă întregă, pentru că numai prin muncă și jertfă vom putea înlătura piedecile ce se mai pun în drumul dreptății românești.

An nou de înălțare sfântă a tuturor toți românii, tineri și bătrâni, pentru că numai cu puteri unite vom birui, ca și strămoșii.

M. S. Regele Mihai I.

La 6 Septembrie 1941, s'a împlinit un an dela urcarea pe Tron a M. S. Regelui Mihai I. Tânăr de tot, i-a fost dat să iea sarcina Domniei pe umeri între greutăți și primejdii cumplite pentru țară. Incredător în Dumnezeu și în vrednicia neamului românesc El a avut curajul și bărbăția să

M. S. Regele Mihai I.

primească sarcina cea copleșitoare, și să se pună în slujba neamului și a Țării.

Și Dumnezeu a ajutat pe cel ce s'a încrezut în El. După zece luni de Domnie M. S. Regele Mihai I, a putut vedea viteaza Sa armată pornind la recucerirea Basarabiei și a Bucovinei de miază-noapte din mâna rușilor bolșevici. Tânărul Rege a avut nemărgenita bucurie de a vedea că la răsărit a pus din nou granițele țării unde le așezaseră Voivozii cei bătrâni, și mai pe urmă Moșul Său, Regele Ferdinand I, întregitorul neamului.

Dela începerea războiului sfânt pentru neam, țară și cruce, M. S. Regele Mihai I, a fost mereu, nu numai cu gândul și cu inima, ci și cu ființa Lui trupească, mereu între ostașii Săi bravi. A mers până în liniile cele mai înaintate ale frontului, în Bucovina în Basarabia, dincolo de Nistru, până sub zidurile Odesei, sub primejdia tunurilor și a aeroplanelor dușmane.

Tânăr dar viteaz, nu se teme de moarte, și vrea să fie alătura de bravii Săi soldați.

Când nu e pe câmpul de luptă cercetează mereu multele spitale de răniți, fie singur, fie însoțit de M. S. Regina Mamă Elena. După cum prezența Lui duce îmbărbătare pe front, așa pre-

sența Lui în spitale aduce alinarea durerilor și dulce mângâiere.

Când nu e nici pe front, nici în spitale cutrieră ținuturile distruse de bolșevici, și chibzuește cu mai marii Țării la refacerea lor.

La împrumutul cel mare pentru reconstruirea țării în urma trupelor păgâne, M. S. Regele a dat *cinci milioane de Lei*.

Armata ca și poporul Il încunjură cu neșăr-murită dragoste, știind că tânărul Monarh a pornit pe drumul biruințelor sub paza lui Dumnezeu, și că El va aduna pe toți românii într'o singură țară.

Toată suflarea românească se roagă lui Dum-nezeu cu înfocare să ne țină întru sănătate și vieață îndelungată pe M. S. Regele Mihai I, re-întregitorul Țării sfășiate de dușmani!

După anul morții, anul învierii.

Cei cărora ne-a fost dat să trăim azi am trecut într'un an prin întâmplări atât de mari cum alte dăți nu se petrec într'o sută ori mai bine de ani. Când vom închide ochii nu vom putea spune că nu am trăit, că nu am văzut nimic în

lume și în țară. Dar încă aceia care au apucat și războiul de acum un pătrar de veac! Vor avea ce povesti și pe cea lume.

Odată cu intrarea rușilor în Basarabia și Bucovina, tâlhărește și păgânește, a început anul morții pentru România noastră. N'au trecut decât două luni și ni s'a răpit și jumătate din Ardeal, jumătate din Dobrogea.

După prăbușirea granițelor a urmat marea prăbușire a stăpânirii trecute. Lumea ne cânta prohodul, însă prăbușirea din urmă a fost semnul ceresc că Dumnezeu nu ne-a hotărât încă moartea, ci ne dă răgaz de vieață pentru a ne pocăi și a porni pe drumul băătorit de străbuni: pe acela al întoarcerii la Dumnezeu și al ținerii legilor Lui.

Provedința dumnezească ne-a trimis un om al mântuirii în Conducătorul Statului, în d-l Mareșal Ion Antonescu. El a luat cârma în mână sub o nouă Domnie, aceea a tânărului și iubitului nostru Rege Mihai I. A chemat în jurul său la muncă, la cinste și la dreptate pe toată suflarea curată românească. Incepuse Conducătorul să clădească printre ruini, când asupra României s'a abătut cel mai cumplit și nimicitor cutremur de pământ cunoscut în istoria Țării. În cap de iarnă, toamna târziu, lăsând fără adăpost zeci de

mii de frați. Țara mai trebuia să adăpostească, frântă și zdrobită cum era, sute de mii de români refugiați din provinciile ajunse din nou pe mâna dușmanilor.

Intre toate acestea cumplite greutăți omul providențial, Conducătorul Statului Ion Antonescu nu și-a pierdut nici capul, nici curajul. Ca un văslaș viteaz cu corabia în mijlocul furtunii, a stat treaz, a văslit din răspuțeri, și a biruit valurile. Era scris să fie pus la probă și mai mare. Intre tineretul strâns în jurul său s'au strecurat, la porunca dușmanilor țării, oameni primejdioși care la sfârșitul lui Ianuarie 1941, au deslănțuit o răzvrătire la noi acasă. Dar Conducătorul, cu pavăza de totdeauna a Țării, cu armata, a putut face ordine, scăpând neamul întreg de pe marginea prăpastiei.

Toate acestea au fost evenimente groaznice, care pe altă țară și pe alt popor îl puteau trânti pentru totdeauna la pământ.

Dar Dumnezeu ne-a fost milostiv și mai trebuie să-I fim în veci recunoscător pentru că am putut scăpa din toate acestea grozăvii.

Tot El, Stăpânul vieții și Cel ce hotărăște soarta neamurilor, a hotărât ca pentru România după anul morții să vină anul învierii.

La 22 Iunie 1941, România a intrat în războiul împotriva Rusiei bolșevice alături de puternica armată germană.

Soldații noștri au început cu arma în mână recucerirea Basarabiei și a Bucovinii. Cu eroismul străvechiu, cu mari opintiri și jertfe de sânge, au aruncat armatele lui Antihrist dincolo de Nistru, și au ajuns până la râul Bug prin ținuturi locuite în mare parte, din vremuri vechi tot de români, de moldoveni.

Românismul a trecut din anul morții în anul vieții. Dumnezeu a fost cu noi și Il rugăm să rămână cu noi și mâine, și mai târziu, și în vecii vecilor. Să ne ajute să vedem câștigată dreptatea românească întreagă.

Și să știm, buni cetitori, că Dumnezeu atâta așteaptă: să poată rămânea cu noi în veci.

Dar El nu poate rămânea cu noi decât dacă mai întâi noi rămânem cu El: ținându-i Legea, păzindu-i poruncile, rămânând în toate faptele vieții creștini adevărați: cu gândul, cu vorba și mai presus de toate, cu fapta bună, cu cinstea, omenia și dreptatea.

I. AGÂRBICEANU.

Conducătorul Statului: Mareșalul Ion Antonescu

În luna August 1941, pe câmpul de bătăie de dincolo de Nistru, M. S. Regele Mihai I, a ridicat la cea mai mare demnitate ostășească a României pe d-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului: aceea de Mareșal al României.

Cu puține zile înainte fu decorat de Cancellarul Germaniei și Comandantul suprem al armatelor germane, Führerul A. Hitler, cu Crucea de fier, distincție rară, care nu se prea dă străinilor.

La începutul războiului cu bolșevicii Führerul l-a numit pe Conducătorul Statului român Comandant suprem al armatelor germano-române de pe frontul sudic.

În fața acestor dovezi de mare și înaltă apreciere a Conducătorului României, care inimă românească nu s'a umplut de adâncă bucurie și nu a tresăltat de legiuită mândrie?

Poporul român, care la votarea plebiscitară din primăvară i-a dat cu atâta însuflețire votul său unanim, s'a convins că nu s'a înșelat. Nu și-a pus încrederea într'un om de toate zilele, ci

BCU Cluj / Central University Library Cluj

D-1 Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului.

într'un bărbat providențial, pe care Dumnezeu ni l-a dat să ne ridice dintre groaznicile ruini ale anului 1940.

Faptele lui, legiuirile lui, pentru mântuirea țării, le cunoaște toată suflarea românească, de asemenea și destoinicia și vitejia lui în conducerea armatei.

Avem în sfârșit un om care are o voință, o credință, o cinste întregă și un simțământ al dreptății, prin cari va pune în picioare întreg neamul, și va face într'adevăr o „Românie a românilor“. Unul care a jurat că nu va fi uitată nici o brazdă românească.

Și Mareșalul Ion Antonescu și-a ținut toate jurămintele de până acum.

Lume veche 'n lume nouă.

În dimineața asta ploioasă, când vecinii, de îngândurați ce sunt, văzând atâta potop de apă ce cade fără întrerupere de câteva zile, — nici nu-și mai dau binețele, mă gândesc la Dumniata, bătășă Pavele și la toți de seama Dumniatale, care v'ați născut, aproape, cu uneltele plugăriei în

mână și pe care numai moartea vi le poate smulge din brațe, la vremea și sorocul ei.

E tare mult de când ne-am despărțit unul de altul, bădiță Pavele. Și nu știu ce mă face, să mă gândesc acum la Dumniata, uitându-mă prin geamul aburit și umed de ploaie la vecinii vremelnice mele șederi în satul cu aer curat de munte, dar cu atâtea lipsuri, care numai văzându-le te întristează pentru multă vreme.

Pe aici oamenii sunt harnici, sbătători și alergători la lucru, ca și prin satul Dumniatle. Numai cât o ploaie, un îngheț, o furtună îi opăcește în lucru, cum ar opăci și împiedeca un stăvilar apa în cursul ei. Luați dela lucrul început, rămân desorientați, ca zăpăciți, până să se apuce de o altă muncă, potrivită mersului vremii. De aceea se pot vedea grupuri, grupuri de femei, — de acestea sunt mai multe în sat, căci bărbații unii, fiind concentrați, alții având indeletniciri între străini, sunt mai rari, — care ceasuri întregi cio-rovăesc pe la porți, în loc să se apuce de alte treburi, la care numai târziu să gândesc, că ar trebui făcute. Se vede treaba, că așteptând timpul potrivit pentru continuarea muncii lăsate din cauza unei schimbări și nepotriviri de timp, uită totul, ca și când începutul și sfârșitul ar fi numai în

lucrul acela. Când, Doamne, câte nu sunt de adus în rând la casa și gospodăria unui plugar!? Câte nu sunt de făcut și din câte împletituri mari și mărunte nu e țesută vieața plugarului, care cere, ca cu sudoare să-și agonisească pâinea de toate zilele!?

Poate chiar deosebirea între firea oamenilor de aici și între cei din satul Dumnitale, m'a făcut să mă gândesc la ei, dar mai cu seamă la Dumniata, bădiță Pavele. Căci pentru ce n'ași spune-o; Dumniata, prin feliul Dumnitale de-a vedea și înțelege lucrurile ai fost un corb alb între consătenii Dumnitale. Și cred, că în loc să te fi dat în brazdă cu ei, mai curând ai tras Dumniata pe câțiva din ei în brazda Dumnitale. Ceea ce numai spre binele lor a putut fi.

Cum vezi, bădiță Pavele, am ajuns să mă ocup cu cântărirea valorii oamenilor. Și cum pe Dumneata te-am găsit ca cel mai greu, la cântarul prețuirii, iartă-mă că te dau puțin în vileag, ca să ai pentru ce mă pomeni, când vei sughița.

Vei fi auzit și Dumniata, cum am auzit și eu și cum a auzit fiecare om, care să ocupe cât de cât cu mersul lumii de azi, că se lucrează cu mare zor, nu numai cu armele de foc pe fronturile de bătaie, ci și în marile cântălării de

către oameni învățați la croirea altei lumi, pe care s'o stăpânească alți oameni, ca cei de până acuma adecă, „oameni noi“, „Lume nouă, oameni noi“, făgăduesc cârmuitorii Europei de azi.

Cum va fi acea lume nouă și acei oameni noi, cred, că te-ai întrebat și Dumneata, bădiță Pavele, cum s'or fi întrebat și alte milioane de oameni ca Dumniata.

Doar nu-i va trăsni cuiva în cap, să creadă, că lumea cea nouă va trebui făcută de oamenii care se vor naște de aici încolo și că cei de azi vor trebui toți să se prăpădească, ca oameni de lumea veche? Nu. Asta nu se va întâmpla. Cu toată grozăvenia războiului, milioane de oameni vor rămâne și ele vor trebui să croiască lumea nouă, lumea despre care se vorbește și se scrie atât de mult.

Cu asta, așa-i, bădiță Pavele, că tot nu te-am lămurit? De aceea cunoscându-ți firea Dumitale de țăran dornic de-a ști toate câte să țin și câte nu să țin de plugăria Dumnitale, — până într'atâta de dornic, că te-a poreclit satul „Pavel, ocoșul lumii“, m'am gândit adeseori să 'ncerc a te dumeri despre aceea lume nouă despre care mulți vorbesc, dar pușini o înțeleg și mulți o profeșesc, fără să și-o poată închipui, cum va fi.

Aici, să mă ierși, că m'abat puțin cu vorba în altă parte.

Mi-aduc aminte, bădiță Pavele, de acele Dumineci și sărbători, în care, uneori pe la porțile oamenilor, alte ori sub acoperișuri și 'n case, stăteam amândoi aplecați pe Foaia Poporului dela Sibiu, Libertatea și Foaia Interesantă dela Orăștie și sorbeam, — dar mai cu seamă Dumniata, — învățătura, sfaturile, povețele, știrile din lume, cu setea călătorului din apa izvorului de lângă drum. Imi aduc aminte cât de mulțămît îmi spuneai, când ceteai câte-un articolaș bine și pe înțeles ticluit: „ăsta ne-o spune plugărește, că-l poate înțelege și un copil“.

Și-mi mai vin în minte opintelile de-a pricepe câte-un articolaș scris numai de dragul de-a fi scris, iar nu de-a folosi cuiva, cum te oțereai încruntat; „ia explică-mi ce-a vrut ăsta să ne spună!“ Pentru a nu mă socoti între aceștia din urmă, îmi voiu da toată silința să scriu de-așa, ca să mă și înțelegeși, nu numai Dumniata pe care te știi țaran cuminte și deschis la cap, ci și cei mulți, mai puțin dăruiți cu minte ageră ca a Dumnitale.

Știu însă un lucru, că scrisoarea mea nu te va mulțămi, deoarece nu vei găsi nimica nou în

ea. Fiind vorba despre lumea nouă, Dumniata și cei de măsura Dumnitale, așteptați spuse noi, ceva ce n'a fost în lumea veche, despre care se spune că se va prăpădi, ca o buruiană, pe care n'o plânge nime. Știu, că Dumniata altcum îți închipui lumea nouă, de cum ți-o voi descrie eu în răvașul meu de azi.

Dar ca să nu te mai port cu vorba, mă grăbesc, să-ți spun pe scurt, — cum scurt erai și Dumniata la vorbă, când te învăluia lucrul, că lumea nouă ce să croiește acum, pentru Dumniata, și cei de-un gând cu Dumniata, nu e nouă și nu vă aduce nicio noutate, pentru că întotdeauna ați fost croitori și prevestitori de lume nouă, de lume înnoitoare. Și ca mirarea și nedumerirea să vă fie și mai sporită, vă mărturisesc, că lumea pe care ne străduim, s'o croim acum, e lumea, pe care te-ai opintit s'o faci Dumniata în sătucul Dumnitale, acum treizeci sau patruzeci de ani în urmă.

Par'că te văd, bădișă Pavele, — așa-ți ziceam atunci, lasă-mă să-ți spun și azi, tot așa — ce ochi mari și nedumeriți faci, citind rândurile mele. Dar să ști că adevărul ține drumul spuselor mele și nu a ne'ncrederii Dumnitale.

N'aș cuteza să scriu ce scriu acum, dacă n'aș fi fost martorul străduințelor Dumnitale de-a

te osteni să schimbi felul de traiu al Dumnitale și-al familiei Dumnitale de cel trăit de părinții și moșii Dumnitale. Ai fost deci un om nou într'o lume 'nvechită. Te-ai pus pe-o muncă de înoire, atunci când se spunea și se trăia după calapodul vechiu: „cum a trăit tata, voiu trăi și eu“. Mi-aduc aminte de toate și nimic n'aș vrea să fie uitat din svârcolirile de înoire, din încercările Dumnitale de atunci.

Întâi nu te pot uita, că ai fost cel dintâi țăran — și nu dintre cei bogați — cu care puteam schimba o gazetă, o carte, o vorbă țărănească mai de lugete și de Doamne. Mai târziu ne-am împrumutat idei, sfaturi, planuri, gânduri, ceea ce nu era fără preț pentru un surtucar ca mine, aruncat ca din pedeapsă în sătucul ferit de lume, cu oameni pușini, săraci și învechiți în obiceiuri, nu toate bune.

Te văd, bădișă Pavele, cum puneai în practică tot ce te îndemnau gazetele și cărțile, ca: îngrășarea pământului cu gunoiu de fabrică, când nu-ți ajungea cel din grajdul Dumnitale, altoirea pădureților crescuți de capul lor în livada-ți de pe Coasta arsă, plantarea vișei de vie în locul celei pustiite de filoxeră, întărirea cu lugeri de acați a malurilor, cari măcinau dintr'o țarină a

Dumnitale, închisul cu gard a grădinei din capătul satului, din care îmi încărcam adeseori buzurarele cu poame gustoase, nivelarea și cultivarea rozorului, ce-l aveai într'o delniță și în care creșteau spinii în dragă voie, iar vecinii unui dric de hotar aruncau pietrele ieșite în urma plugurilor.

Dar încercarea cu creșterea vitelor de prăsilă: tăurenci, vaci, berbeci, vieri, găini de soiu?

Apoi ai fost întâiul plugar, care ai grăpat fânațele cu grapa pentru mușchiu. Ai semănat și săpat cu mașina. Cred, că n'ai uitat încercarea cu soia, care aveai să o folosești în loc de cafea. Nici firele de tutun pe care le acopereai cu paie, coceni și găteje, să nu dea finanții cu ochii de ele?

Ce n'ai făcut și cât n'ai ostenit să smulgi pământului cât mai mult și din tot ce poate da mai bun.

Dela hireanul, ce crește neșemănat până la cea mai miezoasă persecă și mustos strugure, dela secara țepoasă până la grâul cel mai ales și bobonat, te-ai trudit să ceri pământului, asupra căruia te aplecai în muncă ostenitoare, ca și în rugile cucernice din biserică, pe care nu o uital și pentru care încă aveai timp în deajuns.

Ai fost un om nou într'o lume. veche. Un om care prin hărnicie, prin muncă ai vrut să-ți croiești un traiu nou, o vieață nouă, o lume nouă. Lumea aceea era familia Dumnitale. Pentru ea ai stat să 'ncerci a scoate apă din piatră, miere din frunză de plop.

Ce s'ar fi ales din sătucul Dumnitale dacă toți ar fi gândit și făcut ca Dumniata? Cum ar arăta biserica, școala, ulițele, casele, curțile, șurile, gospodăriile, cimiterul, hotarul, oamenii chiar, dacă fiecare ar fi dorit înoirea prin hărnicie, prin muncă?

Am ajuns cu vorba acolo, de unde mă poți înțelege mai ușor, bădiță Pavele, și te poți mai bine dumiri, asupra lumii noi de care auzim vorbindu-se atâta. Va fi o lume, la temelia căreia, ai lucrat și ostenit și Dumniata, bădiță Pavele și alții de măsura Dumnitale. Și tot cu Dumniata și cu ceilalți se va lucra și edificiul măreț al lumii noi, până se vor cumiți și cei ce au stat cu mâinile'n sân, așteptând să le pice para mălăiață în gură. Pentru aceștia va fi greu începutul. Dar vor trebui să se opintească, să muncească, pentru că munca va fi averea omului în lumea nouă. După muncă se va prețui omul.

Și ceva și mai nou se va 'ntâmpla: Din munca și câștigul tuturor, întâi, se va împărtăși *Neamul*, în al doilea rând omul, muncitorul.

Dumnitale, bădiță Pavele, pe care te-am văzut plângând la durerile *Neamului* și bucurându-te de bucuriile lui, nu e nevoie să-ți explic, cum se va împărtăși *Neamul* din munca noastră a tuturor. Dacă o fac e ca să înțeleagă și cei de teapa celor ca Pătru Ardeului, pe care trebuia să-l duceți cu nasul pe la judecători până puteați scoate câțiva gologani la leafa învățătorului, cum era pe-atunci, — la acoperirea cheltuelilor bisericii, la reparatul casei de citire. Pentru el și pentru cei ce nu știu, sau să fac că nu înțeleg, cum *Neamul* are lipsă de: armată bine înzestrată, de biserici, de școli, de drumuri, poștă, telegraf, telefon, trenuri, vapoare și alte multe lipsuri, toate de mare folos, tot nouă, cetățenilor.

De lumea nouă, la făurirea căreia se lucrează cu zor, să nu se înfricoșeze harnicii de seama Dumnitale, bădiță Pavele, ci să se teamă de venirea ei: leneșii, mincinoșii, speculanții, care au opăcit adevărul și dreptatea de-a ieși în lume.

Neamul românesc, având mulți țărani ca Dumniata, bădiță Pavele, nu se va teme de lumea

cea nouă, ci din contră se va bucura, pentru că cei harnici sunt cei mulți.

Și lumea nouă cere muncă și cuminenie pe lângă dragoste de Neam.

PETREA DASCALUL.

Sărutul păcatului e sărutul morții.

Sunt prin India (Asia) unii oameni, care știu, să îmblânzească șerpii, încât umblă cu ei în traistă, sau în sân, le poruncesc să se încolăcească de mâinile lor, fără ca șerpii să-i muște. Ba acești îmblânzitori umblă chiar cu șerpii cei mai veninoși, numiți *cobra*. Iar, ca să uimească lumea cu meșteșugul lor, acești oameni chiar se sărută cu șerpii cei veninoși, fără ca șerpii să-i muște.

Acesta e *sărutul morții*. Și pe drept cuvânt, căci dacă șarpele veninos ar mușca pe cel ce vrea să-l sărute, acela îndată ar muri. Și chiar s'au întâmplat cazuri că îmblânzitori de șerpi veninoși, tot sărutându-se cu ei, odată au fost mușcați și au murit în chinurile cele mai groaznice. Intr'adevăr, mare îndrăsneală au îmblânzitorii

de șerpi veninoși. Te infiori numai gândindu-te la sărutul unui om cu un șarpe atât de veninos, căci e sărutul omului cu moartea.

Istoria aceasta cu sărutul șerpilor veninoși, e mult grăitoare și pentru viața noastră sufletească. Șerpii veninoși ai ispitelor și păcatelor ne înconjoară din toate părțile. Dar noi ne credem tari și

meșteri să-i împlânzim, sau credem că ei nu sunt veninoși. Li lăsăm să ne cuprindă, să ne încolăciască și chiar îi sărutăm, crezându-ne viteji sau mai vicleni ca șerpii.

Dar, vai, cât de ușor ne înșelăm mereu! Noi ne credem tari, dar ispitele ne doboară. Ispitele și păcatele ne mușcă și ne înveninează mereu. Noi credem că șerpii nu sunt veninoși, dar mușcătura lor ne omoară. Noi credem că ne putem juca cu ispitele, că ne putem săruta cu șerpii păcatelor, fără să ne muște. O, cât ne înșelăm, cât de mult suntem mușcați și înveninați de ură, de lăcomie, de mândrie, de desfrânare și răzbunări, încolăciți de șerpii tuturor păcatelor și răutăților, dar noi nu vedem și nu simțim. Sărutul morții îl gustăm în fiecare zi.

Și ori încotro am fugi, șerpii veninoși ai păcatelor și ispitelor se țin după noi. Numai în sus, spre cer, spre Domnul Isus, acești șerpi nu pot urca, pentru că ei nu pot sbura. Altfel chiar în copaci dacă te urci, șerpii și acolo te ajung, căci ei se sue și în copaci. *Ci numai rupând orice legătură cu pământul și înălțându-te la Domnul Isus, prin rugăciune, prin lepădare de sine și ale lumii, numai așa vei scăpa de șerpii ispitelor și de sărutul morții, sărutul păcatelor,*

Deci vino la Isus, iubite celitorule. Nu te mai lăsa încolăcit și mușcat de șerpil veninoși ai lumii acesteia. Deschide-ți ochii și privește mulțimea șerpilor care, te înconjoară. Ingrozește-te și aleargă la Isus. Numai El e scăparea și mântuirea noastră.

Preotul NICOLAE VONICA

Munca țărănească.

Înțelege țăranul/ toată însemnătatea vieții dela țară? Știe el ce va să zică a fi țăran?

Un scriitor de samă, vrând să arate *cât* ține el la țărănime, a început și a sfârșit o poezie frumoasă cu cuvintele:

„Gândesc, când văd țăran cum ară-ogorul:
Așa ar trebui să lucre 'ntreg poporul!”

De ce? întreabă poetul. Pentrucă din hărnicia lui ne folosim și noi, orașenii; fiindcă țărănimea a fost și este temelia, pe care se clădește societatea omenească.

E *sfânt* fierul cel lat, luciu, de plug ~ și sfinte
Sunt mânil, cari ară volnic, cu țărănească

[luare=aminte...

Aşa voit-a Domnul pe om când plăsmui:
Vrem credincioşi s'o ținem, pân' toate s'or sfârşi“.

Munca țărănească este, adecă, o muncă sfântă!

Firește, dacă munca de pe câmp e sfântă, *nu* urmează ca munca dela oraș să nu fie sfântă! Dacă scriitorul spune că îndeletnicirile orășenilor au purces numai *după* îndeletnicirile celor dela țară și că fără de acestea n'ar putea să dăinuiască celelalte - răspuns respicat s'ar putea da aceluia, care vrea să susțină că *numai* țărănimea are dreptul de trai: bine, atunci să nu mai fie orașe, să nu mai fie orășeni! - Țăranii ar fi cei dintâi cari ar protesta și ar striga: D'apoi, bine, în orașe nu sunt o grămadă din copiii noștri, ajunși orășeni și se *poate* închîpui o țară fără de orășeni?!

Va-să-zică: *și țărani și orășeni!* chiamă chiar țăranii. La țară e vorba să se răspândească și mai mult decât s'a făcut până acum dragostea pentru vieața și frumusețea vieții dela țară, pentru ca astfel traiul să fie mai lipsit de ură turbată.

Munca dela țară să crească în vază, *chiar* și *în ochii țăranilor* - asta e!

Chiar și sluga să se simtă bine - *muncind*. În muncă să înțeleagă că ea este o răsplată pentru sdroaba zilei.

Un scriitor-poet descrie pe o „slugă“, care se scoală de când se creapă de ziuă, când „Domnul sdrobește cu sgomot noaptea, din turnul bisericii, cu brațul de criță“. Pleacă sluga la lucrul câmpului și găsește câmpul strălucind de rouă. „Lui îi lucește lumea albastră“, aude sunând „cornul vântului de amiază“, lui îi dă binețe „grâul cu auriul verii“, vede flacări în „macul impurpurat“, aude șopotele pădurii și se odihnește lângă „râul stelelor“, încât, când e vorba de plată, de simbrie:

„Cu plata gazda-apoi să-l tot îmbie!

Nimica toată plata 'n ochii lui!

Sămânță, hei, cum sbori din glie 'n glie!

Cu *inima* pământu' 'ntreg iubește,

Și ~ ca sămânță ~ inima-i rodește...“

Munca ~ deci ~ *de dragul muncii*? Atunci e spor, atunci e viața liniștită!

Firește ~ și stăpânii slugii să priceapă însemnătatea muncii și să nu se dea înapoi de a răsplăti oboseala slugii după cum se cuvine, oricât ar spune acesta că nu pune preț pe simbrie!

Așa un stăpân chiamă servitorimea, ca într'altă plăsmuire norocoasă, poetică, a altui scriitor, chiamă ~ în amiază ~ pe lucrătorii câmpului sub pom, la umbră, fiindcă a sosit nevasta cu mâncarea și cu ulciorul plin.

„Și stau acum grămadă, privesc mut -
La grâul necosit, la grâul cel căzut.

Odihna lor e ca o rugăciune.

Stăpâna 'mparte - *cu sfințenie* - pâne“.

Cur „sfințenie“! Din lucrul mânilor țărănești
s'a zămislit doar' pânea, pe care o îmbucă acum!

De ce e „sfântă“ pânea?

Răspunde alt poet - și când cetiți „poet“ *nu*
luați cuvântul acesta ca și când ar fi vorba de
unul care scrie, iacă-așa, de trecere de vreme! -
răspunse un poet, care a descris pe un brutar
bătrân, cum se scoală cu noaptea în cap și cum
coace pânea, lămurind nepoțelului marea *minune*
a pâinii, misterul pâinii:

„Pe *marele patru* pânea 'n ea 'mbină:

Pământul e, aierul, apa și focul;

Un *cer* - umezeala de sus - o *stropi*,

Sălbatecă *vipia*, din tot locu' - o 'nveli,

Din *gropniți* cresc - mai apoi - în *lumină*“.

Pământul, aierul, apa și focul!

O minune pânea! Domnul a vrut că minunea
aceasta să se săvârșească prin țărănime. Nu sunt,
deci, țărani nește slujitori, săvârșitori de minuni?

Deci munca este chemată să facă minuni,
cum să nu prețuim o astfel de muncă?!

E vorba să ne lăsăm pătrunși de adevărul că munca este în stare să săvârșească minunății, că munca este chiar o părticică din sfințenia răspândită pe lume - că fără de muncă am fi lipsiți de înaintare în omenire chiar...

Prețuind munca țărănească crește încrederea în sine - prea îndreptățită - a țărănimii și sporește bunăstarea la săvârșitorii de minuni.¹⁾

Pentru Țară și Cruce.

Din 22 Iunie 1941 armata română a intrat în războiu, alături de puternica și uriașa armată germană, împotriva Rusiei bolșevice.

Cu un an înainte, la 28 Iunie 1940, guvernul rus, fără să-l fi provocat, fără să aibă vr'un drept, ne-a amenințat cu războiu dacă nu părăsim Moldova dintre Prut și Nistru, adică Basarabia. România atunci n'avea niciun prieten, era părăsită de toată lumea. Odată cu bolșevicii ne amenințau și alți vecini, la alte granițe.

Cu inima însângerată România a evacuat Basarabia. Guvernul păgânesc dela Moscova nu i-a

¹⁾ Scriitorii-poeti citați sunt - în ordinea citării - H. Claudius, Bartuschek, Menzel, Brockmeier,

dat răgaz să-și poată duce mai nimic din ceea ce avea, din munca ei, în Basarabia. Ba ne-a luat și partea de miazănoapte a Bucovinei și un colț din Moldova, ca „plată și despăgubire“ ziceau rușii, pentru că am ținut pe nedreptul Basarabia din 1918.

Le-am lăsat o țară înfloritoare cu cea mai bună recoltă pe care a avut-o Basarabia dela unire. Știm cu toții ce jale și ce nenorocire a fost!

Dar iată că „sfaturile Domnului sunt departe de sfaturile omului ca ceriul dela pământ“, cum zice Scriptura. Iată că la un an fără câteva zile a venit pedeapsa lui Dumnezeu peste Rusia bolșevică!

Deși avea un pact de prietenie cu Germania, ea se pregătea să atace în vara anului 1941 nu numai Germania, ci și întreaga Europă. În primul rând voia să înghită de tot România, să se coboare în Balcani unde avea prieteni, să ajungă la Constantinopol. Să atace în aceeași vreme Germania și întreaga Europa centrală, pentru a înstăpâni pretutindenea bolșevismul lor și să răstoarne legea lui Hristos.

Era o primejdie și pentru țară și pentru cruce, cum n'a mai fost dela năvălirea popoarelor barbare și nici atunci!

Pentru că în 25 de ani guvernul comunist al Rusiei n'a făcut altceva decât să se înarmeze în vederea acestui războiu distrugător de țări și credință creștină. A flămânzit poporul de milioane, l-a lăsat să moară de foame și din bucate a făcut bani și din bani arme de luptă.

De când a început războiul cu Rușii vede toată lumea cât de groaznic s'au înarmat acești oameni care au răsturnat credința în Dumnezeu și în Isus și au ridicat statue lui Iuda vânzătorul!

România nu putea lipsi din acest războiu împotriva lui Antihrist. Ea trebuia să-și redobândească pământul luat tâlhărește, dar trebuia să se alăture și la lupta împotriva dușmanilor lui Dumnezeu.

Războiul nostru a început și pentru țară și pentru cruce, mergând pe drumul strămoșilor care în întreaga scurgere a veacurilor trecute s'au luptat și pentru moșie și pentru creștinătate.

Armatele române au dat din nou ascultare străvechei chemări la luptă a cântecului de războiu al strămoșilor :

*„Hai frați, hai frați
La năvală dați!
La năvală dați,
Țara v'apărați.*

*Hai frați, hai frați,
La năvală dați ?
La năvală dați,
Crucea o'apărați ?*

Istoria ne arată că tot ce a câștigat neamul românesc în luptă înfrățită pentru țară și cruce, a rămas moșie românească pentru veșnicie. Și că chiar răpindu=ni=se pe-o vreme, tot pecetea românească a purtat=0 și tot în stăpânirea neamului românesc s'a întors.

Pentru că unde se aduce jertfa vieții nu numai pentru țară ci și pentru lege, se pune pecetea veșniciei. Unde se dă lupta pentru cruce, pune și Dumnezeu mâna.

Iar puterea și dreptatea Lui sunt veșnice, oricât ar încerca să le schimbe neamuri păgâne.

I. Ag.

† Nicolae Iorga.

În toamna anului 1940 a trecut la cele veșnice, între împrejurări cutremurătoare, un om ca și care rar a mai avut neamul românesc: istoricul și profesorul *Nicolae Iorga*. Națiunea română întreagă a rămas adânc sguduită și cernită

de pierderea marelui învățat care a fost apostol
al neamului întreg, aproape o jumătate de veac.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Nicolae Iorga.

Inzestrat de Dumnezeu cu o minte uriașă în tinerețele lui învață într'un an cât alții în nouă. Încă nu era de douăzeci de ani când termină Universitatea din Iși, uimind pe profesorii lui cu știința sa. Învață la Universitățile din străinătate, cunoaște o mulțime de limbi și la douăzeci și ceva de ani ajunge profesor la Universitatea din București.

Inzestrat și cu darul scrisului și al vorbirii, N. Iorga se pune în slujba neamului cu o putere de muncă neobișnuit de mare și cu o dragoste de țară care pârjolea toate grijile mărunte din jurul său, lăsând să crească tot mai mare numai flacăra iubirii de neam.

A scris, a vorbit, a muncit pentru două scopuri mari: *să desvăluie trecutul românilor de pretutindenea și să deștepte prezentul, simțirea românească contemporană*, să-și cunoască drepturile și datoriile.

A condus și scris gazete și reviste, a scris și tipărit mii de cărți de istorie, a ținut sute de cuvântări și conferințe, a străbătut tot pământul locuit de români, descriindu-l în cărți și dându-i istoria. A însuflețit cu vorba lui de foc multe rânduri de tineri studenți și multă lume românească. Pentru că în el ardea dragostea de neam cu o vâl-

vătae nepotolită și din ea aprinde orice suflet care-l auzia vorbind, ori îi cetea scrisul.

În toată viața lui de peste șasezeci de ani n'a pierdut un ceas în cafenea sau în crâșmă, ci lucra zilnic la masa lui de scris de dimineața până noaptea târziu.

Membru al Academiei Române, al atâtor Academii străine, delegat al României la nenumărate congrese în străinătate, N. Iorga a dus faima Țării noastre peste mări și țări.

A fost prețuit ca unul dintre cei mai mari oameni de știință din lumea întreagă în ultimii cincizeci de ani.

Va mai curge multă apă pe Dunăre și vor fremăta multă vreme brazii pe culmile Carpaților până se va mai naște din neamul nostru un om de mărimea lui N. Iorga.

Legăturile lui cu „Astra” noastră sunt prea bine cunoscute. De multeori, încă înainte de unire, a ținut conferințe în Ardeal la chemarea „Astrii” și a tipărit și cărțile în biblioteca noastră populară. A luat parte și la unele din adunările noastre generale, când prezența lui era centrul serbărilor „Astrii”.

Încă nici nu ne putem gândi nici acum la felul cum i-a fost dat să plece dintre români, ci

ne mărginim să-l rugăm pe Dumnezeu să-i dea odihna meritată celui ce „cinci talanți a avut și cu ei a câștigat alți cinci“. Nu pentru El, ci pentru Națiunea română întregă. G. V.

Rugăciunea din miez de noapte.

O clipă din tinerețea mitropolitului Veniamin Costache (1768—1864).

Intr'o zi din anul 1784 cuviosul Paisie din Mănăstirea Neamțului își lumina sufletul în prilejștea proaspătului răsăd de ucenici ai urmării lui Hristos. Raza gândului său licărea.

~ Îi voi învăța cu toată râvna să citească în cartea Legii toate zilele vieții lor... Îi voi deprinde să cugete întru dânsa ziua și noaptea... Îi voi întări în poruncile Domnului, să nu se abată dela ele nici la dreapta, nici la stânga... Voi pune sub ochii lor calea postului și în gura lor trâmbița slujbelor și în picioarele lor încălțăminte păcii, să nu roșească de rușine obrazul lor, ci să se arate vieața lui Hristos în trupul lor...

... Toți sunt dornici de-a crește în înțelepciunea cerească și 'n harul lui Dumnezeu. Dar Ieșanul îi covârșește pe toți. E numai de șaispre-

zece anișori, dar e plin de sfințenie și curățenie de inimă, ca un pustnic bătrân. Numele împărătesc Vasile și l-a mutat în cel smerit de Veniamin, ca să fie sluga cea mai mică în curțile Casei Domnului. Boeria Costăcheștilor a lepădat-o pentru sărăcia călugărească, slava lumească pentru cea cerească și făgăduințele vieții de acum pentru ale celei viitoare...

... Veniamin Costache-i spicul, care va rodi semințe bune pentru împărăția lui Dumnezeu...

Se sorea inima cuviosului stareț în razele nădejzii celei mai curate, și 'n zarea viitorului deslușea mai luminoasă și mai slăvită sfânta ctitorie a Neamțului prin noii luptători pentru Hristos, care vor fi înarmați din cap și până 'n picioare, cu toate armele duhului de viață dătător.

Dar dulcea lui visare cucernică i-o curmă ivirea unui învățăcel.

- Ce postești, fiule? il întrebă îndată cu blândețe starețul.

- V'aduc o veste, Cuvioase.

- Spune-o, dragă.

- Rău se ispitește un ucenic.

- În ce fel, fiule?

- Cu apucături lumești.

- Anume?

- Hoinărește toată noaptea.

- Ce face?

- Petrece... pe undeva, Cuvioase, că pierd noaptea dintre noi, pe furiș și se ivește numai în zori, cu ochii cât pumnul și cu fața ca mortul...

- Mare greșală, fiule. Și de când e alunecat în ea.

- De când a intrat în mănăstire.

- Grozav! Ucenic în urmarea Domnului și hoinar în gura iadului! Cine poate fi nenorocitul? Cine? Spune-mi, fiule, spune-mi!

Beșanul îi răspunde învățăcelul cu sfială.

- Cine? îl mai întrebă starețul înfiorat.

- Veniamin Costache.

- Ucenicul meu cel mai iubit?

- Acela, Cuvioase!

- Învățăcelul cel mai alintat?

- Tocmai el! mărturisi deschis ucenicul.

Starețul izbit de pleasna veștii rele, pironi c'o privire de săgeată pe bietul învățăcel de călugărie și-l întrebă apoi aspru și răspicat:

- Spui drept, fiule?

- Adevărul, Cuvioase.

- Curat?

- Ca lumina soarelui.

- Nu se poate! Veniamin Costache este sfințenia și curăția întrupată! Ori uneltirea ori neînțelegerea a zămislit această urită zavistie!

- Așa-i, cum am mărturisit, Cuvioase și la fel mărturisește toată obștea ucenicească! Căci pricină de poticnire s'a făcut Ieșanul tuturor! Iar noi am pofti să fie sănătos în credință!

- Pleacă, fiule și mută să-ți fie gura, până vei lua deslegare dela mine.

Ucenicul se închină cu smerenie și ieși, iar starețul Paisie căzu pe gâ: duri:

- Să-l fi dospit oare pe bietul Veniamin aluatul fariseilor sau fățărnicia?... S'ar putea el arăta, oare, înger așa de curat și luminat, dac'ar fi diavol atât de spurcat și 'ntunecat?... Eu nu cred!... Dar o să m'aștern la pândă toată noaptea și am să descoper adevărul!...

Iși urzi apoi cu toată chibzuința planul de urmărire a pârîtului și se puse pe treabă. Seara, după ce se culcară ucenicii, el zăvori cu grijă toate porțile, luă la sine toate cheile, își găsi un loc bun de veghe dup'o ușă crepată și își începu liniștit dîregătoria de pândar, la mohoreala unei lămpi somnoroase.

Noaptea se scurgea domol. Liniștea creștea mereu. Ucenicii dormeau ca butucii. Iar starețul

moșăia în ascunzișul său de pază. Din când în când iscodea cu ochi ageri împrejurimile și nedeslușind nicio țipenie omenească, își șoptea cu bucurie :

- Nu mai vine nimenea... Nu mai hoinărește bietul Veniamin... El doarme 'n pace și se visează 'n vraja ceriului... Cum i-au și putut scorni ortacii ocări atât de veninoase?...

Era spre miezul nopții. Deodată se deschise încet o ușe și în pragul ei răsări ușurel ca o umbră ucenicul Veniamin Costache. La vederea lui incremeni ca un bolovan cuviosul Paisie, în unghierul său de după ușă, iar ucenicul se streșoră în vârf de degete afară.

Sfășiat de durere starețul prinse a se bate cu pumnii 'n piept și a se tângui în sine :

- Vai de tine, Paisie, c' ai ajuns să vezi cu ochii tăi cum sfințenia lui Veniamin e numai înșelăciune și curăția lui numai minciună!... Dar calcă 'n urma lui, să nu-l pierzi din vedere...

Cu acestea alunecă și starețul după ucenic. Afară ceriul era senin ca lacrima și spoit cu stele scăpărătoare. Luna plină înveșmânta în poleiu de argint toată curtea mănăstirii și biserica bătrână și zidurile străbune.

Starețul își urmărea de aproape învățăcelul și își zicea în sine :

- Să văd spre care poartă ține nemernicul... Să aflu cu ce meșteșug descuie zăvorul, afurisitul... Să știu pe unde trece peste zid, blestematul...

Dar ucenicul o luă ață spre biserică. În ușa ei luminată de lună împleti o întreită închinare, apoi intră în Casa Domnului, cu cea mai mare grijă și smerenie. Acolo îngenunchie cucernic înaintea icoanei Maicii Domnului și prinse a se ruga din toată inima.

- Ajută-mi, Maică Sfântă, să pot iubi tot mai mult Legea Fiului tău și toată vremea să mă gândesc la ea... O, cum suspină sufletul meu și tânjește de dor, după cununa desăvârșirii... Ajută-mi cu rugăciunile tale...

Și glasul lui lin plutea domol în largul sfântului lăcaș, pe când luna-i aprindea candela și stelele făcliile și cetina brazilor îi împrăștia cu dărnicie în miez de noapte mireasma dulce de smirnă și de tămâie.

Când intră și starețul cu privirea lui iscoditoare și când îl întâmpină pe Veniamin în rugăciunea lui îngerească, șopti în graiu de bucurie :

- O, ce sfântă hoinărie!... Fă, Doamne, să hoinărească la fel toată lumea!...

Ăpropiindu-se apoi încet de ucenicul său iubit, care stărua în închinarea lui adâncă, îl îmbrățișă părintește, îl sărută cu sfințenie și-i grăi înaintea altarului :

- Slujește Domnului cu credință și mai mare te va pune în curțile Casei Sale...

A. NANU.

Fapte de eroism.

După războiul independenței din 1877 poetul Vasile Alecsandri a cântat vitejia soldatului român dela Plevna, Grivița, Rahova și de pe alte câmpuri de luptă. „Peneș Curcanul“, „Frații Ideri“... „Sergentul“ sunt poezii de slavă pentru faptele de arme ale ostașului român. Mândru de eroismul luptătorilor de atunci, V. Alecsandri spune într'un loc :

„Pot să mor de-acum ferice :

„Astăzi lumea ne cunoaște, român zice, viteaz zice!“

Războiul întregirii naționale e plin de asemenea de faptele de vitejie ale soldatului nostru. Poeții neamului însă nu s'au grăbit să le cânte,

și iată că noul războiu aduce alte fapte mari de eroism, prin care armata noastră își scrie din nou pagini de glorie neperitoare.

De când a început războiul gazetari-soldați ni le povestesc mereu în toate ziarele. Se fac cunoscute și la Radio, la ora ostașului.

Ele vor trebui însemnate și adunate toate într'o carte, la sfârșitul războiului, în cartea de aur a neamului, pentru a fi cunoscute de toți urmașii, și a lua pildă la ceea ce însemnează să-ți iubești țara și neamul, Regele și steagul.

O carte care s'o citească și s'o cunoască nu numai, copiii, nepoții și strănepoții, ci și toți românii cari sunt azi în viață.

Pentru ce ?

Pentru că în anul din urmă prea am fost huliti și batjocoriți de toți vecinii, prea mulți au crezut și *dintre noi*, că suntem un popor slăbănog, laș care nu vom putea să ne mai ridicăm capul cătuși lumea, după nenorocirile anului 1940.

Să vadă, să cunoască și cei slabi de înger, faptele de vitejie ale fraților lor de sub arme și să creadă ceea ce a spus poetul :

Din stejar, stejar răsare!

Să creadă și să ia pildă, căci fiecare fiu al neamului e mlădiță din aceeași trupină de stejar.

Cum și-a îndeplinit Sublocot. Croitoru Mireea misiunea, sub ploaia obuzelor dușmane.

După alungarea barbarilor de pe pământul românesc al Basarabiei marșul biruitor al armatelor noastre continuă victorios pe întinsul câmpiilor ucrainene, pentru răpunerea definitivă a celor ce constituie rușinea secolului nostru de civilizație. Ostașii noștri mânați de această dorință, luptă pe pământ străin cu același avânt și cu aceeași neegalată vitejie pe care au moștenit-o dela părinți și strămoși, înscriind pagini de nemuritoare glorie în cartea războiului nostru sfânt împotriva bolșevismului.

Iată un nou episod, din cele multe grăitor despre modul cum ostașii noștri, cu riscul celui mai mare bun al lor, viața, își îndeplinesc datoria sfântă către țară.

Infanteriștii germani sprijiniți de un regiment de artilerie de sub comanda unui destoinic ostaș român, regiment care a smuls admirația puternicilor noștri aliați, germanii, pentru priceperea și vitejia ofițerilor și soldaților, trebuia să atace niște sate din Ucraina. Pentru ca misiunea să se îndeplinească cu pierderi minime pentru infan-

terie, artileriști trebuiau să-și arate destoinicia, distrugând prin preciziunea tunului lor, tunurile, brandturile și cuiburile de mitralieră bolșevice. Pentru aceasta trebuiau observatori înaintați ai artileriei, cari pe calea telefonică să semnaleze bateriilor poziția exactă a obstacolelor inamice.

Când e vorba de îndeplinit o misiune grea în armată cum e și aceea a observatorilor înaintați, se găsesc numai decât oameni cari s'o ducă la îndeplinire. În cazul de față au cerut să execute misiunea sublocot. Leșu Radu și sublocot. Croitoru Mircea. Cu aparatele respective, echipele pornesc la drum.

Insuși colonelul comandant al regimentului îi însoțește la observatorul înaintat, acolo unde distinsul ofițer își află și casa și masa, sub ploaia obuzelor dușmane.

Pornesc toți trei într'o mașină până în creasta unui deal, văzută ca 'n palmă de ruși, chiar în zona tirului artileriei dușmane. De aici înaintarea continuă pe brânci, prin focul ucigător deslănțuit de bolșevici. Acum drumurile se despart. Comandantul se târăște către observatorul său înaintat, iar sublocotenenții pleacă să conducă telefonistii care trebuie să lege observatoarele înaintate cu cele două divizioane. Ploaia de obuze

dușmane se întetește, dar misiunea e misiune și trebuie îndeplinită chiar cu prețul vieții. Sublocot. Croitoru, cu echipa de telefoniști pe brânci, întinde firul mut dar sigur. Loviturile cad la 10-20 metri și observatorul comandantului e depărte. Ce va spune el de această întârziere? Această întrebare și-o pune mereu Sublocot. Croitoru, deșteptând în el îngrijorarea de a nu-și nemulțumi comandantul bun și blând. Se uită la telefoniști gata să-i ia la zor. Aștia supti de oboseală și înebuniți de bubueli. Fruntașul Silvestru rănit grav nu mai putea fi de folos Sublocotenentului. Această privire i-a fost suficientă ca să înțeleagă situația. Fără a mai sta pe gânduri, pune mâna pe bobină și pornește la întinderea firului. Obuzele se întetesc, exploziile lor orbindu-l cu pământul răscolit, dar mai sunt 200 metri până la observator și firul trebuia întins cu orice preț. Deodată, patru vâjâitoare succesive dau loc la patru explozii grave în imediata apropiere a Sublocot. Croitoru. O arsură la mână, ceva rece, în cap, un munte de pământ prăvălit peste el și o clipă o liniște mormântală, în care Sublocot. Croitoru se gândea poate la cei de acasă sau la momentele fericite trăite până atunci. Dar această clipă n'a durat mult. O dără de sânge se pre-

lingea dintre a treia și a patra coastă a flancului drept. Cu o smuncitură puternică, schija blestemată a fost scoasă din corp, lăsând loc liber șuviței de sânge care se prelingea, dar întinderea firului trebuia continuată cu orice preț. Însfârșit misiunea e îndeplinită. Legătura cu observatorul e realizată. Comandantul, la vederea sângelui care se prelingea din rana curajosului ofițer, îl îmbărbătează părintește. Cu puteri renăscute, sublocot. Croitoru instalează telefonul și tirul precis, fantastic de precis al tunurilor divizionanelor se îndreaptă ucigător asupra armatei roșii. Rândurile lor sunt secerate cu nemiluita, resturi de ale lor fugind îngrozite de moarte.

Colonelul, chemat să-și exercite comanda în altă parte, pleacă dând o ultimă îmbărbătare sublocot. Croitoru, care împreună cu ocupanții observatorului înaintat, rămân să-și îndeplinească misiunea până la sfârșit. Tragerea impecabilă a bateriilor continuă neîntrerupt, în vreme ce infanteria germană pornește la atac și ajunge la obiectivul fixat, întâmpinând doar minime rezistențe.

Comandantul poate pleca liniștit. Ostașii săi știu să-și îndeplinească datoria.

Ucraina, 28/VIII 1941.

Serg. t. r. *Duțescu Mircea*
reporter de războiu P. P.

Inimă de sburător român.

Alarmă la început de noapte, mult departe în dosul frontului. Zarva oraşului se potoleşte brusc, ca o maşină uriaşă rămasă în pană. Lumea tăcută simte coborând în hrube o scânteie din mândria înfruntării morţii. De undeva dintr'o sîhlă de codru, se înalţă în zumzet de motoare pasări îndrăsneţe, mângâiate de razele lunii pline. Intr'o clipă se şi pierd spre împărăţia podoabelor de stele.

În patrularea zării dinspre răsărit, sburătorul scrutează cu ochi de vultur departările. Din sufletul său cald şi hotărât, radiază puteri răsfrânte asupra întregii alcătuirii de metal ce-i poartă spre izbândă.

Nu-l vede nimeni şi poate că iarăşi nimeni nu va cunoaşte eroismul unei lupte, purtată sub clar de lună pe deasupra hăurilor de beznă. El însă are o misiune şi-o va îndeplini. Lucesc departe onduieri de ape şi cruci de biserici, de biserici pe care balaurii roşii vor să le dărâme. Creşte în el dârzenia luptei.

Trec greu secundele în aşteptare. Dar deodată din sânul unui nour, ca dintr'o gaură de iad, arătarea de buhă spintecă greoi văzduhul.

Nu vine către el, ci par'c-ar vrea să-l ocolească. Luna ca un proector uriaș își grămădește asupra-i întregu-i fascicol de raze, ca și cum ar vrea să-l arate întreg vulturului nostru.

O apăsare de manetă și șoimul în picaj se repede spre coasta adversarului. Balaurul svârle limbi de foc spre pasărea măiastră, dar dibăcia sburătorului face ca gloanțele să nu-și găsească ținta.

O nouă ridicare a aparatului drept în sus aproape de namila răsvrătită face ca trăgătorii dușmani să simtă fiorul unui tragic destin. Un vârtej de flacări țintite năpraznic în subsuoara păsării dușmane, o face să se clatine și să caute scăparea într'un viraj desnădăjduit.

Șoimul nostru însă nu-i dă răgaz. Coboară pe-o aripă prinzându-și adversarul din coasta opusă și din nou repede o rafală de gloanțe în pântecul dușmanului.

În aceeași clipă i-a fulgerat și lui însă ceva fierbinte în picior. Dar nu-i nimic. Pasărea răspunde la comenzi.

Și în timp ce pregătește o a treia ciocnire, cu monstrul, o trâmbă uriașă de flacări se înșurubă în bezna de sub el, sfâșiind văzduhul.

Se avântă cu motorul în plin spre victimă, ca și cum ar fi dorit s'o scape dela grozavul sfârșit, dar deodată, aproape de el, înflorește crinul unei parașute. Bine că scapă unul...

Rotindu-se ocrotitor în jurul pânzei salvatoare, sburătorul român își dovedește generozitatea rasei și noblețea armiei. Se distinge tot mai aproape silueta marginii de codru și câmpul vine parcă amețitor spre ei.

În sfârșit uriașa umbrelă se desumflă ca un balon, rămânând mototolită pe pajiștea unui lan. Șoimul nostru simte că-l împunge ceva în pu'pa piciorului. Își aduce aminte că e rănit și vrea să-și ia sborul spre baza de plecare. Se răzgândește însă și căutându-se în buzunarul combinezonului, scoate pachetul de țigări, virează scurt spre lanul cu parașuta neștrânsă și sburând ras cu pământul pe deasupra locului, aruncă țigările celui doborât.

N'are timp să guste din mulțumirea generoasei fapte, că drept mulțumire pornesc focuri de revolver ce-i șueră pe la ureche.

Două rase... două civilizații și o inimă de sburător român!

Sblt rez. *Enescu-Bughea.*

Generalul von Schobert despre armata română.

Căzut ca un erou pe frontul de răsărit, generalul von Schobert, ridicat post mortem la gradul de mareșal, a lăsat nepieritoare amintiri în rândul armatei noastre, prin caracterul său franc de comandant de armată.

A luptat în Basarabia și pe câmpiile Ucrainei, comandând armata germană, alături de o parte din armata noastră, pe care a văzut-o zi de zi, ceas de ceas, cum se avântă eroic, zdrobind rezistența unui inamic superior ca număr

Marele comandant, generalul von Schobert a avut astfel prilejul să cunoască însușirile vitejești ale ostașilor și ofițerilor români, pe care le-a relevat în cuvinte elogioase, cu ocazia decorării d-lor generali Petre Dumitrescu, Racoviță și Avramescu cu ordinul „Crucea de Fier” cl. I-a.

A rostit atunci, când a înmănat în numele Fuehrerului Marelui Reich, Adolf Hitler, decorațiile comandanților noștri, următoarele cuvinte:

„Desăvârșite pe câmpul de luptă camaraderia și amicitia dintre armatele române și germane, rămân elemente indestructibile. Ele nu se vor

putea șterge niciodată. Dimpotrivă, în viitor se vor adânci și mai mult, cimentând nu numai legătura de arme dintre cele două armate, dar și prietenia dintre cele două popoare.

„Mă simt fericit că am avut prilejul să apreciez zi de zi, prodigioasa și atât de rodnică activitate a armatei române. Rezultatele obținute cu strălucire deosebită prin rapiditatea, punctualitatea, conștiinciozitatea și modul desăvârșit de loial în care și-a îndeplinit, tot timpul însărcinările date. Cu aceste netăgăduite calități, a fost învins un adversar care de cele mai multe ori, a luptat până la distrugerea sa totală. În realizarea misiunii sale, a înlăturat greutăți din cele mai mari. Aceste greutăți izvorau fie din lipsa specifică Rusiei a căilor de comunicație, fie din lungimea lor neobișnuită, permanent desfundate de ploi“.

Sunt cuvinte, care constituie o prețioasă mărturie din partea unui strălucit comandant german, pentru eroismul cu care luptă armata română pe frontul de răsărit împotriva bolșevismului.

Poezii din războiu.

SCRISOARE.

Primiți carte dela mine,
 Dragi copii, scumpă soție,
 Tatăl și soțul vă scrie.
 Să știți că sunt sănătos
 Și sunt tare bucuros
 Căci prin lupte-am câștigat
 Terenul ce-a fost cedat,
 Cam cu jertfe de mult sânge...
 Dar „Românul” tot învinge,
 Eliberând Bucovina
 De ruși pentru totdeauna
 Și-a scos dintre Prut și Nistru,
 Barbaria, bolșevismu'.
 Peste Nistru, cât zăresc
 Tot frați, cu grai românesc
 Și cu port moldovenesc
 De sute de ani trăiesc,
 Pân' ce le-a fost dat și lor
 Să vadă steag tricolor
 Fălfâind pe-a lor moșie
 De acum, pentru vecie...
 Și 'ncurând vă viu acasă,

Să 'ngrijesc de soarta voastră,
Să vă cresc... sunteți doar mici,
Pân' ce-ți fi flăcăi voinici...
Arma 'n mână să luați
Țara să vă apărați
Căci noi v'am dat-o mare
Lărgind mult a ei hotare.
Vrednici voi să stăpâniți
Moștenirea din părinți.
Vă mai întreb înc'odată
De-ați eșit cu munca toată
Prășitul când ați terminat,
Grăul dacă-i secerat,
Vitele de-s sănătoase
Și ce mai este pe-acasă.
Scrie soție cu drag,
Copilașii ce mai fac?
Să-mi trimiți scrisoare 'n sbor,
Scrisă de mânuța lor,
Că nu știu, nu am noroc,
Sau la poștă nu au loc?
Că v'am scris în fel și chip
Inșă nu primesc nimic...
Două rânduri să citesc.
Inima să-mi răcoresc.

Du-te carte sănătoasă
 La copii și la nevestă
 Și-mi adă veste frumoasă
 Dela toți ai mei de-acasă.

Soldatul *Grigore Bratu.*

CÂNTECU BUGULUI.

Foaie verde trei granate
 Mult ești Bugule, departe.
 Dus pe munții cei înalți
 Cu pădurile de brazi
 Imi petrecui viața 'ntreagă
 Numai cu inima neagră.
 Și-acum merg spre Bug, măi, frate,
 Pe cărări întunecate
 De securi necurățate
 Și de oameni neumblate.
 Urcai deal și dau la vale
 Tot cu ranița 'n spinare
 Cu curele 'ncruciate,
 Cu carabina la spate.
 Dus pe vârful dealului
 Ștergem țeava tunului
 Și căpăstrul murgului.

Foaie verde mărăcine
 Cât mai am, Bug, pân' la tine ?
 Mamă, de ți-e dor de mine,
 Să nu mai îmi faci scrisori,
 Ci să sameni ront de flori
 Cu trei fire de bujori.
 Să le sameni cu sudoare
 Și să-l uzi cu lăcrămioare.
 De-o crește verde frumos
 Să știi că sunt sănătos.
 De-o crește galben pălit
 Să știi mamă că-s rănit.
 Și de s'o usca de tot
 Să știi maică, că sunt mort.

Și iar verde trei granate
 A trimis Regina carte
 La toate fetele 'n parte
 Și la femeii măritate
 Să nu fie îndoliate.

Staline, n'ai avea parte
 De copiii tăi la moarte,
 De colac și lumânare
 Că puseși lumea 'n mișcare
 Dar ți-om prinde, măi juhină,

Tâlharii din vizuină
 Și-om ara cu ei la jug
 Dela Nistru pân' la Bug.

* * *

DE-OI MURI.

Dac'oi muri, maică, Joi
 Să te duci în sat la noi
 Să-l rogi pe popa Mardare
 Să-mi citească deslegare
 C'am murit maică 'n răzoare,
 Fără muc de lumânare.
 Să-i mai spui măicuța mea
 Să citească ruga grea,
 Să nu mă uite mândra,
 Că de dor ce mi-e de ea
 Mă usc ca holda vara
 Și ca frunzele toamna.
 Mândro, mândrulița mea,
 De-mi stă scris în mână-așa
 Ca să-mi stingă vieța
 Dușmanul cu sabia,
 Eu pe tine te-aș ruga
 Haine negre nu 'mbrăca,
 Lacrimi multe nu vărsa
 Tinerețea nu-ți usca,

Căci e lege omenească
 Morți cu morți să hodinească,
 Vii cu viii să trăiască
 Zilele să-și veselească.
 Aș avea doar o rugare
 Ca în Săptămâna Mare,
 Când duce fiecare
 Morților o lumânare,
 Tu să iei una de ceară,
 S'o aprinzi în fapt de seară.

De soldatul *Constantin Petcu*.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Marș ostășesc.

*Aruncă-ți jugul din grumazi,
 E ziua învierii azi;
 Dintre ruini, de subt pământ,
 Tot neamul sus, un nou avânt!*

Refren :

*Pe dușman să ne răzbunăm
 De-ar fi din glie să mușcăm!
 De-ar fi cu toții să murim,
 E scris în cer să biruim!*

*Nu ne opresc ruini pustii,
Nici rănilile ce încă-s vii;
Ne duce viitor dor de frați
Cu suferința cununăți.*

Refren:

Pe dușman să ne răzbunăm!

*Veniți cu fruntea sus eroi,
In rânduri strânse lângă noi;
Ca fulgerile să lovim,
Ca trăsnetele să trăsnim!*

Refren:

Pe dușman să ne răzbunăm!

*Să tremure pe unde treci
Toți dușmanii pe veci de veci!
E soare iar pe cer, priviți!
Ne cheamă patria, veniți!*

Refren:

*Pe dușman să ne răzbunăm
De-ar fi din glie să mușcăm;
De-ar fi cu toții să perim,
E scris în cer să biruim!*

22 Iunie 1941.

Tata și feciorul.

Când l'a dus mamă-sa la oraș, să vadă pe taică-său, întors din războiu, cu trei gloanțe rușești în el, abia împlinise doi anișori. Ce putea să înțeleagă din ce să întâmplă în jurul lui, când nici cei mai răsăriți, cari erau de ajutor celor rămași acasă, nu știau decât atâta, că e războiu și că în războiu mor oamenii, iar alții se schilăvesc. Poate nici n'a cunoscut pe taică-său, care stătea întins pe un pat alb, atât de alb cum nu mai văzuse ochisorii lui niciodată. Nici n'o fi înțeles de ce maică-sa a plâns cu așa durere, când a dat ochi cu cel căutat. Și de ce au întârziat atât de mult mână 'n mână, mama și tata, fără să-și poată spună un cuvânt, înainte de despărțire? Din toată frământarea și durerea mută a celor doi, cari i-au dat și lui vieață, micul George n'a înțeles nimica. Gândul lui era la mulțimea zaharicalelor, - cum nu mai gustase până atunci, - pe care i le îngrămădeau în poala hăinuței lui, acele femei în alb, cari alergau dela un pat la altul, urmărite de privirile lui blânde, surâzătoare și nevinovate.

Primise scrisoarea pe înserate, când se amesteca ziua cu noaptea. Era cea dintâi veste sosită

dela soțul plecat cu opt săptămâni în urmă. Fără să se gândească la altceva, vâri scrisoarea în sân, înfășcă pe cel mai mic copil în brațe și alergă la părintele satului, să-i deslege taina rândurilor din scrisoare. Câte închipuiri și gânduri nu o vor fi muncit până la casa popii!?

Părintele, - om bătrân, - până să aprindă lampa, până să-și caute și așeze mai bine ochelarii pe nas, făcuse pe biata femeie, care tremura de nerăbdare să aștepte pân'ce se 'noptase de-abinele. În vremea aceasta închipuirea îi arătase pe soțul dus la războiu în toate feliurile, cari s'ar fi putut întâmpla: mort, rănit greu ori în viață. Când a început părintele a ceti, inima soției credincioase se sbătea mai chinuitor de cum se sbate păsăruica prinsă'n mână de copil rău. Trebui să-și strângă copilașul mai cu putere la piept, pentru a nu lăsa să-i sară inima dela loc. Abia când glasul părintelui fu auzit cetind: „Draga mea soție și copilași“, femeea se mai liniști puțin, la gândul, că e viu. Și presupunerea-i era adevărată. Toma Căciulă plecat cu opt săptămâni înainte la războiu, a fost mușcat la trecerea unui râu din Galizia de-o cățea de mitralieră rusească, din trei locuri. Trei mușcături adânci în amândoi umerii: două în dreptul, a treia în stângul. Nici să-l fi ales anume, nu-l puteau nemeși mai rău,

Scrisoarea însă nu spunea întreg adevărul, ci numai pe jumătate. - „Sunt rănit ușor. Mă aflu în spitalul „Milostivirei“ camera 10. Dacă poți vino într'o zi la mine. Adu și copiii... Mi-se arde sufletul de dorul vostru. Sunt vesel, că am scăpat cu bine din iadul în care am fost“.....

Fericită ca Măriuța lui Căciulă n'a fost în seara aceea femeie în sat. A strigat la toate neamurile, ca s'o audă satul întreg: „Toma-i rănit ușor. E 'n spitalul din oraș. Măine mă duc la el“.

Ajunsa acasă și-a trezit pe ceilalți doi copii, adurmiți cocoloș, unul într'altul pe prispa casei, c'o dragoste cu care de mult nu și i-a mai trezit: „Sculați, dragii mamei, sculați! Că tata-i rănit ușor. E 'n spitalul din oraș“. Buimăciți de somn și chinuiți de foame copiii au început să plângă. Și ea nu i-a bătut ca altădată, nici nu i-a înjurat ca 'n ceasurile de mânie, nici nu și-a blăstămat ziua măritatului, cum făcea alteori, când o 'ngrămădeau necazurile. Acum i-a sărutat, i-a luat în brațe, i-a dus în pătucul sărăcăcios, cântându-le în loc de „Nani, nani puișor“, „Tata-i rănit ușor... E 'n spitalul din oraș... Măine mergem să-l vedem“...

În noaptea aceea Măriuța lui Căciulă n'a închis ochii. Toată noaptea a lucrat, cât doi. A

spălat hăinuțele copiilor și pe-ale ei. Le-a uscat de-asupra cuptorului, le-a întins și călcat cu maiul. A pregătit ceva de-ale gurii pentru cei doi copii mai mărișori, pe cari avea să-i lase acasă, în grija vecinei și pentru Toma a copt o traistă de plăcinte, a fiert patru ouă, a stors o oală de lapte închegat și a scuturat pe noapte din peri o jumătate de desagă cu pere, amestecate cum le-a ni-merit.

Când s'a trezit rândunica în cuibul de sub strașina casei, Măriuța lui Toma Căciulă, încărcată c'o pereche de desagi vârfuiți și cu copilul în brațe, ieșea din sat, rufind pașii spre oraș, ca și când ar fi alungat-o cineva din urmă. Mergea mândră și împăcată, cum nu mersese poate nici-odată, deși de multeori a făcut acest drum, ducând și aducând târguieli dela oraș.

Ceva grăbea însă și mai mult decât Măriuța. Era gândul, închipuirea ei, care îl vedea pe Toma în toate ipostasele posibile și imposibile. Aci îl vedea ca și cum era când a plecat în ziua mobilizării, ca în grabă să și-l închipuie rănit greu, fără vreo mână, fără vreun picior, orb, zdrobit. Gândul o ostenea mai mult decât drumul și povara din spate și brațe.

I se părea, că toți oamenii cu cari se întâlnește ar avea să-i spună o veste. Unii, păreau

că o privesc cu milă și compătimire, alții din contră îi zâmbeau, ca și cum ar fi fericit-o, că are un soț erou, care a scăpat cu viața în el.

Când a ajuns înaintea ușii dela camera 10 a spitalului, fie din cauza osteneții prea mari, fie din a mirosului greu de medicamente, a simțit cum s'a învârtit locul cu ea, că era cât pe-aci să cadă jos.

~ „Ăsta nu-i semn bun“, se gândi ea, trezindu-se din ameteală. Tremura din tot trupul. Mâna ei abia a nimerit ivărul ușii. Când s'a trezit în lăuntru, a orbit-o albeața peretilor, a paturilor, a meselor, a ferestrelor. O albeață, care a zăpăcit-o, cum se zăpăcesc fiarele sălbatice prinse în lumina dela lămpile electrice ale vânătorilor.

Sala era mare, încăpătoare, cu trei rânduri de paturi, ocupate de răniți. Dacă aceștia n'ar fi întrebat-o: „Pe cine cauți femeie?“ - poate ar fi mai stat mult timp zăpăcită și încurcată la ușa camerei. Agrăită, a prins curaj să vorbească:

~ „Caut pe Toma Căciulă din Mărdomnesc“.

~ „Care iești mă ăla, de nu-ți cunoști nevasta“, se auzi un glas de sub o pătură de unde eșea un cap de ceară.

~ „Unde ești, Căciulă, de nu te arăți nevastei tale?“ ~ se auzi altul.

- „Nu vrea s'o mai cunoască. Și-o fi adus vre-o rusoaică cu el“, glumi altul.

Dar cum glumele se 'nmulțeau, iar Toma Căciulă nu se arăta de nicăiri, teama că nu-l va găsi viu, împinse pe biata femeie spre calea întoarsă, spre ieșire. Ce s'o fi petrecut în sufletul ei, în acele momente numai ea și Dumnezeu o pot ști.

Când frântă de durere și de desnădejde a dat să părăsească sala, un glas stins, venit ca din pământ o ajunge din urmă:

- „Nu mai mă cunoști Măriuțo?“

Era Toma. Soțul ei crezut mort. În plimbările ochilor ei prin lungul și latul camerei, i s'a părut, că rănitul de pe patul din colțul stâng îi zâmbește și că nu-și mai ia ochii de pe ea și copilul din brațe. Dar n'ar fi zis că-i Toma pentru lumea asta. Il știa vârtos, bine legat, ars de soare și vânturi, mai mult neras, decât ras și cu o coamă de păr, ce-i cădea pe frunte, ca unui mânz.

Acum? Alb ca varul, supt la față, tuns, ras și spălat domnește. Măriuța a scăpat desagii de pe umeri și era să scape și pruncul din brațe de bucuria întâlnirii.

Când a dat să-l cuprindă în brațe, între hote de plâns, el a împins-o ușor cu mâinile albe

ca de var și ferind plapoma de pe el, i-a arătat pieptul îngropat în vată și legături zicându-i: „aici mă doare“.

După ce și-au stâmpărat dorul toți trei: tata, mama și băiețașul, a deslegat Măriuța desagii, a împărțit poame răniților, iar pe Toma l-a îndopat cu plăcinte, povestindu-i din fir în păr tot ce s'a petrecut acasă în lipsa lui.

Micul George încă s'a bucurat în ziua aceea, căci toate doamnele i-au adus bomboane, prăjituri, jucării, cum nu se întâmplase până atunci, să albe așa zi fericită.

— „Să te faci și tu voinic și viteaz ca tatăl tău“, îi ziceau doamnele și domnișoarele dela spital, dându-i bunătăți și ciupindu-i obrăjorii cărnoși.

George mânca și se juca cu jucăriile, fără să înțeleagă ceva din toate câte se petreceau în jurul lui.

Astăzi George, feciorul lui Pavel Căciulă, e sergent concentrat. Nu știe ziua sau ceasul, când va trebui să calce pe urmele tatălui său. Doar una o știe apriat, că are să-și răzbune amar pe cei ce de atâtea ori i-a pomenit tatăl său în povestirile lui, despre războiu, pe cari George și cu frații lui le ascultau pân'ce adormiau cu căpșoa

rele pe genunchii lui. Și că are să le plătească cu vârf și îndesat pentru durerile suferite de Pavel Căciulă.

Petrea Dascălul.

Muzica - graiul inimii.

După *Paul Richter (J. Paul) † 1825.*

Odinioară păși înaintea lui Jupiter (căpetenia zeilor vechilor greci) geniul iubitor al oamenilor stăpâni peste simțeminte mai bogate și îl rugă: „Zeiesc părinte! Dă bietilor oameni un grai mai bun, afară de graiul lor, fiindcă au *numai* cuvinte când vreau să talmăcesc ei cât sunt de întristați, de plini de veselie furtunatică, de stupi de dragoste“.

~ „Nu le-am dat lacrima?“ întrebă Jupiter, „lacrima bucuriei, lacrima durerii și lacrima ~ mai dulce ~ a dragostei?“

Geniul răspuse: „Nici lacrima nu oglindește pe deplin inima. Zeiesc părinte, cinstește-i cu un grai mai bun, când vreau ei să își dea seama de ceea ce simțesc ei, ca **dor** nesfârșit, ~ când văd cum cată spre dânșii, înapoi, luceafărul de dimineață al copilăriei lor, când le lucește, la spate,

aurora roz-albă a tinereții – și cum le plutește înainte, când au ajuns vârstnici – auriul mănunchiu de nouri de seară al unei zile viitoare, sus de tot, *peste* soarele pierdut. Dă-le grai *nou* pe seama inimii, Tată!”

Atunci auzi Jupiter, în zumzetul sferelor lumilor, cum se apropie Muza Cântecului, îi făcu semn să se apropie și-i spuse: „Coboară la oameni și învață-i graiul tău!”

Și Muza Cântecului veni jos, pe pământ, între oameni, și-i învătă tonurile.

De-atunci se *pricepe* inima omenească să vorbească...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DE ACELAȘ AUTOR:

Iubirea trebuie sămănată ca ghiocelul. O să treacă el învingător, încălzind, prin ghiață – nu vă fie teamă! – și o să iasă la iveală și mai proaspăt!

Ce este Transnistria?

Cu numele acesta s'a putut întâlni fiecare cititor de gazete de multe ori în cursul anului. Este ținutul dela răsărit de Nistru (*trans* însem

nează în latinește: *dincolo*; ca și în numele Transilvania: dincolo de ținutul împădurit, care se mărginea cu șesul Tisei).

Transnistria se întinde dela Nistru până la Bug, un râu mare aproape ca și Nistru, care curge paralel cu acesta și se varsă tot în Marea Neagră. Ținutul acesta e aproximativ așa de mare ca Basarabia, de vr'o 50.000 km. pătrați. 'E un loc de șesuri mari, de coline dulci, și foarte roditor.

Majoritatea și cei mai vechi locuitori de aici sunt *moldovenii*, români ca și noi, ca și cei din Moldova și Basarabia. Se vorbește aici o limbă românească chiar mai frumoasă decât în unele părți ale Transilvaniei. Numărul românilor aici este de peste *un milion* de suflete, dar români mai sunt și dincolo de Bug până la râul cel mare *Nipru*.

În 1917 românii din acest ținut au avut o adunare națională la Tiraspol și au cerut să se unească și ei, odată cu Basarabia, cu Regatul român.

Bolșevicii au înființat aici, pe o parte numai a Transnistriei, o *Republică moldovenească*, recunoscând prin aceasta și ei că aici locuiesc români moldoveni.

În vara anului 1941 armatele române dimpreună cu cele germane, de sub conducerea supremă a d-lui *Mareșal Ion Antonescu*, au bătut pe bolșevici și i-au scos și din Transnistria, desrobind pe frații noștri de acolo de sub domnia satanei.

Dela alungarea bolșevicilor în Transnistria s'a pus administrație românească. Ținutul are 14 județe mai mici. Orașe principale sunt: Odesa la Marea Neagră, Tiraspol, pe Nistru, Balta, Duhăsari, Moghilăul.

Dacă după războiul de acum nu se va uita „nicio brazdă românească”, Transnistria, sau Moldova de peste Nistru, cum o numeau croșnicele bătrâne, va trebui să se alipească și ea la România.

Soldații noștri și-au vărsat mulți sângele pe acest pământ. Mulți își dorm acolo somnul de veci. Jertfa lor va rodi dreptatea românească în treagă. Doamne ajută dreptății!

A.

Obiceiuri populare de ale poporului german ¹⁾

Cum se îngrijește țăranul german de vitele sale? Înainte de toate, e prea firesc, să țină la animalele din gospodăria sa. În grajd se bucură vitele de cea mai bună îngrijire, ca să nu se bolnăvească. În vechime (Evlul Mediu) mergea gospodarul în fiecare seară în grajd, să se încredințeze dacă nu care cumva e bolnavă o vită. Pe pragul porții sau de stâlpii grajdului țintuia o potcoavă sau un „picior de drud“ ²⁾ sau trei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1) Cele ce urmează sunt notițe scoase dintr'o lucrare mai mare a învățatului german **Eugen Mogk**. Mogk este o autoritate în lumea învățaților, ca scrutător al folclorului popoarelor nordice. Din cartea „Obiceiurile și datinele germane“, (ediția II, 1921) sunt scoase notițele, unele cuvânt de cuvânt. La ce rezultat ajunge învățatul pe urma acestor studii? Ne-o spune respicat: „...pretutindeni se arată în credința populară convingerea cumcă omul se află în puterea unei ființe mai înalte, dela care atârnă cu desăvârșire bunăstarea lucrurilor mâinilor omenești. Să te arăți mulțumitor acestei ființe și să i dai să înțeleagă că pricepi slăbiciunea omenească — acesta este sâmburele credinții populare, care se reoglindește respicat în toate obiceiurile și datinele noastre“.

2) strigoi.

cruci cu literele C.M.B. (Caspar, Melchior, Baltazar) sau „Vergeaua de Mai“, cu care era sorcovită vita când mergea la pășune și alte vergele sfințite. Așa voia țăranul să apere vitele de duhuri rele și de boli. Cu acelaș scop se stropeau vitele cu apă sfințită, de Paști sau de Rosalii — într'alte zile de sărbătoare (în presară) li se da buruieni anumite, amestecate cu făină și cu sare sfințită sau li se făcea cu mâna proprie semnul crucii pe frunte sau altele de acestea. Nu aveai să strigi la vite, iar când intrai în grajd aveai să spui: „Noroc în grajd!“

În grajd trebuia să fie căldura cea mai mare din toate încăperile gospodăriei. Fiecare soi de vită și animal își avea patronul (sfântul protegitor) la a cărui onomastică (zi a numelui) aveai să te rogi ca să-i meargă bine și să dai și preotului câte un dar. Era strict interzis să bați ori să chinuești vita. În Tirol a rămas o poruncă: „să nu fii bădăran cu porcii“ și nici să nu umbli să-i bați ori să arunci cu pietri după ei; chiar și când s'ar rătăci vitele în ogoare învecinate, ai să le mâni cu îngrijire la locul de unde au pornit.

Așa de departe a ajuns această dragoste față de animale, încât într'unele locuri din miază-

noapte, dacă nu se împrietineau vacile, cumpărate altundeva, cu locurile cele nouă, erau purtate peste o pânzătură și li se da firimituri de pe masa de unde au venit, ca să se obișnuiască cu noua locuință și să se simtă ca niște membri ai familiei chiar.

Păstorii.

Viața **păstorilor**, cari duc vitele la pășune în munți, este plină de farmec. Cântecul întovărășește de obicei pornitul cirezilor — vitele sunt împodobite cu ierburi și cu flori. În Tirol știu păstorii să chitulej / Săntecăntăvele din Lăgura Căjii cânte din gură și dintr'un tulnic (bucium). Toți au o fire religioasă. Păzitorul cade'n genunchi, când aude în amurgul sării ridicându-se până la dânsul glasul de clopot de seară și își spune rugăciunea, după cum își ia pălăria din cap și își împreună mâinile când aude pentru întâia dată că sună clopotul bisericii.

Păstorii aceștia dau dovadă, chiar și până în timpul mai apropiat, de o deosebită agerime în ceea ce privește tâlcuirea naturii. Siliți să petreacă atâta vreme în nelucrare — privesc la nori, cum se urnesc pe cer, bagă de samă schimbarea vremii, apoi felul cum se poartă vitele și știricesc ce foloase ar putea avea cireada pe urma

plantelor din împrejurime. Așa ajung unii să fie doftori ori să profetească și mulți din țărani aleargă încă și acum să primească ajutorul lor. Așa unul, păstorul Toma, a ajuns vestit în profeția vremii și a întâmplărilor viitoare.

Tot așa de sărbătorește, ca la dus, primăvara, își mână păstorul cireada, la întorsul acasă dela pășune, la începutul iernii, mai cu seamă în luna Octomvrie sau pe la începutul lui Noemvrie. Satele primesc cirezile sărbătorește, în sunete de clopot și pocnete de bici, cu cântece și chiuituri. Cirezile pășesc la vale împodobite și în sunetul armonios al cioaielor. Numai dacă s'au întâmplat nenorociri, pierzându-se multe vite în decursul pășunatului la munte, numai atunci se întoarce cireada fără de podoabe și fără de cântece și sunete de clopot și cioaie. Și ciobanii își împodobesc oile, caprele, în ziua cea din urmă de pășune cu flori și pleacă spre casă, în cântece și în pocnete de bici — fiindcă și ei sunt așteptați cu cinsturi și cu taifasuri vesele din partea stăpânilor lor.

Gospodarii se îngrijesc mult ca vitelor să le meargă bine în gospodăriile lor. Se folosesc chiar de fel de fel de lucrări simbolice, ca să țină departe boala de vite (boscoane, etc.). De

veacuri s'au moștenit anumite obiceiuri, cari nu se pot desrădăcina. Din firea de copil, precum și din sufletul plin de bunătate, țărănesc, își au obârșia obiceiurile acestea.

Păsările.

Ășa, de pildă, cu ce bucurie primește țăranul **păsările călătore**, migratoare, la întoarcerea lor, primăvara! Sunt privite drept animale sfinte și nimenea n'are voie să se atingă de ele. Rândunica, prihorul, barza, cu ce drag sunt ele binevenite! „Când sosesc rândunicile își deschide țăranul din Vestfalie poarta surii și pofteste sărbătorește pe vechiul prieten al casei să intre înlăuntru. În Hessa era anunțată, odinioară, sosirea întâiei rândunici din partea paznicului, din turnul de veghe și se bătea doba, aducându-se la cunoștință la toată lumea, din partea antistiei comunale. Cu rândunica intră pacea în gospodăriile și unde stăpânește vrajba își părăsește pasărea repede cuibul. În casa în care și-a durat rândunica cuibul nu dă focul, nu lovește fulgerul. Vai de cel ce pricinuește vreun rău păsăruicii acesteia: îl urmărește nenorocul pretutindeni, vacile îi dau lapte roșu sau rămân sterpe, casa îi e amenințată mereu de primejdia focului,

familia de boală și de moarte. Tot așa de însemnate sunt în ochii poporului și se bucură — prin urmare — de scutul lui — prihorul, pieptenușul, codobatura și altele“.

În Germania nordică este barza, cocostârcul „pasărea lui Dumnezeu“, pasărea sfântă, căreia îi așează o roată de car pe acoperiș, ca să-și dureze cuibul acolo și să aducă noroc și spor în copii. E totodată și profetul casei barza — după cum le merge celor din cuibul berzei tot așa le merge și celor din casă. Ce să mai spui de albine? Ele sunt privite ca niște animale de casă. Legi aspre pedepseau în Evul Mediu prinsul roiurilor de albine streine. Pe cine le omoară crede poporul că o să-l ia Necuratul. Ele prevestesc și moartea stăpânului casei.

Numele vitelor.

Cât țin țăranul și păstorul la vitele lor se adeverește și din numele cu cari le botează. Aproape în toate locurile își are fiecare vacă numele ei. În ținuturile Alpilor se obicinuieste să se numească chiar și caii cu câte un nume de bărbat, agrăindu-i așa și vorbind cu ei ca și când ar fi oameni. Astfel se apropie și mai tare vita de om. Într'unele locuri se ia numele ani-

malului și al vitei din calendar — după numele de botez însemnate acolo sau după luna în care s'a născut. Dacă s'a întâmplat ca un cal, spre pildă, să se nască într'aceeaș zi cu un băiat al casei — li se dă adeseori același nume — la vacă numele fetei. În Vestfalia li se dă nume cornutelor în ziua de 1 Mai, sărbătorește.

Și câinele și pisica se bucură de aceeași dragoste. Câinele, ca paznic al casei și ca tovarăș de joacă al copiilor — câinele e privit ca membru al familiei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lucrul câmpului.

În cele mai multe regiuni ale Germaniei se începe lucrul câmpului cu rugăciuni și cu daruri aduse pământului. Înainte de a împlânta în „pământul-mamă” fierul plugului, se duce țăranul în casa Domnului să se roage sau rostește un „Tatăl nostru” înaintea plugului.

În ținuturile catolice se stropesc uneltele câmpului, precum și boii, cari trag plugul, cu apă sfințită, adeseori arde pe plug și câte o luminiță sfințită. În multe locuri e purtat plugul peste o pâne, care se dă mai apoi săracilor sau vitei, care trage și slugii. Foarte răspândite sunt în

aceste ținuturi și „rugile“ și slujbele de pe ogoare. Oamenii ies cu prapori, ridică altare, împodobite cu verdeață.

Inceperea sămănatului e privită ca un timp sfințit, în care ai să te reții dela orice plăcere. Ca să aibă pământul roadă bogată trebuie să-ți dai câte o cinste, un plocon, după ce ai îndeplinit sămănatul sfânt, în cea mai mare tăcere.

Încă prin veacul al zecelea îngropau strămoșii în pământ o pâne frământată cu lapte — așa se face și în zilele noastre, într'alte locuri.

Pasările și viermii — trebuesc să fie și ei îmbunați, de aceea li se aruncă adeseori câte un pumn de semințe și se rostesc câteva cuvinte, cari au menirea să le țină departe de ogoare. În Turingia aruncă țăranul, când începe cu sămănatul, câteva semințe peste ogorul său, afară, și spune : „Asta-i pentru păsări!“ Într'unele locuri se aruncă în ogoare găoacele unui ou, pe care l-a mâncat sămănătorul. Obiceiurile acestea, moștenite de pe vremea când poporul era păgân, au fost contopite cu altele, creștine.

Țăranul începe sămănatul cu un „Doamne ajută!“ sau cu „În cinstea lui Dumnezeu și spre mântuirea sufletului!“ Sunt și rugăciuni anumite, cari întovărășesc sămănatul. Semințele sunt stro-

pite cu apă sfințită, într'unele ținuturi, ca să nu treacă mai târziu peste holde o ființă, care ar avea pantofi în forma secerii.

Obiceiuri vechi întovărășesc secerișul și cositul. Și acestea se încep cu rugăciuni. După slujbă cade țăranul în genunchi, pe ogor și se roagă lui Dumnezeu ca munca ce o începe să aibă folos. Chiar și prin îmbrăcăminte caută țăranul să arate că îndeplinește ceva sărbătoresc: când începe e îmbrăcat în haine de sărbătoare. Întâiul snop tăiat e dus în comună, apoi la părintele, care chiamă pentru dimineața următoare, la slujbă, pe toți locuitorii din împrejurime. Vai de cel ce ocolește această slujbă. Într'unele locuri încep secerișul și cositul cu trasul clopotelor.

Cosașii își împodobesc hainele și se duc în procesiune pe câmp, ca să înceapă cositul cu „Dumnezeu să ne aibă în paza Sa!” În ziua întâi a cositului se dau mâncări mai bune, într'unele locuri, ba se fac și colaci.

Deosebit de sfinte sunt întâiele spice, întâiul snop. La începutul secerișului se taie, într'unele locuri, dela fiecare secerător sau cel puțin dela cel ce e în fruntea secerișului, câte trei spice, cari i se leagă de șale: împotriva durerilor și a rănilor cu coasa sau cu secera. Alteori se așează

cele dintâi trei spice pe ogor, cruciș, sau sunt bătute cu cuie pe ușa casei — împotriva duhurilor rele de pe câmp și din casă. În Turingia se așează aceste trei spice după poarta șurii, pe seama îngerilor. În timpuri străvechi erau așezate cele trei spice ca să apere casa de bălauri sau de șoareci. Șoarecilor li se aruncă și acum, în Turingia, întâiul snop, în șură. Aceste obiceiuri sunt rămășițe ale cinstei aduse în străbuni întâiului snop. Aceasta o adeverește și predarea sărbătorească a întâiului snop stăpânului unei moșii, cu pâne și cu sare sau cu udătură de vin.

Fapte simbolice, ca la întâiul snop și la începutul cositului, se săvârșesc și la cel din urmă snop, la sfârșitul cositului. Căntece și glume întovărășesc acest sfârșit. Nu lipsește odihna dela amiază; fiindcă atunci trece „mama amiezii” peste câmpii și aduce în neorânduială părul coșășilor. Seara pleacă lucrătorii cântând căntece bătrânești, vesele și serioase, fiindcă tăierea îi face serioși.

Ultimul snop ori rămâne locului, pe câmp, ori este dus sărbătorește, în gospodărie. Obiceiul dintâi pare a fi mai vechiu, deoarece în gura poporului se numește snopul acesta: bătrâna, lupul, piticul și cu alte numiri. În străbuni era

adus, drept dar, snopul ultim zeului Wotan, întovărășind predarea cu cântece și vorbe anumite — și obiceiul acesta vechiu-păgân s'a păstrat, împodobindu-se snopul cu flori și cu pantfici în toate colorile, jucându-se și cântându-se în jurul snopului — într'alte locuri se mai și roagă oamenii și e lăsat mai apoi pe câmp, în dar, păsărilor.

Undoierea lanurilor de grâu a născocit gândul că un duh trece pe deasupra lanurilor. Când e o femeie, când e nevasta grâului, „mama grâului“, „bunica“, cu pieptul lăsat în jos și cu degetele focoase și altele. Duhul vrea să scape când începe cositul și fuge din spic în spic, până e prins mai pe urmă. Așa e predat mai apoi snopul cel de pe urmă, împodobit cu flori și pantfici de cel din urmă car al cosașilor, stăpânului moșiei, care răsplătește pe cosași. Snopul acesta are o putere deosebită, grăunțele lui trebuie să se amestece ca semințele din anul viitor, ca să dea roadă bogată.

Vorbe înțelepte.

Rândurile cari urmează ar trebui să dea de gândit și omului din zilele noastre, cu toate că au fost scrise acum două sute și mai bine de ani! Le-a scris unul din capetele cele mai luminate ale omenirii, *Blaise Pascal*, filosof, învățat mare (1623-1662), scrutând necunoscutul, în natură și în sufletul omenesc.

Pe atunci încă nu exista microscopul, aparatul cu care se pot mări lucrurile, el fiind descoperit, se spune, pentru întâia oară în 1660 de opticianul *Zaharie Jansen* din *Middelburg*. Pe timpul lui *Pascal* era reprezentat simbolul micimii celei mai extreme (cele mai cu puțință) prin un *ciron*, o mică insectă fără de aripi, care trăia în făină - cironul era cel mai mic animal văzut de ochiul omenesc, pe atunci. Noi ne-am obișnuit să vorbim de *atom* când e vorba de câtimea cea mai mică.

Acestea drept explicare pentru cele ce urmează:

„Să contemple omul deci întregă natura, în înalta-i și deplina-i maiestate, să-și îndepărteze privirea dela obiectele mici, cari îl înconjoară! Să privească lumina aceasta strălucitoare, așezată

ca o lampă veșnică, pentru ca să lumineze universul; să-i apară pământul ca un punct pe lângă cursa uriașe descrisă de acest astru și să se mire că această cursă uriașe, ea însăși, nu este decât un spațiu foarte gingaș față de acela, pe care astrii îl îmbrățișează, rostogolindu-se prin firmament. Dar, dacă vederea noastră se oprește aici, să treacă închipuirea noastră mai departe; se va obosi mai degrabă de a înțelege, decât va da natura prilej de oboseală.

„Intreagă lumea aceasta vizibilă nu este decât o dungă ce abea se poate vedea în sânul larg al naturii. Nu i te poți apropia cu nicio idee. Putem să tot exagerăm (sporum) concepțiile (închipuirile) noastre despre ce este peste spațiile ce se pot închipui, nu naștem decât atomi, pe prețul realității lucrurilor. Este o sferă, al cărei centru este pretutindeni, iar circumferința nicăiri...”

„...Fie ca, așa, omul, revenit la sine, să considere ceea ce este el în comparație cu ceea ce există; să se ia drept un rătăcit în acest canton lăaturalnic al naturii; și fie ca dela această mică temniță, în care își găsește locuința, înțeleg universul, să învețe să prețaluiască pământul, re-

gaturile, orașele și pe sine însuși, în adevărata lor valoare. Ce este un om în infinit?

„Dar, ca să-i prezenți o altă misiune, tot atât de vrednică de mirare, caute omul în ceea ce cunoaște, lucrurile cele mai delicate (gingașe). Un *ctron* îi oferă, în micimea trupului său, părți incomparabil mai mici, picioare cu încheieturi, cu vine în aceste picioare, cu sânge în aceste vine, cu humori (sucuri) în acest sânge, cu picături în aceste sucuri, cu vapori în aceste picături; fie ca - împărțind și mai departe acestea din urmă, - să-și sfârșească puterile în concepțiile (închipurile) acestea și ca ultimul obiect la care poate ajunge să fie acum acela al discursului nostru; se va gândi, poate, că a ajuns la cea mai extremă (cea mai de pe urmă) micime a naturii. Vreau să-l fac să vadă aici un nou abiz. Vreau să-i descriu nu numai universul vizibil, ci nemărginirea (imensitatea) ce ți-o poți închipui: a naturii în ocolul acestei abreviațiuni (micșorări) de atom. Să vadă aici o infinitate de univers, în care fiecare își are firmamentul său, planetele sale, pământul său, în aceeași proporție ca lumea vizibilă; în acest pământ - animale și - înfârșiți - cironi, în cari va regăsi ceea ce cei dintâi au arătat; și găsind încă și în ceilalți același ceva

fără de sfârșit și fără de repaos, omul să se piardă în aceste *minuni*, tot atât de vrednice de mirare în *micimea* lor, ca celelalte în *mărimea*, în întinderea lor".

„*Trupul nostru ajunge o lume*, față de neantul, în care nu poți să ajungi“.

Versuri din războiul eel mare.

Pentru a putea face o comparație între poezia populară care s'a născut în războiul trecut și între cea din războiul actual, dăm și una de acum un sfert de veac.

Ascultați-l :

*Foaie verde, brad din munte,
În o mie nouă sute,
(Izvorel cu apă rece)
În anul patrusprezece,
Grea poruncă-am căpătat
La armată de plecat.
Că se 'ncepe războiul
Cu Rusul și cu Sârbul.
Iar eu cât ce-am auzit
Ce poruncă a venit,*

De-acasă-am și plecat
Și din graiu am cuvântat :
Rămas bun, nevasta mea,
Știu că nu ne-om mai vedea
Până neamțul s'a-'mpăca
Cu rusul și Sârbia.

Neamțule, n'ai făcut bine
Că m'ai chemat și pe mine.
Și-am lăsat nevasta mea
Și-un pruncuț mic lângă ea,
Și supărat am pornit
Spre Aiud, oraș vestit.

BCU *Cum în Aiud am ajuns* Cluj

La căsarmă eu m'am dus.
(Foaie verde lemn plecat)
Cum în căsarmă-am intrat
Pe mine m'a și-'mbrăcat
În mondure sure, faine,
Arză-le focul de haine ;
Și-'n Aiud puțin am stat
Telegram'-acas'-am dat
Ca să-mi vie nevasta,
Că la războiu voiu pleca
În țara Galiția.
Luni seara, pe la sfințit,
Nevasta mi-a și sosit,

Iar eu din graiu am grăit :
 Rămas bun, nevasta mea,
 Că Mercuri eu voiu pleca,
 Ş'-oiu merge-'n Galiția.
 Scumpă soţioara mea
 Grijeşte-mi pruncuţul bine
 Cum te-am grijit eu pe tine,
 Şi de n'-oi veni-'ndărăpt,
 Învaţă-l şi fă-l deştept.
 Bunul Dumnezeu, de-o vrea,
 Eu iar mă voiu re'nturna.
 Multe sfaturi nu i-am dat
 „Vergaterung“ s'a sunat
 Şi la gară am plecat.
 Când în gară am intrat
 Maşina a şuiert,
 Drept semn că e de plecat.
 Eu din ochi am lăcrămat
 Şi din graiu am cuvântat :
 Rămas-bun părinţi, soţie !
 Dumnezeu de voi să ştie.
 Cât ce vorba am gătat
 Maşina a şi plecat, —
 Patru zile ne-am tot dus
 În Galiția-am ajuns.
 La oraş vestit, pompos,
 Stanislău, oraş frumos.

Iar când în el am sosit
Cu „banda“*) că ne-a primit.
Ne zicea „banda“ de jale,
Să putem merge pe cale,
Ne zicea „banda“ de dor,
Să putem merge ușor.
Acolo am stat o noapte
Ne-am odihnit bine foarte.
Iar când ziuă se făcea
Banda „zum Gebet“ **) sufla,
Căci bătaia va fi grea.
Și Dumnezeu știe bine
Care dintre noi mai vine,
Înainte de plecat
Puștile le-am încărcat
Ș'apoi la drum am plecat
Spre dușmanu-'nverșunat.
Trei zile pe jos ne-am dus
Pân' la Pothaiz am ajuns.
Din Pothaiz spre miază-noapte
Am odihnit peste noapte,
Iar când ziuă se făcea
Gloanțe peste noi trecea,
Pe Rus nime nu-l vedea.

*) Muzica

**) La rugăciune.

Din Pothaiz spre răsărit
 Am văzut un foc cumplit
 Cătră-amiazi noi am plecat
 În marș greu și legănat,
 Când de foc ne apropiam
 Rușii din „decung“ pușcau,
 Căpitan¹-atunci striga :
 „Șvarmlinie“, compania mea,
 Și pe foale vă puneți
 Și pușcați toți cum puteți,
 Căci dușmanul e aproape
 Și suntem în ceas de moarte.
 Noi cu puștile pușcam,
 La Dumnezeu ne rugăm
 Și din gură-așa grăiam :
 „Scobori, Doamne, pe pământ,
 Să vezi sânge râu curgând!“
 Războiul s'a început Marșia,
 Ca să ne sfârșim vieața.
 Cum în „șvarmlinie“ stam
 Și spre dușman țaluiam,
 Veneau gloanțele pe noi
 Ca și picurii de ploi.
 Așa picau ostașii
 Ca la secere snopii.

Iar când poruncă-a venit
Că nu-i modru de răzbit,
Înapoi ne-am înturnat,
Spre Haliz ne-am îndreptat.
Dar Rusul ca vulturul
A-'ncunjurat Pothaizul.
Pothaiz, oraș mititel,
A prins mulți ostași în el
Și-a fost și fratele meu.
Iară noi, cari-am scăpat
Spre Haliz am alergat.
O săptămână ne-am dus.
Într'o Mercurea seara
Grea poruncă ne venea,
Dela noi spre miază-noapte
E războiul crâncen foarte.
De ziuă s'a revărsat
Cu dușmanu' față-am dat
Și-'napoi l-am înturnat
Dintr'-un deal, dintr'-un tufiș.
Da dușmanul cu tunul
De răsuna pământul
Și veneau granatele
De răsunau văile.
A doua zi cătră-amiazi
Eu cu cinci ficiori ostași

Într'un șanț ne-am așezat,
 Dar dușmanul ne-a aflat,
 Cu tunu-'ntre noi a dat.
 Foaie verde, lemn plecat,
 Pe cel mai bun cămărad,
 Ion Florea, fie-iertat,
 Ce-i chiar cu min' dintr'un sat,
 L-a lovit granata-'n cap,
 De nimic n'a cuvântat :
 Eu la ceriuri mă rugam
 Și din grai așa grăiam :
 Maică, când tu m'ai născut
 Ție bine ți-a părut,
 Cu-un picior m'ai legănat,
 Cu gura m'ai blăstămat —
 Cu Muscanul să mă bat.
 Când a fost a treia zi
 Iar poruncă ne veni,
 Că nu-i modru de răzbit,
 Înapoi deci am pornit
 Și de-aicea tot spre-apus
 Trupele noastre s'au dus,
 Nici repaus nu ne-au dat
 Până 'n Carpați am intrat.
 Arză-vă focul Carpați,
 Mulți ostași prin voi prădați.

Mult am luptat ziua-noaptea
 Tot alătura cu moartea.
 Și când anul s'a 'nturnat
 Noi spre Ciontoș am plecat,
 Dar Rusul ne-a'ncunjurat.
 Generalul l-au pușcat
 Și mulți ostași au picat.
 Iară noi, cari am scăpat,
 Rușii cu ei ne-au luat.
 Și-'n Rusia ne-au băgat
 În Rusia, 'n Azia —
 În oraș mic, dar frumos,
 Numele-i Krasnowodsk.
 Și'arză-l focul și para,
 Mult mi-a stricat inima.
 Cât il vezi în lung și-'n lat
 Nu e făr' năsip uscat,
 Lângă-o apă strașnică
 Zisă Marea Caspică.
 Plutea vapoare pe ea
 Mai ales spre Persia.
 Vapoare de-a Rusului,
 Arză-l para focului,
 Să nu-l mai fi cunoscut,
 Cât prea greu m'a năcăjit
 De când eu prizonier sunt !

Foaie verde, floricele,
Mi-am scris patimile mele.
Cele bune, mai mult rele.
Foaie verde lemn de paltin
E scrisă de un Gefreiter,
Frunză verde bujurel —
E născut în Ciuguzel.
Foaie verde de saschiu,
Locuitor în Sibiu.
Trandafir roșu-'n grădină
Mă chiamă

GEORGE MARINĂ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prăpădul lăsat de bolșevici.

Ochilor nu le vine să creadă ceea ce văd în Bucovina la miazănoapte, și mai ales în Basarabia. Prăpădul rămas în urma armatelor roșii și a jidanilor înhăitați cu ele — mâna dreaptă a bolșevicilor vreme de un an, în cele două nenorocite părți de țară românească — întrece tot ce își poate închipui mîntea omenească sau au văzut ochi de om.

Același prăpăd l-au lăsat de altfel în urma lor în toate țările de unde au trebuit să se retragă, alungați de armatele germane și aliate.

Au ucis zeci și zeci de mii de oameni nevinovați, au dus în fundul Rusiei alte sute de mii, uciși apoi pe toate drumurile. Aproape nu-i familie în Basarabia din care să nu fi dus pe cineva.

Au dărâmat aproape toate orașele, au ars satele.

Toată lumea spune că-i mai mult o lucrare diavolească decât omenească.

Și așa și este !

Căci numai duhul cel rău nu poate face altceva decât să dărâme și săucidă. Iar bolșevismul rusesc s'a pus în slujba diavolului, vrând să alunge pe Dumnezeu din lume și din sufletele oamenilor, și lucrează cum îi poruncește stăpânul.

Niciodată, în aproape două mii de ani de creștinătate n'a fost mai mare puterea duhului rău în lume. Cei ce nu vor să creadă în Dumnezeu s'au aliat cu dușmanii de totdeauna ai lui Hristos, cu jidanii, și erau gata să dărâme întreaga Europă creștină.

Cu câtă sete și unii și alții au dărâmat și au pângărit pretutindenea bisericile creștine, iar de sinagoge nu s'au atins ! Cu câtă sălbătăcie n'au schingiuit și au ucis mii și mii de preoți, dar nici un fir din barba unui rabin nu s'a clătuit !

Bolșevicii, slugile iadului, au voit să răstoarne pe Dumnezeu de pe Scaun, și să dărâme Biserica lui Hristos. Să dărâme tot ce a clădit creștinătatea în două mii de ani, și să întemeieze împărăția satanei în lume.

Dar e scris că „porțile iadului“ nu pot învinge creștinătatea.

Bolșevicii cu jidanii împreună au săpat groapa în care Dumnezeu îi prăbușește pe ei.

Toată istoria o fac nu cei ce dărâmă, ci cei care clădesc! Așa a fost din veac și așa va fi până la sfârșitul veacurilor.

Iar a clădi nime nu poate decât cu credință și cu ajutorul lui Dumnezeu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

 Mitropolitul ALEXANDRU NICULESCU

În primăvara anului 1941 s'a stins la Blaj, după o suferință îndelungată Mitropolitul Bisericii române unite din Transilvania, Alexandru Niculescu, în vârstă de abia 59 de ani.

Adormitul în Domnul a fost un preot și un Arhiepiscop plin de credință și de râvna apostola-

tului pentru mântuirea sufletelor. Bland, bun, cuvios, modest, străduitor în câștigarea virtuților creștine, a fost iubit de cler și credincioși și de toți românii cari l-au știut aprecia.

Studiile teologice și le-a făcut la Roma, leagănul românismului. A cunoscut mai multe limbi, fiind un om cu o vastă cultură. Răvna lui pentru neam și biserică l-a dus și la românii din America, unde a păstorit mai mulți ani.

Ca profesor, secretar mitropolitan și canonic la Blaj, repausatul a participat la toate luptele naționale, începând cu alegerile de pe vremea ungarilor, până la pregătirea adunării de unire dela Alba-Iulia. În România mare, ca senator de drept, a apărat cu multă căldură drepturile bisericii.

A fost și un bun scriitor de cărți religioase, de meditații creștine. A slăvit în altele frumusețile naturii zidită de Dumnezeu, fiind un mare iubitor al ei.

A ostenit mult și în activitatea culturală din cadrele Țarei, și în despărțământul Blaj, și ca membru în Comitetul Central.

De un an boala i s'a agravat prin durerea de a-și fi văzut partea cea mai mare a credin-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† **Mitropolitul Alexandru Niculescu**

cioșilor, — peste un milion cu trei Episcopii — rămași în Ardealul cedat prin arbitrajul dela Viena.

Fie-și țărâna ușoară și memoria binecuvântată !

Din vieața animalelor

Cele ce urmează sunt scoase dintr'o carte minunată, a unui învățat, *Theodor Zell* (citește Teodor Țel), care a scrutat vieața animalelor, tipărint multe volume. I se și spune că ar fi un „nou Brehm” — Brehm (Brem) a fost unul din cei mai mari zoologi — adevărați învățați, cari se ocupă cu vieața animalelor.

Ce a vrut să ne arate în cartea de care ne folosim, Zell ? A dorit să apropie și mai mult de om animalele de casă (cânele, pisica, vita cornută, calul, măgarul, porcul, capra, mielul, iepurele, găina, porumbul, gâsca, rața, albina și altele), ca să le îndrăgească omul și să se folosească și mai bine de ele.

Sunt din vieața acestor animale sute și sute de observații, culese în decursul a zeci de ani, cu o sânguință de învățat și predate într'o formă

ușoară, vioaie, pe înțelesul tuturor. Zell a vrut să arate că multe fapte de ale animalelor, fapte ce ni se par ciudate, de le cântărim *noi*, oamenii, își au tâlcul lor, dacă le privim din punctul de vedere al animalelor. Animalul de casă ține astăzi la obiceiurile rudeniilor sale, cari se află sau se aflau în stare sălbatică, din ținuturi de unde își are obârșia și se îndreaptă *după nas, după miros, mai mult decât după ochi*, cum se îndreaptă omul. Aceasta ar fi „cheia tainei“, care există între animal și om.

Câteva exemple : Se spune, constată Zell, în capitolul despre „Vacă“, se spune despre om că stă ca „vițelul la poarta cea nouă“ (nemții au zicala : „ca vaca la poarta cea nouă“), când bleoștește cineva ochii și nu știe încătrău.

„Boul și vaca (vițelul), măgarul și oaia sunt privite din partea noastră“, scrie Zell, ca fiind cele mai proaste din animalele noastre de casă. Firește, fiarele răpitoare sunt mai deștepte decât erbivorele simple (animalele, cari mănâncă iarbă). Fiarele răpitoare trebuie să 'nșele victimele lor, ceea ce nu le este ușor întotdeauna, câtă vreme cele mai multe din erbivore o au mult mai ușor, neavând decât să-și deschidă gura, ca să ia nutrețul trebuincios... Cu prostia nu are de aface

cătuși de puțin, dacă-și pironeste ochii vaca (vițelul) de poarta cea nouă, ci pricina este *că omul și animalul prioesc lucrurile într'un mod deosebit*. Pentru om este obiectul (lucrul) de căpetenie — el îi arată locul spre care se îndreaptă, câtă vreme animalul nu se orientează de loc după obiectul acesta", ci după miros.

Câni.

Amănunte privitoare la *câni*. Câni își au și ei obârșia din câni sălbatici. Câni sălbatici din Indii („colsumii“) nu lătrau, întocmai ca lupii și ca șacalii.

Pe câni europeni, lătrători — europenii i-au învățat, cu timpul, să latre, fiindcă au ajuns să se folosească de ei, ca de nește păzitori ai gospodăriei lor. Câni europeni, duși de Cristofor Columb în America, descoperită de el și lăsați în liber, prin ținuturi sălbatice, regăsiți mai apoi după multă vreme, se însălbătăciră și ei și *nu mai lătrau*. E prea firește: au trebuit să-și caute hrana și au băgat de seamă că dacă latră fuge prada de ei.

Pisicile.

Pisica — de ce își ascunde pisica murdăria, ca și cănele, ingr. pând-o? Este, iarăși, vorba de

un obicei vechiu al ei, de pe când era în stare sălbatică. Nu e fiindcă are pisica poftă de curăţenie, ci fiindcă a băgat de samă că toate erbivorele ocolesc ţinutul, în care nasul lor adumeacă mirosul duşmanilor primejdioşi. Murdăria de pisică are un miros tare, încât uşor i s'ar fi putut da de urmă pisicii, dacă ar fi fost lăsată murdăria pe pământ.

Albinele.

Despre *albine* cetim pagini minunate, cari ne lămuresc viaţa lor, atât de vrednică de luat la cunoştinţă. Albinele lucrează şi astăzi pe întuneric, în coşniţa lor, la fagurii de miere — fiindcă aşa au făcut-o în vremi străvechi, în scorburile arborilor, de unde au fost aduse mai apoi de oameni, în Europa. A încercat omul să le dea lumină şi le-a făcut înlesnirile trebuincioase, ca să poată lucra la lumina zilei. Minunatele figuri de ceară, în şase unghiuri, pentru cari le invidiază arhitecţii, constructorii cei mai meşteri, nu au mai ieşit la iveală — albinele sunt în stare să lucreze numai pe întuneric.

Dacă albinele au şi acum groază de păr şi atacă părul oamenilor şi caii păroşi — încât apicultorul îşi ascunde părul şi umblă mai mult

ras - este fiindcă albinele în regiunile de unde se trag, au avut de furcă cu ursul. Ursul cu părul său cel lung și cu pielea ascunsă, nu a fost simțitor când înțepau albinele; singurele sale părți simțitoare au fost și sunt: botul și ochii. Cu labele de dinainte își acoperea ochii și mormăind își vâra botul în scorbura cu miere, sugându-o. Puteau să tot încerce albinele să tăbărească la părul său - el se îmbuiba mai departe cu dulceața mierii. De aici ura albinelor împotriva a tot ce este păros. Dușmanii albinelor sunt, în mare parte, urșii și, dihorii (jderii) și, în țările calde, maimuțele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

La *cal* bate la ochi mai întâi de toate mișcările vii ale urechilor. Indată ce aude un *cal* vreun șgomot, are puțința să se apere, mulțumită urechilor sale. Ochii *calului* nu sunt ca la om - în față - ci mai la o parte. Coadă îi servește spre apărare împotriva muștelor, cari nu îl lasă în pace. Câte odată se apără și cu copitele - își sgârcește și pielea de pe spinare, ca să se apere de muștele obraznice.

Copita *calului* are o singură unghie, nu e ca la bou, desbinată în două. Ne pune în uimire cum poate sta așa de sigur pe copite așa de

mici. E de mirare, din punct de vedere omenesc, ce gât lung și puternic are calul; mult mai puternic decât al omului, iar capul cât îi e de mic în asemănare cu gâtul. Capul omului este rotund, oval, în cea mai mare parte, câtă vreme calul are un cap lunguiet.

Când mănâncă sforăie calul și dă la o parte o grămadă de paie. Unii tălmăcesc aceasta ca și când ar fi un dispreț față de paie și de aceea le delătură cu sforăitul său. Găleata cu nutreț o scutura calul cu multă îndemănare, când dă de fund - găsind rămășițele - dovadă că se pricepe să se bucure de orice rămășiță de mâncare. Dacă e vorba să ne explicăm cele de mai sus, va fi bine să cercetăm în trecutul îndepărtat al rasei calului. Strămoșii calului de casă trăiau în stare sălbatică, în Asia de mijloc. O pereche de astfel de strămoși s'a putut vedea în grădina zoologică din Berlin, acum câțiva ani. Armăsarul sălbatic e mai mic decât calul folosit la trăsură, cam de mărimea unei zebre. În general, animalele având copite cu câte o unghie, din grădinile zoologice, sunt mici în ochii noștri, fiindcă omul și-a dat silința în decursul vremurilor să le crească tot mai mari;

Calul sălbatic este murg (brun, brunet), ca și al nostru, numai coama și coada le are negre.

De-a-lungul spînării i se prelinge o dungă neagră; cum o au caii noştri câteodată. Calul sălbatic din Asia de mijloc trăieşte şi astăzi în stepe, cu cărdul, în stavă. Conducător este un armăsar, care are mereu grijă ca să nu fie atăcată stava. Dacă se apr pie fiare sălbatice mai mari - o iau la fugă toţi caii - împotriva potrivnicilor mai mici dă lupta armăsarul cu îndârjire şi anume cu copitele de dinainte şi cu dinţii. De aceea avem şi în Europa cai năvălaşi, cari atacă cu gura, muşcând. Muşcatul este o armă de apărare a cailor în Asia. De aceea se folosesc şi acum caii de dinţi şi de copite, când e vorba să se apere. Urechile nespun de agere prind sgomotul, de se apropie ceva de grajd şi să te păzeşti şi de copitele de dinapoi ale calului, de i te apropii pe din dos, fiindcă nenorocirea e gata, de nu bagi de samă.

În stepea nemărginită dispar şi ciocârliia şi iepurele, cari au aceeaşi culoare brună. Dacă ar fi şi calul întreg de culoare brună (murg) - ar fi uşor văzut de potrivnic, de aceea s'a îngrijit natura să capete dunga cea neagră pe spate şi coada cea neagră - ca preamultul brun să se împărţească şi să nu fie atât de repede văzut.

În zilele friguroase de iarnă ne este dat să vedem prea bine cum *răsufală caili pe nări*. Caili

răsufală numai pe nări. Din nări se răspândesc nește nosuleți ~ vaporii de aier ~ gura rămâne închisă. Pricina ne-o dă, iarăși, strămoșul din stepele asiatică. Pe acolo bântuie die greu furtuni cu zăpadă. Căii au obiceiul să alerge împotriva vântului, ca să știricească mai curând pe potrivnic. Intocmai ca și căni, sunt căii animale, la cari nasul este deosebit de fin ~ iar puterea de a vedea, ziua e mai slabă. Tăria lor zace, deci, mai mult în miros, decât în văz.

Ca să alergi împotriva furtunilor ghețoase ale iernii ar fi în dauna sănătății căilor, dacă ar fi siliți aceștia să răsufle pe gură; aierul se încălzește puțin dacă este tras pe nări. Delăturatul paielor din găleată nu se întâmplă din pricina deșteptăciunii calului, ci fiindcă el răsufală pe nări și nu pe gură.

(Copiii se joacă „de-a căii” și imită bucuros sforăitul lor. Sforăitul acesta, deci, este a se mulțumi respirației lor pe nări ~ vacile și oile nu sforăiesc.)

Coadă la animale.

Calul se folosește de *coadă* ca să se apere de muște. De ce nu se folosesc căinele și pisica într'același fel? Și ei au câte o coadă lungă, fru-

moasă. De ce nu dau după muște cu ea? De ce o face, mai cu seamă, vaca, cu coada ei cea lungă? De ce are ea o coadă mai lungă decât calul?

Coada la diferitele animale are mare însemnătate. Un cangur, spre pildă, fără de coadă, n'ar mai fi cangur ~ se folosește de coadă ca de un al treilea picior, șezând pe ea, ca pe un scăunenci. Așa e și la unele soiuri de maimuțe, la crocodili, la balene, la alți pești; coada e de cea mai mare însemnătate. În schimb ~ puțin le pasă iepurilor, cerbilor, căprioarelor, caprelor și altora dacă au sau n'au coadă.

La mijloc se află animalele asupra cărora are coada o înrâurire mai mare sau mai mică. În grădina zoologică vedem pe leu cum își întoarce repede coada, în formă de cerc, când își ia avânt să sară. Prada caută să scape ~ coada leului o aduce în rătăcire, deoarece leul își alege în clipa din urmă direcția atacului. Coada îi servește totodată ca un fel de cârmă în aer.

Fiindcă e vorba de o cârmă potrivită la săritură, toate animalele feline (înrudite cu pisica) au o coadă lungă. Grecii cei vechi numeau, pe drept cuvânt, pisica: „ailurus“, adică „coadă ce se învârtește“. Unele pisici însă, cari trăiesc

intr'alte ținuturi, și-au schimbat și cozile : răsul, care stă la pândă mai cu samă prin pomi, n'are lipsă să-și învârtă coada, de aceea nici nu o are lungă, iar pe insula Man este un soi de pisică fără de coadă, fiindcă mănâncă numai pasări de prin pomi.

Cânilor le trebuie coada, ca să se poată învârti repede. Iepurele scapă sărind în copce și schimbând direcția. De aceea cânele e silit să alerge câtăva vreme în direcția apucată și numai mai apoi să și-o schimbe. Coada îi servește, ca la lupi, vișle, etc. spre schimbarea direcției.

Prin urmare : de coadă se servesc : calul, vita cornută, cânele și pisica spre diferite scopuri. Calul și vita cornută se folosesc de coadă ca să se apere de muște, cânele ca să-i fie de ajutor, când se repede cu trupul după pradă, iar pisica are coada ca un fel de cârmă, când sare. Un câne, care n'are coadă, nu mai este în stare să prindă iepurele. Pe pisică o ocolesc muștele, prin urmare coada nu o folosește ca să lovească după ele. Câinii sălbatici zac în decursul zilei în tufișuri dese și odihnesc. Acolo nu poate fi vorba de muște - de aceea câinii doar că clămpănesc cu gura după muște, dar nu lovesc cu coada după ele.

De ce se sperie animalele? Căii.

Ăutorul a văzut odată cum s'a speriat într'un oraș mare un cal. A luat-o la goană, de-a-lungul străzii și bietul birjar s'a încercat cu mare greu să nu se lovească cu trăsura și cu calul de trecători. Spre norocul său era strada aproape pustie și calul a alunecat, căzând la pământ, târât pe asfalt câtăva vreme, s'a ales cu o jupuială a pielii, care n'a fost prea primejdioasă. Liniștit, în sfârșit, l-au ridicat.

Strămoșul calului, în stepă, este în primejdie de a fi prins de leu. Leul stă ceasuri întregi la pândă, până da să se repeadă la unul din caii, cari pasc în stavă. Singura scăpare a calului sălbatic este fuga, fiindcă leul nu poate să-l urmărească așa de repede. Ca și cânele, are calul un ochiu, care ia la cunoștință ușor orice mișcare. Pe leu l-a recunoscut după mișcările săriturii ~ mai bine zis a văzut cum sboară ca o minge (pilă) colorată, fără de veste, spre dânsul. Pentru calul ce se sperie sunt următoarele pricini: 1. „Slaba puțință de a vedea a calului ~ nu este în stare de a deosebi primejdiile adevărate de cele cari par numai a fi primejdii. 2. De aceea „aleargă calul, între împrejurări obișnuite, îm- „potrivea vântului, ca să știe dacă este în primejdie.

„Omul nu se poate folosi întotdeauna de această „alergare împotriva vântului, având lipsă de cal „în toate direcțiile. De aceea se sperie calul de „lucrurile neînsemnate, de o bucată de hârtie, de „o piatră albă și de altele de acestea“.

Boii o iau la fugă, se sperie, rar de tot. Pricina : vitele cornute (boii) nu caută scăparea în fugă, ci se apără mai întâi. Calul este deci ca cerbii, căprioarele, iepurii, un erbivor (mâncător de iarbă), care fuge, când este atăcat, câtă vreme vita cornută, bivoli, cu maimuțele de dimensiuni mai mari, sunt erbivori, cari se apără, fugind doar' înaintea unor animale sălbatice foarte tari.

De ce trebuie să curățim (să țesălăm) calul ?

Caii sălbatici n'au trebuință de țesală.

Toate animalele cu o copită cu o unghie au obiceiul de a se tăvăli pe jos. Pielea lor o cere așa. De aceea se freacă deolaltă caii, fiindcă le cade bine frecatul - când sunt înhămați doi cai la căruță sau trăsură - o băgăm adeseori de samă.

Cu vremea își pierde calul, la stăpân, dorința de a se freca. (Măgarului îi place mai cu samă să se tăvălească.)

Curățatul (șesălatul) este un fel de schimb, în locul tăvălitului. O vorbă spune că: dacă îngrijești calul bine (cu șesălatul) l-ai dat nutremânt pe jumătate. Calul domestic are să lucre din greu (ceea ce nu face calul sălbatic) ~ de aceea asudă uneori (ceea ce, iarăși, nu se întâmplă la caii sălbatici).

Se poate și fără de bici?

Intreabă Zell. Unele popoare din Răsărit, iubitoare de animale, nu se folosesc nici de bici și nici de pinteni. Nu s'ar putea și la noi așa? A vorbit cu mulți țărani, cari țin la caii lor și la vitele lor. Toți i-au mărturisit că *nu* se poate să lipsească biciul. E vorba! *cum?*

Calul stă locului de multe ori, ca și când ar vrea să spună: „Pe astăzi e destul!“ De n'ai pinteni la cisme sau bici la îndemână nu poți să-l indemnii să plece mai departe.

De aceea *trebuie* să fie și bici și pinten, *dar* ~ și acest dar trebuie cântărit cu toată greutatea ~ nu ești îndreptățit să biciuiești, fără de pricină, bătăran, ci să-ți dai osteneala ca să folosești biciul și pintenii *cât mai puțin*.

Ar mai fi sute de însemnări prețioase în cartea lui Zell, dar locul ne lipsește, ca să le înșirăm pe toate; fie-ne de ajuns de astădată atâta...

P. S. Veniamin Nistor

— Noul episcop al Caransebeşului —

După trecerea P. S. Vasile Lăzărescu, episcopul Caransebeşului, episcopia cea nou înfiinţată, dela Timişoara, scaunul episcopiei dela Caransebeş a fost ocupat de *P. S. Veniamin Nistor*, ales de colegiul electoral bisericesc în ziua de 3 Iunie 1941.

P. S. Veniamin Nistor e fiu de preot din părţile Făgăraşului. Şi-a făcut şcoala teologică la Sibiu şi dela venirea I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* a fost unul din cei mai harnici împreună lucrători ai marelui Mitropolit dela Sibiu. Fiind mulţi ani consilier arhiepiscopesc şi secretar al Mitropoliei, P. S. Veniamin a avut ocazie să cunoască bine întreaga viaţă bisericească, cu trebuinţele şi greutăţile ei. Dar totodată, fiind mereu în preajma I. P. S. Mitropolit Nicolae, a învăţat meşteşugul cârmuirii bisericeşti, calea de a birui toate greutăţile prin muncă continuă şi dragoste de Hristos şi Biserica Sa. P. S. Veniamin este al 4-lea episcop ieşit din şcoala I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, şi de aceea credem că va duce în eparhia Caransebeşului toate lucrurile bune dela Sibiu.

1947 - 1948 - 1949

BCU Cluj / Central University Library Cluj

P. S. Veniamin Nistor

Hirotonia întru episcop a P. S. Veniamin Nistor a avut loc la Rusalii 1941, iar așezarea în scaunul episcopesc s'a făcut în ziua de 24 August, de față fiind I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, P. S. episcopi *Vasile* al Timișoarei, *Andrei* al Aradului, *Nicolae* al Oradiei, d-l ministru Radu Rosetti și mult popor bănățean. A fost o zi de mare bucurie a Banatului, o zi de înălțare sufletească creștină și românească.

Dorim noului episcop sănătate și spor bun în lucrul Evangheliei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Recoltarea semințelor de legume

Semințele de legume fiind atât de scumpe, mulți agricultori au fost ispitiți să facă culturi de legume în vederea comerțului de semințe, însă n'au izbutit, deoarece multe din ele cum sunt : conopida, varza, ardeiul, cer îngrijiri multe pe care nu toți le cunosc.

Alegerea plantelor pentru sămânță trebuie să se facă în fiecare an, oprind plantele cu următoarele însușiri : 1) producție cât mai mare ; 2) calitate cât mai bună ; 3) coacere timpurie ; 4) să îndure cât mai mult la atacul boalelor insec-

telor ; 5) și să se păstreze cât mai bine și mai mult timp.

Nu toate legumele produc semințe în anul semănării. Unele, cum sunt mazărea, fasolea, pătlăgelele roșii și vinete, ardeii, castraveții, dovlecii, bamele, pepenii galbeni și verzi, produc sămânța în primul an ; varza, ceapa, morcovii, țelina și altele fac sămânță în al doilea an.

Pentru legumele anuale se seamănă răzoare separate cât mai de timpuriu, din care vom smulge plantele pipernicite și atacate. Rodul celor dintâi flori este cel mai bun pentru strânsul semințelor. Timpul când o sămânță este coaptă se cunoaște după culoarea tulpinelor și a semințelor. La unele legume semințele se scutură ușor : ele se vor recolta înainte de coacerea deplină.

După recoltare plantele se leagă în mănunchiuri și se pun la uscat, dar nu direct la soare. Scoaterea semințelor se face prin batere sau frecare în mâini. Se alege apoi cea sănătoasă, fie prin vânturare, fie prin spălare cu apă. După spălare sămânța se usucă la umbră și apoi se pune în săculețe care se păstrează în locuri uscate și ferite de șoareci.

La plantele, care fac semințe în al doilea an alegerea plantelor se face în toamnă și se pă-

strează după felul lor : morcovii, țelina, păstârnacul, pătrunjelul de rădăcini, sfecla roșie, îngropate în nisip, în pivniță sau afară, în silozuri ; ceapa și usturoiul se păstrează legate în funii. Varza și prazul e bine să se sădească din toamnă, bine mușuroiate, căci păstrate în pivniță intră primăvara prea de timpuriu în vegetație.

Primăvara le sădim în parcele separate, la distanțe destul de mari, pentru ca să se desvôle cât mai bine și să dea cât mai multă sămânță. Plantele pipernicite, precum și cele atacate, trebuie să fie înălțurate încă de la început, pentru a nu scădea calitatea, cât și cantitatea semințelor obținute și a contribui la răspândirea boalelor.

Când s'a copt bine sămânța, smulgem plantele pe care le legăm mănunchiuri și scoatem sămânța, fie prin batere, fie prin frecare în palmă. Se pune apoi în săculețe și să păstrează în locuri ferite de umezeală, șoareci și insecte.

(G. TR.)

Ochii îndreptați spre cer - aceasta a fost chemarea adresată oamenilor de poetul *Ovidiu*. „Oamenilor li s'a dat o înfățișare, care poate să se ridice și li s'a poruncit (de zei) să privească spre cer, iar fața să și-o îndrepte spre stele“.

Darul Astrei în anul reînvierii românești

Potrivit tradiției sale de participare la toate lucrările de clădire ale sufletului românesc, *Astra* a venit și ea, în anul reînvierii vitejiei și a jertfei românești de reîntregire a hotarelor, cu contribuția sa.

Din publicațiile sale, din *Biblioteca Astrei* a donat 26.890 de cărți pentru frații desrobiți din Basarabia și Transnistria (Ținutul dela răsărit de Nistru, până la râul Bug - unde trăiesc foarte mulți români). Cărțile au fost duse de preoții misionari, în frunte cu episcopii conduși de I. P. S. *Mitropolitul Nicolae Bălan*.

Pentru spitalele cu răniți, îngrijite de Crucea roșie, a dat 2000 exemplare din Biblioteca sa; pentru cele îngrijite de Ministerul Sănătății 5000 ex. Pentru închisoarea civilă din Sibiu a donat o colecție de 60 exemplare. Pentru 40 spitale cu răniți din țară se trimite lunar câte un exemplar din revista *Astrei* „Transilvania“.

O lectură bună și sănătoasă pentru ușurarea suferințelor se știe că e neprețuită.

Poezii populare și chiuituri,

adunate de George Pop învățător.

*La un nuc cu frunza rară
 S'adună copii de țară
 Și cântă de se omoară
 Și-așa cântă de frumos
 De cade frunza pe jos
 Și-așa cântă de cu jele
 Frunza 'n codru toată pierde
 Și o calcă carele,
 Boii cu picioarele,
 Căii cu potcoavele,
 Cu potcoave de argint,
 Cu coada până 'n pământ.
 Coama-i bate nările,
 Mânzi, văzut-au țările.
 Cel mai voinic între ei,
 Cel cu numele Matei —
 De-al lui cântec de haiduc
 Tremură frunza de nuc.
 Când începe horea lui,
 Joacă creanga nucului.
 — „Lumea-mi zice că sunt hoț,
 Că-am furat eu caii toți.*

Eu caii nu i-am furat —
 Tot cu steava i-am mânat.
 Unde era drumul strâmt
 Mergeau caii toți în rând.
 Câți voinici de-a mea măsură,
 Toți peste munte trecură —
 Numa-aceia au mai rămas
 Cari își trag cușma pe nas
 Și fac fetelor năcaz.
 Năcazul, care-l trag eu
 Nu mi-e dat de Dumnezeu,
 Că-i făcut de capul meu,
 Eu mi-l fac și eu mi-l trag.
 Nimănui vină nu-i bag,
 Nici paharul nu i-l beau,
 Nici drăguța nu i-o ieu —
 Că eu beau paharul meu
 Și iubesc pe cine vreau...“

Comuna Stănceni-Neagra
 (Murăș-Turda)

De jucat aș juca bine,
 Da 'nu-s pintenii la mine.
 Pintenii nu-s de aramă,
 I-am uitat la soacra 'n zamă.

*Pinteniei nu-s de oțel,
I-am uitat la soacra 'n zăr.*

Com. Poptelec (S. Dobâca).

*Să vedeți drăguța mea,
Că și porcii fug de ea.
Am avut și doi purcei
Și-au murit de spaima ei.
Unde-o vezi în gura șurii
Gândești că-i mama-pădurii.*

Com. Cicio-Poeni.

*Plinu-i codru de voinici, Library Cluj
La tot fagul câte cinci,
Numai la fagul din vale
Zace-un voinic de langoare
Cu mândra lui la picioare.
Mândra lui din grai grăia :
— „Ori mori, bade, ori te scoală,
Ori dă-mi și mie din boală“.
— „Eu de-aci nu m'oiu scula
Până mie tu mi-i da :
Mură coaptă 'n postul mare,
Sloi de ghiață la Rusale ;
Mură coaptă-i gura ta —
Acea m'a vindeca.*

*Sloi de gheață buzele ;
Mi-a vindeca bolile.*"

Com. Cundrioara.

*Trece vara ca o pâne,
Vine iarna ca un câne —
Ce m'oiu face, vai de mine !*

Com. Poptelec.

*Pentru-o fată ca o țurcă
Toată noaptea-am stat la furcă —
Când a fost la sărutat
Trei cu furca-am căpătat.*

Com. Sâmcel (Târnava Mică)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*— Pentru tine, Năstăsie,
Mi-am făcut cărare'n vie.
D'apoi pentru soru-ta
Mi-am încâlcit cânepa.*

Com. Văleni (Solnoc Dobâca),

*Cu muierea prăpădită
Nu gândi că-i face pită,
Că șede pe pat trântită
Și pierde pe pat dospită.
Cu muierea băutoare
Nu mai vezi pânza la soare
Că o bea până-i fuioare.*

Com. Lemniu.

Multe și de toate

Ce este „cultura”? Marele scriitor *Gerhart Hauptmann* a definit „cultura”, în 1923, astfel:

„Zace în înțelesul culturii de a combate cu arme pacinice ceea ce este brutal, bătăran, dușmănos, plin de ură, adecă de a combate cu ea însăș, cu „cultura”. - Cultura, înțelesă într'adevăr, este pretutindenea ceea ce leagă deolaltă. Dacă o analizezi, dacă o scrutezi până 'n străfundul operelor ei, afli că rădăcinile ei și le are cultura în *iubire*.”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

„Dacă ar trăi *Pasteur* între noi”, a spus oratorul festiv, *Appell*, cu prilejul serbării a o sută de ani dela nașterea lui *Pasteur*, a vestitului învățat, inventatorul vaccinului împotriva turbării, „dacă ar trăi între noi și-ar da sprijinul tuturor acelor care vreau să desfășoare *iubirea și putința cercetărilor științifice*, ca să oferă oamenilor pacea în *onoare*, în *muncă* și în *lumină*”.

Ce este bolșevismul?

„Bolșevismul este o creatură străină în ordinea lumii noastre. În vinele acestei creaturi curge

sânge rece de reptilă. Ceea ce observăm în Rusia este o evoluție *înapoi* spre nivelul cultural al vieții inferioare. Comunismul se aseamănă cancerului, care trăiește într'un corp slăbit, chinuiește și duce la pieire. A primi comunismul ar însemna a face din reptilă un animal domestic sau a mân-gâia o cobră“.

„Părerea mea este că toate daunele și toată mizeria din Rusia au luat naștere din vina și nebunia bolșevicilor și că în Uniunea Sovietică și în Răsăritul Europei nu se va produce o ameliorare (îmbunătățire) atâta timp cât acești bărbați ticăloși, acest grup mizerabil de fanatici internaționali, vor stăpâni cu teroare populația rusească“.

Conducătorul Angliei,

Churchill.

Ce este astronomia ?

Astronomul *Kepler* (1571-1630) scria, într'o epistolă adresată unui prietin: Astronomii sunt *preoții Dumnezeului* suprem, pentru *cartea naturii*.

Marele învățat *Enric Poincaré* (1854-1912) a scris despre astronomie astfel: „Astronomia este folositoare, fiindcă *ne ridică peste noi=înșine,*

este folositoare, deoarece este *mare*, este folositoare, pentrucă este *frumoasă*", așa trebuie să vorbim. „Ea este aceea, care ne arată cât de mic este omul după dimensiunile trupului său și cât de mare este după spiritul său - deoarece mintea sa poate cuprinde în întreagă plinătatea această nemărginire lumească, în care trupul tău este numai un punctuleț negru și pentrucă este în stare să asculte *armonia aceasta toată a nemărginirii*. Ajungem aici la cunoașterea *puterii* noastre și aceasta n'o putem plăti vreodată cu oricâte parale ar fi, deoarece această cunoaștere ne face mai tari. Numai în știință și în artă zace sensul, înțelesul *civilizației*".

* * *

Iubiți animalele ! Vestitul învățat I. H. Fabre, unul din cei mai mari cunoscători a vieții animalelor, lua în apărare animalele față de medicii, cari se ocupau cu vivisecția (cu experiențele științifice pe trupul viu al animalelor): „Dumneavoastră spintecați animalul, iar eu îl studiez, ținându-l în viață ; dumneavoastră faceți din el un subiect de oroare (groază) și de compătimit, iar eu aduc animalul să mă iubească ; dumneavoastră lucrați într'un atelier de tortură și de

îmbucătăşire, iar eu sub cerul albastru, la cântecul privighetorilor ; dumneavoastră scrutaţi moartea, eu contemplan viaţa". (Din „memoriile entomologice“.)

Ordine!

Ce minunată este ordinea ! Ordinea, de dragul ordinei ! În ordine zace superioritate, în ordine iese la iveală un spirit creator, e ceva împrumutat din plăsmuirile creaţiunii.

Se sbate omenirea între spiritul de ordine şi cel al disordinei.

Pe de o parte cei ce doresc, cu multă râvnă, o construcţie durabilă, pentru un viitor comun mai bun, - pe de cealaltă parte cei cari dărimă şi sfarmă cu o poftă sălbatecă.

Se dă lupta între da şi nu, între alb şi negru, între bine şi rău, între lumină şi întunec.

Da-ul, albul, binele, lumina *trebuie* să învingă !

Altfel ar urma prăpădul pe pământ...

La polul nordic. *Peary*, vestitul explorator englez, care a ajuns cel dintâi la polul nordic, a descris în ziarul său ce a simţit după ce a ajuns acolo - el, care se pregătise de 20 de ani !

„5 Aprilie 1909. ~ ... Aici, unde stau erau o *singură* zi și o *singură* noapte ~ un an! O *sută* de astfel de zile și de nopți dădeau un *secol*.

„O, punct pământean, în care se întâlnesc lungimea și lățimea globului pământean!, unde timpul de Greenwich sau cel dela New-York, cel din Peking sau San Francisco (stațiunile de unde se măsoară timpul!) ~ sunt aceleași, cu desăvârșire și ~ totuși ~ *ar trebui* să fie despărțite cu 24 de ceasuri! Cu un pas treci peste o zi. Descriem în cerculeț în jurul polului și într'aceea am pierdut o zi și l-am recâștigat imediat, mai apoi. Am încunjurat pământul în două minute!...“

Iubirea.

Din ce-am fost noi născuți?

Din iubire!

Și cum am fi pierduți?

Făr' de iubire!

Cu ce te' nstăpânești?

Doar' cu iubire!

Iubirea-o și găsești?

Da, cu iubire!

Ce-oprește plânsul greu ?
 Iubirea !
 Ce 'mpreune mereu ?
 Iubirea !

Goethe (1786)

Aschiuțe.

Din durerile comune —
 Baze unei lumi mai bune.

Dureri comune zămislească
 Colaborări comune ! Mult
 De lucru e ! Din lucru crească
 O mistică : al muncii cult !
 In loc de-o pradă tâlhărească —
 O muncă trainic'-omenească !

Străluce soarele ~ de ce ? să nu 'ncerci a'ntreba !
 Mai bine ~ artistule ~ tu lasă ca viața lui să fie-a ta !

(Christian Morgenstern)

„Tot ce străluce dispare ; ce se 'mplinește grăbește
 [spre țință —
 Vecinic rămâne doar' una : iubirea, iubirea iubirii !
 Iubește mereu iubirea iubiților, ajunge-vei astfel
 Mai nemuritor, căci zilnic e 'n tine iubirea, ce-i
 [Domnul !“

Lavater.

„Omul de pe pământ se află între *nemărginirea ceriurilor* și *nemărginirea abizurilor* și vieața sa fâlăie între *două vecinicii*“. (Din gândurile poetului *Novalis*, după *doamna de Staël*.)

Muzica este arta în care toți oamenii ar trebui să se recunoască ca fiind copiii unei stele.
Th. Storm.

„*Iubirea* nețarmurită a oamenilor, unul față de altul, este singura revelație a lui Dumnezeu în noi și a Dumnezeului lumii, ceea ce este una și aceeași“.

Scritorul *Hermann Stehr*.

„Din *iubire* lumea s'a născut
Și iubirea o va naște iară...“

Poetul Ștefan George.

Glume.

Dorința lui. — „Ei, *Georgică*, ce vrei să ajungi de te faci mare?“ *Georgică* (nefiind prea mulțumit cu părinții prea aspri): „Vreau s'ajung orfan“.

Ciudat de tot. — *Georgică*: „Unde te-ai născut, tată?“ ~ „In Brașov“. ~ „Și dumneata,

mamă?" - „In Craiova“. Georgică stă și se gândeste : „Și eu m'am născut în Ploești. Ciudat, cum de ne-am întâlnit toți trei!“

La școală. *Inoățătorul* : „Transparent se numește deci un obiect prin care ai puțința să vezi. Cine poate să-mi spună un obiect transparent?“ - *Georgică* : „Scara“.

La bal. Doamna e gata de bal și întreabă pe servitoare : „Ei, Susano, cum arată haina mea de la spate?“ „Minunat, doamnă!“ răspunde Susana „toată lumea o să fie încântată dacă o să-î areți spatele!“

CUPRINSUL:

Pag.

Casa Domnitoare română. Sărbători ale Familiei Regale. Aniversări necrologice ale Familiei Regale	3
Căpeteniile bisericilor românești din România	4
Sărbători naționale. Sărbători legale	5
Posturile. Cheia Călindarului. Regentul anului. Anotimpurile. Intunecimi în 1942	6
Adresele Ministerelor și autorităților din București	7
Cronologie românească	8
Tariful poștal	12
Științe importante pentru public	14
Casa Națională de Economii și Cecuri poștale. Serviciul de Cecuri și Viramente poștale	15
Extras din noua lege a timbrului	16
Calendarul anului 1942	18
Târgurile anuale din Transilvania	42
Urare de Anul nou	63
M. S. Regele Mihai I.	64
După anul morții, anul învierii	67
Conducătorul Statului: Mareșalul Ion Antonescu	71
Lume veche 'n lume nouă	73
Sărutul păcatului e sărutul morții	83
Munca țărănească	87
Pentru Țară și Cruce	91

	Pag.
† Nicolae Iorga	94
Rugăciunea din miez de noapte	98
Fapte de eroism	104
Cum și-a îndeplinit Sublocot, Croitoru Mircea misiunea, sub ploaia obuzelor dușmane	106
Inimă de sburător român	110
Generalul von Schobert despre armata română	113
Poezii din războiu	115
Marș ostășesc	120
Tata și feciorul	122
Muzica — graiul inimii	129
Ce este Transnistria?	130
Obiceiuri populare de ale poporului german	133
Vorbe înțelepte	144
Versuri din războiul cel mare	147
Prăpădul lăsat de bolșevici	155
† Mitropolitul Alexandru Niculescu	157
Din viața animalelor	160
P. S. Veniamin Nistor	173
Recoltarea semințelor de legume	175
Darul Astei în anul reînvierii românești	178
Poezii populare și chiuituri	179
Multe și de toate	183
Glume	189

Să iubiți Asoelațiunea „Astra” — cetitori
români ai acestei cărți!!!

Dacă iubiți Asoelațiunea aceasta, să știți
că lueați pentru propășirea noastră, a tu-
turora!

„Astra” urea o țărănime sănătoasă, de-
șteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare,
cu încrederea într'un viitor strălucit.

Calea „Astrei” duce spre mântuire!

Ultimele numere ale „Bibliotecii popo-
rale” sunt următoarele:

Nr. 262. *Cu noi este Dumnezeu. Sfaturi
și îndemnuri pentru soldații de pe zonă.*

Nr. 263. *Legea casei, teatru sătesc în
3 acte de Petrea Dascălul.*

Nr. 264. *Povești arăcienești, culese din
gura poporulul de Ioan Pop-Reteganul.*

Nr. 265. *Calendarul pentru popor al Aso-
ciațiunii, pe anul 1941, întocmit de Horia
Petra Petrescu.*

Nr. 266. *Finul Sfântului Ion, trei povești
din popor de Ilie Câmpeanu.*

Nr. 267. *Bocete culese dela Floarea
Turșan, din comuna Zogra, județul Năsăud
de Sever Hurdea, învățător.*

Nr. 268—9. *De vorbă cu Ilarie, povestiri
de Ion Agârbiceanu.*

Nr. 270. *Credințe și obiceiuri cuvioase
de Preot Aurel A. Velea.*

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
S I B I U

Fondat la anul 1872

Reg. soc. bancare Nr. 1/1934

Situația per 30 Septembrie 1941:

Sucursale: Brașov, București, Cluj, Târnăveni,
Lugoj, Mediaș, Târgu-Mureș, Timișoara.

Capital depus în avansat, „	100.000.000°—
Fonduri de rezervă . . . „	71.030.000°—
Depuneri spre fruct. pe livret, in cont curent și creditori „	1.137.337.296°—
Active „	1.570.104.934°—

**Cel mai vechiu institut de credit
din întreaga Românie.**

Face tot felul de operațiuni de bancă.

**Corespondenți în întreaga Românie și
în toate plețele însemnate din lume.**

DIRECȚIUNEA